

คู่มือ ปราบปรามทางน้ำ และยุทธวิธีทางเรือ

Marine Suppression and Naval Tactical Manual

กองบังคับการตำรวจน้ำ
กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
พุทธศักราช 2564

VERSION 1.0

สารบัญ

	หน้า
วิสัยทัศน์และพันธกิจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	1
กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง	
กองบังคับการตำรวจน้ำ	
ประวัติความเป็นมาของกองบังคับการตำรวจน้ำ	2
อำนาจและหน้าที่ ของกองบังคับการตำรวจน้ำ	3
พื้นที่รับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจน้ำ	5
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	5
- เขตอำนาจรัฐในทางคดีอาญา	
- สรุปกฎหมายที่ใช้บ่อยและสิ่งที่ควรรู้	
สรุปเนื้อหาประมวลกฎหมายอาญา	
■ หลักการใช้กฎหมายอาญาทั่วไป	5
สรุปเนื้อหา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	
■ หลักปฏิบัติในการตรวจ ค้น จับ และควบคุม	7
■ การค้น	7
■ การจับ	9
■ การควบคุม ผู้ถูกจับ หรือผู้ต้องหา	9
■ แจ้งสิทธิของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหา	10
■ การใช้เครื่องพันธนาการ	14
■ การสอบสวน	17
■ การสิ้นสุดคดีโดยการเปรียบเทียบปรับ	18
- พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง	
■ สรุปพระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกัน	
และปราบปรามการกระทำผิดทางน้ำ พ.ศ. 2496	
■ สรุปพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547	
■ สรุประเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการกำหนดอำนาจหน้าที่ของ	
ส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2557	
■ สรุปคำจำกัดความ อนุสัญญาสหประชาชาติ	20
■ สรุปพระราชบัญญัติการเดินทางเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2545	20
■ สรุปพระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ.2481	
■ สรุปพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2560 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม	23
■ สรุปพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522	26
■ สรุปพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551	31
■ สรุปพระราชบัญญัติประมง พ.ศ.2558	32
■ สรุปพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558	36

สารบัญญ(ต่อ)

	หน้า
- แผนผังสรุปขั้นตอนการดำเนินคดีอาญา	40
ยุทธวิธีทางเรือ	40
หลักปฏิบัติการยุทธวิธีทางเรือ	40
- หลักปฏิบัติยุทธวิธีทางเรือ 4 ขั้นตอน	40
o การเตรียมการและระเบียบปฏิบัติเพื่อการตรวจค้นเรือ	
- วิธีปฏิบัติการและขั้นตอนตรวจค้นเรือ	42
o แบ่งพื้นที่การตรวจค้นเรือ	
- หลักการแบ่งหน้าที่ และมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจเรือ	43
o แบ่งหน้าที่เจ้าหน้าที่ชุดตรวจเรือ	
- ขั้นตอนการขึ้นเรือ 7 ขั้นตอน	44
o 1. กฎความปลอดภัย 5 ข้อ	
o 2. การเข้าใกล้เรือ	
o 3. การขึ้น/ลงเรือ	
o 4. การทักทายนายเรือ	
o 5. ตรวจตราความปลอดภัย	
o 6. การสรุป การขึ้นตรวจเรือ	
o 7. การซักถาม เพื่อสรุปประกอบรายงาน	
และการดำเนินกระบวนการ	
- การเผชิญเหตุ	48
o ป.อาญา มาตรา 86	
o ป.วิ.อ. มาตรา 83 วรรคท้าย	
o กฎการใช้กำลัง Use of Force	
กรณี ศึกษาในการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับเรือต่างประเทศ	54
1. กรณีศึกษา เรือ PANORMITIS AV.	
2. กรณีศึกษา เรือประมง แกรนด์ มารีเน 5 (สัญชาติ ปานามา)	
3. กรณีศึกษาเรือ SRIKANDI 515	
ภาคผนวก	66
- พระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปราม	66
การกระทำผิดทางน้ำ พ.ศ. 2496	
- คำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ที่ 99/2548	66
เรื่อง มอบอำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านไทย	
- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539	67
- คำสั่งกรมประมง ที่ 723/2534	77
- ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 3	79

สารบัญญ(ต่อ)

	หน้า
- แบบรายการว่าด้วยการตรวจสอบข้อมูลก่อนขึ้นตรวจเรือ	80
- แบบรายการทบทวนขั้นตอนการตรวจค้นเรือ	81
- ตัวอย่างบันทึกตรวจค้นเรือ	82
- ตัวอย่างแบบตรวจเรือประมงในทะเล	84
- ตัวอย่างบันทึกการตรวจค้น (กรณีมีหมายค้น)	86
- ตัวอย่างบัญชีทรัพย์สินประกอบบันทึกการตรวจค้น (กรณีมีหมายค้น)	87
- ตัวอย่างบันทึกการตรวจค้น (กรณีไม่มีหมายค้น ตาม ป.วิ อาญา ม.92 (4))	88
- ตัวอย่างบัญชีทรัพย์สินประกอบบันทึกการตรวจค้น (กรณีไม่มีหมายค้น ตาม ป.วิ อาญา ม.92 (4))	89
- ตัวอย่างบันทึกจับกุม	90
- ตัวอย่างบันทึกการจับผู้ต้องหาที่เป็นเด็กหรือเยาวชน	92
- ตัวอย่างบัญชีของกลางในชั้นจับกุม	94

วิทยาลัยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปีงบประมาณ พ.ศ.2564

"เป็นองค์กรบังคับใช้กฎหมาย
ที่น่าสมัย ในระดับมาตรฐานสากล
เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นศรัทธา"

พลตำรวจเอก สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

เป็นองค์กร
บังคับใช้กฎหมาย

ที่น่าสมัย

ในระดับ
มาตรฐานสากล

เพื่อให้ประชาชน
เชื่อมั่นศรัทธา

ประวัติ และ ความเป็นมา ของกองบังคับการตำรวจน้ำ

ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมเครื่องอุปโภคต่างๆตลอดจนผลผลิตทางด้านอุตสาหกรรมต้องสั่งเข้ามาจากต่างประเทศทั้งสิ้น สินค้าดังกล่าวส่วนใหญ่มาจากประเทศต่างๆในทวีปยุโรป เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 อุบัติขึ้นทางทวีปยุโรปในปี พ.ศ. 2482 ประเทศไทยขาดแคลนสินค้าประเภทอุปโภคเป็นอย่างมาก เพื่อแก้ไขปัญหานี้รัฐบาลในขณะนั้นจึงได้ออกกฎหมายขึ้นควบคุม ได้แก่ พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่างใน พ.ศ.2482 แต่โดยที่สมัยนั้นการขนส่งสินค้าทางต่างประเทศส่วนใหญ่จะกระทำโดยทางทะเล การควบคุมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวจำเป็นต้องใช้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในทะเลได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งในขณะนั้นยังขาดแคลนอยู่ นิमितหมายอันดีจึงได้ปรากฏเด่นชัดเมื่อความต้องการมีตำรวจไว้ปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของประเทศชาติได้เพิ่มสำคัญขึ้น

จนกระทั่งต่อมาหลังจากทหารญี่ปุ่นได้เคลื่อนทัพเข้าสู่ประเทศไทยเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2484 ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นพันธมิตรกับประเทศญี่ปุ่นและได้ประกาศสงครามกับสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ.2485 ต่อมาเมื่อประเทศญี่ปุ่นยอมแพ้สงครามประกาศยอมจำนนโดยไม่มีเงื่อนไข เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ.2488 ในขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกายอมรับประกาศดังกล่าวแต่ประเทศอังกฤษไม่ยอม จึงได้มีการเจรจากันเพื่อยุติสงครามระหว่างไทยกับอังกฤษและอินเดีย เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2489 ที่ประเทศสิงคโปร์ ในการทำความตกลง จำนวน 24 ข้อ ประเทศอังกฤษได้บีบบังคับประเทศไทยในหลายประการด้วยกัน ที่สำคัญประการหนึ่งก็คือประเทศไทยต้องใช้ข้าวสารโดยไม่คิดมูลค่า จำนวน 1,500,000 ตัน แก่กองกำลังซึ่งประเทศอังกฤษได้ระบุต่อไปในระหว่างสงครามทุกประเทศทั่วโลกอยู่

ในระหว่างขาดแคลนอาหารอันเป็นผลเนื่องจากสู้รบ ในขณะที่ประเทศไทยได้รับผลเสียหายน้อยในด้านการผลิตอาหาร ข้าวไทยซึ่งแม้จะผลิตได้ในจำนวนมากแต่กลับมีราคาตกต่ำเนื่องจากมีอุปสรรคในการขนส่งไปจำหน่าย ตรงข้ามกับในต่างประเทศข้าวมีราคาสูง จึงเกิดการลักลอบนำข้าวออกทางทะเลขึ้นเป็นจำนวนมาก เมื่อประกอบกับประเทศไทยต้องมีการส่งข้าวให้กับประเทศอังกฤษตามข้อตกลงดังกล่าวรัฐบาลจึงมีความจำเป็นต้องควบคุมการส่งออกข้าวและสกัดกั้นการลักลอบส่งข้าวออกนอกประเทศอย่างจริงจัง กฎหมายที่เป็นเครื่องมือในการควบคุมเรื่องนี้ของรัฐบาลมีอยู่ 2 ฉบับ คือพระราชบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการส่งออกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พ.ศ.2482 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการสำรวจและห้ามกักกันข้าว พ.ศ. 2484 แต่กฎหมายทั้ง 2 ฉบับไม่สามารถควบคุมและป้องกันการลักลอบให้หมดสิ้นไปได้ จนกระทั่งมีการเสนออนุมัติขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามนโยบายของรัฐบาลในสมัยนั้น โดยนำเอาเรื่องการลักลอบส่งข้าวออกนอกประเทศมากล่าวด้วย

ประกอบกับระยะนั้นไม่มีหน่วยราชการใดมีพาหนะ คือ เรือที่จะใช้ในการปราบปรามการลักลอบขนส่งสินค้าทางทะเล แม้แต่กลมศุลกากรเองซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามเรื่องนี้โดยตรงก็มีเพียงเรือขนาดเล็ก ไม่สามารถออกปฏิบัติการในทะเลได้ หน่วยงานของรัฐที่มีขีดความสามารถปฏิบัติการในทะเลได้ขณะนั้นมีเพียงหน่วยเดียวคือ กองทัพเรือ และอาวุธยุทธโธปกรณ์แบบใหม่ที่ได้รับการช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกา

รัฐบาลเห็นความจำเป็นที่จะต้อง มีหน่วยงานราชการพลเรือนที่สามารถปฏิบัติการปราบปรามการกระทำผิดทางทะเลเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติแทนกองทัพเรือรัฐบาลจึงมอบหมายให้กระทรวงกลาโหมและกระทรวงมหาดไทยร่วมกันพิจารณาเรื่องนี้ผลการพิจารณามีมติมอบให้กรมตำรวจดำเนินการจัดตั้ง “กองตำรวจน้ำ” ขึ้นโดยให้อยู่ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ในการเตรียมการเพื่อจัดตั้งกองตำรวจน้ำ กองทัพเรือได้แบ่งงบประมาณเพื่อจัดตั้งสถานีวิทยุสื่อสารตามจังหวัดชายทะเล และกรมตำรวจได้สั่งซื้อเรือขนาด 60 ฟุต จำนวน 3 ลำ จากประเทศเนเธอร์แลนด์

กองตำรวจน้ำจึงได้ก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ.2495 ตามพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบข้าราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2495 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 64 ตอนที่ 30 หน้าที่ 1 เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2495 นับเวลาตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

อำนาจและหน้าที่ ของกองบังคับการตำรวจน้ำ

ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 30 มิ.ย.2548และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ เป็นกองบังคับการฯ ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 30 มิ.ย.2548 “กองตำรวจน้ำ” ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กองบังคับการตำรวจน้ำ” โดยเป็นหน่วยงานระดับกองบังคับการในสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง มีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2548 คือ

(1) รักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ปฏิบัติงานตามกฎหมาย พิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญา ในเขตน่านน้ำไทย ทำเรือหรือชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็นอาณาเขตของประเทศไทย รวมทั้งเขตเศรษฐกิจจำเพาะและในทะเลหลวงเฉพาะเรือไทย

(2) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ภายหลังจากมีการปรับปรุงโครงสร้างกองบังคับการตำรวจน้ำตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2548 ได้ปรับเปลี่ยนอำนาจหน้าที่กองบังคับการตำรวจน้ำใหม่ เพื่อให้ครอบคลุมภารกิจและความรับผิดชอบให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น กองบังคับการตำรวจน้ำได้เสนอเพื่อให้ออกเป็นระเบียบการตำรวจว่าด้วยการกำหนดหน้าที่การงานในราชการสำนักงานสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยให้กองบังคับการตำรวจน้ำ มีอำนาจหน้าที่รักษาความปลอดภัย สำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

และพระราชอาคันตุกะ รักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายอาญากฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญาและกฎหมายทะเล ในเขตน่านน้ำไทย ทำเรือ ชายฝั่งทะเลเขตน่านน้ำภายใน และทะเลอาณาเขต ซึ่งเป็นอาณาเขตของประเทศไทย รวมทั้งในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร เขตเศรษฐกิจจำเพาะ และทะเลหลวง โดยให้มีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดที่มีโทษทางอาญา และการกระทำความผิดที่ได้ถือว่าได้กระทำในราชอาณาจักรซึ่งเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบดังกล่าว ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย กฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ และอนุสัญญา ระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวกับกิจการพาณิชย์นาวี การค้าระหว่างประเทศ ความปลอดภัยแห่งชีวิตและทรัพย์สินทางทะเล ความมั่นคงแห่งรัฐ ทรัพยากรทางทะเล สิ่งแวดล้อมทางทะเล สถานที่ผลิตปิโตรเลียมทางทะเล การกระทำอันเป็นโจรสลัด การค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางทะเล ที่ประเทศไทยให้สัตยาบันหรือ นำมาบังคับใช้เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติ และสิทธิอธิปไตยทางทะเล ในเขตน่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต เขตต่อเนื่อง ของราชอาณาจักร เขตเศรษฐกิจจำเพาะ เขตทะเลหลวง

ต่อมาได้มี ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2552 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2557 ซึ่งให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2557 นั้นได้กำหนด อำนาจหน้าที่ของกองบังคับการตำรวจน้ำไว้สรุปความได้ดังนี้

- (1) ถวายความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ
- (2) รักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญา สืบสวนการกระทำผิดที่มีโทษทางอาญาที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ ตลอดจนค้นหา ช่วยเหลือเรือ อากาศยาน และผู้ประสบภัยทางน้ำ
- (3) บังคับใช้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หรืออนุสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับกิจการพาณิชย์นาวี การค้า ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความมั่นคงของรัฐ สิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยให้สัตยาบันหรือนำมาบังคับใช้เพื่อรักษาทรัพยากรและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- (4) ติดต่อประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆรวมทั้งปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สถานีตำรวจน้ำ

มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม สืบสวนการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาวิธีพิจารณาความอาญาและตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางอาญาในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และซ่อมบำรุงเรือตรวจการณ์เบื้องต้น ตลอดจนค้นหาและช่วยเหลือเรือ อากาศยาน และผู้ประสบภัยทางน้ำ ติดต่อประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งงานอื่นๆที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

พื้นที่รับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจน้ำ

ประเทศไทยเป็นรัฐชายฝั่งตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งมีความยาวตลอดแนวชายฝั่งทะเลด้านฝั่งทะเลอ่าวไทยและทะเลอันดามัน เป็นระยะทางประมาณ 1,500 ไมล์ทะเล มีพื้นที่ทางทะเลที่เป็นทะเลอาณาเขต ด้านฝั่งทะเลอ่าวไทย ประมาณ 85,000 ตารางกิโลเมตร และทางด้านฝั่งทะเลอันดามัน 25,000 ตารางกิโลเมตร ต่อมาเมื่อรัฐบาลประกาศเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรขึ้นตามประกาศ สำนักนายกรัฐมนตรีลงวันที่ 16 สิงหาคม 2538 จึงมีพื้นที่เขตต่อเนื่องทางทะเลเพิ่มขึ้นอีก เมื่อรวมกันแล้ว มีพื้นที่ทางทะเลในความรับผิดชอบประมาณ 110,000 ตารางกิโลเมตร นอกจากนี้ยังมีพื้นที่เกาะซึ่งมีประชาชนใช้เป็นที่อยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก ประกอบกับทะเลที่เป็นแหล่งทรัพยากรสัตว์น้ำที่สำคัญและเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้เป็นอันดับต้นๆของประเทศ มีทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลที่มีคุณค่ามหาศาลไม่ว่าจะเป็นปิโตรเลียม แหล่งแร่ธาตุสำคัญ รวมทั้งโบราณคดีใต้น้ำ และแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ในขณะที่ความยาวกว่า 2,700 กิโลเมตร ก็เป็นช่องทางสำคัญที่กลุ่มผู้กระทำความผิดกฎหมายใช้เป็นเส้นทางในการลักลอบนำสิ่งหลบหนีศุลกากรเข้าและออกประเทศ ใช้เป็นช่องทางลักลอบนำยาเสพติดไปจำหน่ายในต่างประเทศ ใช้เป็นช่องทางนำคนต่างด้าวหลบหนีเข้ามาในประเทศไทย

โดยสรุป ตำรวจน้ำ คือ ตำรวจผู้ทำหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย บริเวณทะเลและ แม่น้ำ ภายในราชอาณาจักรไทย ตำรวจน้ำเป็นส่วนราชการที่ใช้ชื่อเต็มๆว่า กองบังคับการตำรวจน้ำ สังกัด กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อ นายกรัฐมนตรีโดยตรง ตำรวจน้ำไทยปฏิบัติหน้าที่ ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในทุกๆ พระราชบัญญัติที่ตำรวจพื้นที่ปฏิบัติ แต่เพิ่มเติมความผิดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทางน้ำต่างๆ

หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ต้องทราบก่อนว่า กองบังคับการตำรวจน้ำ มีอำนาจหน้าที่ รักษาความสงบเรียบร้อยและบังคับใช้กฎหมาย ได้เฉพาะในเขตอำนาจตามที่กฎหมายของราชอาณาจักรไทย สนธิสัญญา ข้อตกลงระหว่างประเทศและหลักสากลต่างๆ กำหนดเท่านั้น จึงต้องทำความเข้าใจในเรื่องของเขตอำนาจรัฐเสียก่อน

เขตอำนาจรัฐในทางคดีอาญา (Criminal Jurisdiction)

ผศ. ดร. กอบกุล ราชะนาคร ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 8 สังกัดคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประธานหลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แบ่งหลักเขตอำนาจรัฐในทางคดีอาญา ไว้ 6 หลัก ดังนี้

(1) **หลักดินแดน (territorial principle)** กฎหมายของรัฐใช้บังคับเหนือการกระทำทั้งหมดที่เกิดในดินแดนหรือในเขตอำนาจอธิปไตยของรัฐเขตอำนาจอธิปไตยได้แก่ พื้นดิน เกาะ พื้นน้ำที่อยู่ในเขตแดน น่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต และห้วงอากาศที่อยู่เหนือพื้นที่เหล่านั้นรวมถึงการกระทำที่ส่วนใดส่วนหนึ่งเกิดขึ้นในราชอาณาจักร (มาตรา 4 - 5 ประมวลกฎหมายอาญา)

(2) **หลักสัญชาติ (Nationality Principle)** รัฐสามารถใช้กฎหมายอาญาบังคับกับคนชาติตน ใช้บังคับรวมถึงนิติบุคคล เรือ อากาศยาน รัฐมีอำนาจเต็มในการกำหนดเงื่อนไขในการให้สัญชาติ แต่หากจะนำสัญชาติไปอ้างอิงกับรัฐอื่นในระดับระหว่างประเทศ จะต้องมีมีความเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง (มาตรา 8 (ก) ประมวลกฎหมายอาญา)

(3) **หลักผู้ถูกระทำ (passive personality principle)** รัฐใช้กฎหมายบังคับต่อการกระทำที่เกิดขึ้นภายนอกราชอาณาจักร แต่ก่อให้เกิดผลเสียหายแก่คนชาติตน เป็นหลักที่ได้รับการยอมรับน้อยกว่าหลักอื่นและได้รับการคัดค้านจากสหรัฐฯ และอังกฤษ Cutting Case (1886) เป็นตัวอย่างที่เม็กซิโก พยายามใช้หลักผู้ถูกระทำ (มาตรา 8 (ข) ประมวลกฎหมายอาญา)

(4) **หลักป้องกัน (protective principle)** กฎหมายของรัฐย่อมใช้บังคับกับการกระทำผิดที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ที่สำคัญอย่างยิ่งยวดของรัฐ การกระทำผิดที่ถือเป็นการทรยศต่อชาติ แม้กระทำนอกราชอาณาจักร ก็ต้องรับโทษในราชอาณาจักร (มาตรา 7 และ มาตรา 8 ประมวลกฎหมายอาญา)

(5) **หลักสากล (universality principle)** กฎหมายของรัฐย่อมใช้บังคับได้กับการกระทำผิดซึ่งเป็นการละเมิดต่อประชาคมโลกโดยส่วนรวมการกระทำอันเป็นโจรสลัด (piracy) การกระทำผิดที่เป็นอาชญากรรมต่อสันติภาพ อาชญากรรมต่อมนุษย์ การละเมิดกฎหมายด้านมนุษยธรรม (มาตรา 7 (3) ประมวลกฎหมายอาญา)

(6) อำนาจรัฐที่เกิดจากสนธิสัญญา

- อนุสัญญาต่อต้านการทรมาน (Convention against Torture) ค.ศ. 1984
- อนุสัญญาว่าด้วยบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองในระดับระหว่างประเทศ (Internationally Protected Persons Convention) ค.ศ. 1973
- อนุสัญญาต่อต้านการจับตัวประกัน (Convention against the Taking of Hostages) ค.ศ. 1979
- อนุสัญญาและพิธีสารปราบปรามการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยในการเดินทะเล ค.ศ. 1988
- อนุสัญญาต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. 1988
- ฯลฯ

เบื้องต้นเมื่อทราบและทำความเข้าใจเรื่องเขตอำนาจและหลักการใช้กฎหมายโดยทั่วไปแล้ว ต่อไปจะต้องทราบว่าบุคคล สถานที่ใด เวลาใด เจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำมีอำนาจ ตรวจ ค้น จับ ควบคุม ดำเนินคดี อย่างไรบ้าง และกฎหมายพิเศษที่ให้อำนาจเพิ่มเติมเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดกองบังคับการตำรวจน้ำสามารถกระทำได้ และจะกล่าวลงในรายละเอียดนำสู่การปฏิบัติต่อไป

หลักสิทธิเสรีภาพความเสมอภาคของประชาชน

(1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560

มาตรา 4 ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง ปวงชนชาวไทย ย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน

มาตรา 28 บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การคุมขัง การค้นตัวบุคคล จะกระทำมิได้ เว้นแต่ มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 29 วรยศสอง ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลย ไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุด

(2) หลักปฏิบัติในการตรวจค้น

การค้นสถานที

- **ต้องแสดงหมายค้น** วางหลักไว้ว่า เจ้าพนักงานต้องแสดงหมายค้นต่อผู้ครอบครองสถานที่ เว้นแต่ในกรณีค้นโดยไม่มีหมายค้น เจ้าพนักงานผู้ค้นต้องแสดงนามและตำแหน่ง (ป.วิ.อ.มาตรา 92)

- **ต้องทำการค้นต่อหน้าผู้ครอบครองสถานที่** ก่อนลงมือตรวจค้นต้องแสดงความบริสุทธิ์และในการค้นต้องทำต่อหน้าผู้ครอบครองสถานที่หรือครอบครัวผู้นั้นกรณีหาบุคคลเช่นว่านั้นไม่ได้ต้องค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อย 2 คนซึ่งเจ้าพนักงานได้ร้องขอมาเป็นพยาน (ป.วิ.อ.มาตรา 102)

สำหรับการค้นบ้าน สำนักงานของผู้ต้องหาจำเลยนั้นต้องกระทำต่อหน้าผู้นั้นในกรณีไม่สามารถมาได้ไม่ติดใจจะตั้งผู้แทนหรือให้พยานก็ได้ถ้าไม่มีบุคคลเช่นว่านั้นให้คนต่อหน้าบุคคลในครอบครัวหรือพยาน 2 คนที่หามาได้

- **ต้องทำการค้นในเวลากลางวัน** ในการตรวจค้นต้องกระทำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกเว้นแต่ในกรณีได้ลงมือตรวจค้นในเวลากลางวันถ้าการตรวจค้นยังไม่เสร็จสามารถค้นต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้(ต่อเนื่องกัน)หรือเป็นกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่งมีกฎหมายอื่นให้ค้นเป็นพิเศษได้หรือกรณีการค้นเพื่อจับผู้ร้ายสำคัญผู้ร้ายสามารถค้นเวลากลางคืนก็ได้ (ป.วิ.อ.มาตรา 96)

- สามารถทำการค้นในเวลากลางคืนได้ กรณี ดังต่อไปนี้

กรณีเหตุฉุกเฉินอย่างยิ่ง ในกรณีเหตุฉุกเฉินอย่างยิ่งตาม ป.วิ.อ.มาตรา 96 ให้อำนาจ เจ้าพนักงานไว้เป็นพิเศษที่จะทำการตรวจค้นในเวลากลางคืนได้ซึ่งกรณีดังกล่าวแสดงว่าต้องมีความสำคัญและมีความจำเป็นเร่งด่วนถึงขนาดถ้าไม่ทำการค้นในเวลากลางคืนเกิดอันตรายแก่ชีวิตหรือร่างกายของบุคคลในที่โรฐาน หรือหากปล่อยไว้เนิ่นช้าบุคคลผู้ต้องการพบตัวผู้ต้องหาอาจหลบหนีไปได้หรือพยานหลักฐานอาจถูกโยกย้ายทำลายเสียก่อน เป็นต้น

กรณีการค้นเพื่อจับผู้ร้ายหรือผู้ร้ายสำคัญ การค้นเพื่อจับผู้ร้ายหรือผู้ร้ายสำคัญผู้ร้ายหมายถึงผู้มีความผิดซึ่งอาจทำอันตรายแก่บุคคลอื่นได้ผู้ร้ายสำคัญหมายถึงผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดร้ายแรงเจ้าพนักงานต้องได้รับอนุญาตเป็นพิเศษจากศาลก่อน

กรณีมีกฎหมายอื่นให้ค้นเป็นพิเศษ พระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางน้ำ พ.ศ. 2496 (มาตรา 4) ได้ให้อำนาจนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรของกองบังคับการตำรวจน้ำ ทำการค้นในเรือได้ทุกเวลาโดยไม่ต้องมีหมาย

- การปฏิบัติกรณีมีการขัดขวางไม่ยินยอมให้ทำการตรวจค้น ในการตรวจค้นหากามี ผู้ขัดขวางไม่ยินยอมให้ทำการตรวจค้นเจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งเจ้าของคอนอยุ่ในนั้นหรือผู้รักษาสถานที่ให้อำนวยความสะดวกและยินยอมให้เข้าไปให้อำนวยความสะดวกและยินยอมให้เข้าไปในกรณีจำเป็นมีอำนาจใช้กำลังเพื่อเข้าไปโดยสามารถเปิดทำลายประตูบ้านเรือนหน้าต่างรั้วสิ่งกีดขวางได้ (แต่ต้องพยายามมิให้มีการเสียหาย และกระจัดกระจาย) หรือถ้ามีการขัดขวางถึงกับทำให้การค้นไร้ผลมีอำนาจเอาตัวผู้นั้นควบคุมไว้หรืออยู่ในความดูแลของเจ้าพนักงานในขณะค้นเท่าที่จำเป็น (ป.วิ.อ.มาตรา 92 94 99 และ 100)

- ต้องจัดทำบันทึกและบัญชีของที่ยึดจากการค้นหา เจ้าพนักงานต้องจัดทำบันทึกรายละเอียดการค้นและบัญชีสิ่งของที่ค้นซึ่งเป็นทรัพย์สินที่มีไว้ใช้หรือได้มาจากการกระทำความผิด ซึ่งต้องนำมาเป็นของกลางในคดีนั้นแล้วอ่านให้ผู้ครอบครองบุคคลในครอบครองผู้ต้องหาจำเลยผู้แทนหรือพยานฟังแล้วแต่กรณี โดยให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานกรณีไม่รับรองว่าถูกต้องหรือกรณีไม่รับรองหรือไม่ยอมรับก็ให้บันทึกไว้ (ป.วิ.อ.มาตรา 103) ส่วนการยึดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวพันกับการกระทำความผิดในกฎหมายอื่นเช่นกฎหมายยาเสพติดหรือกฎหมายฟอกเงินควรจัดทำบัญชีการยึดไว้แยกต่างหากอีกส่วนหนึ่ง สิ่งของที่ได้จากการตรวจค้นต้องทำการห่อบรรจุหีบห่อติดตราไว้หรือทำเครื่องหมายไว้เป็นหลักฐาน ป.วิ.อ.มาตรา 101

- แบบบันทึกการตรวจค้นและบัญชีของกลาง

- การรายงานผลการปฏิบัติ เจ้าพนักงานผู้ตรวจค้นต้องรีบส่งบันทึกบัญชีสิ่งของที่ยึดมาไปยังพนักงานสอบสวนเจ้าพนักงานตามกฎหมายกำหนดไว้ และต้องบันทึกรายละเอียดการรายงานไปยังศาลที่ออกหมายโดยเร็วแต่ต้องไม่ช้ากว่า 15 วันนับแต่วันจัดจัดการตามหมาย (ป.วิอาญา มาตรา 104)

การค้นบุคคล

มี 3 ลักษณะคือ 1) การค้นบุคคลในที่สาธารณะสถาน 2.) การค้นบุคคลในที่รโหฐาน 3.) การค้นบุคคลผู้ถูกจับ

- การค้นบุคคลในที่สาธารณะสถาน

- โดยหลักห้ามค้นบุคคลใดในที่สาธารณะสถาน

- ข้อยกเว้นที่สามารถค้นบุคคลในที่สาธารณะสถานประกอบด้วยหลัก ๒ ประการ คือ

1. ต้องเป็นกรณีเจ้าพนักงานปกครอง หรือตำรวจเป็นผู้ค้น (ราชฎรค้นไม่ได้)

2. ต้องมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นมีสิ่งของในครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิดหรือ

ได้มาโดยการกระทำความผิดหรือมีไว้เป็นความผิด (ป.วิ.อ.มาตรา 93)

การค้นบุคคลในที่รโหฐาน

- ต้องมีการเข้าไปในที่รโหฐานนั้นโดยชอบโดยปกติที่รโหฐานนั้นเจ้าพนักงานจะเข้าไปไม่ได้ ดังนั้นการจะค้นบุคคลในที่รโหฐานได้จึงต้องมีการเข้าไปในระบบฐานนั้นโดยชอบหรือโดยถูกต้องเสียก่อน เช่นมีหมายค้นที่รโหฐานนั้น หรือมีเสียงร้องให้ช่วย หรือปรากฏความผิดซึ่งหนา (ป.วิ.อ.มาตรา 92)

- ต้องมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นเอาสิ่งของที่ต้องการพกขูดซ่อนในร่างกาย เจ้าพนักงานจึงสามารถค้นบุคคลดังกล่าวได้ (ป.วิ.อ.มาตรา 100 วรรคสอง)

การค้นตัวผู้ถูกจับ

เมื่อมีการจับกุมผู้กระทำความผิดเจ้าพนักงานมีอำนาจค้นตัวผู้ถูกจับและยึดสิ่งของที่อาจให้เป็นหลักฐานได้ (ป.วิ.อ.มาตรา 85) หมายเหตุในการค้นบุคคลต้องกระทำโดยสุภาพถ้าตรวจค้นผู้หญิงต้องให้ผู้หญิงเป็นผู้ค้น (ไม่จำเป็นต้องเป็นตำรวจหญิงก็ได้)

(3) หลักการปฏิบัติในการจับกุม

กรณีมีหมายจับ

- การตรวจสอบและการแสดงหมายจับ จากกรณีมีหมายจับก่อนจับเจ้าพนักงานผู้จับต้องตรวจสอบให้แน่ชัดว่าหมายจับยังคงมีผลอยู่หรือไม่หากมีการจับกุมผู้กระทำความผิดไปแล้วคิดขาดอายุความหรือมีการถอนหมายจับหมายจับก็ใช้ไม่ได้ (ป.วิ.อ. มาตรา 68) และเมื่อมีการจับเจ้าพนักงานผู้จับต้องแสดงหมายจับแก่ผู้ถูกจับด้วย ป.วิอาญา มาตรา 83

- การแจ้งว่าเขาต้องถูกจับ ในขณะที่มีการจับกุมทุกครั้งเจ้าพนักงานผู้จับต้องแจ้งให้ผู้ถูกจับทราบว่าเขาจะถูกจับกุมและแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบ เว้นแต่กรณีจะหลบหนีต่อสู้ขัดขวางมีพฤติการณ์ในการต่อสู้ขัดขวาง

- การแจ้งสิทธิของผู้ถูกจับ ในสถานที่จับผู้จับต้องแจ้งสิทธิให้ผู้ถูกจับทราบดังนี้

1. สิทธิจะไม่ให้การให้การก็ได้และถ้อยคำนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
2. สิทธิที่จะพบทนายและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ (ป.วิ.อ.มาตรา 83

วรรคสอง)

3. กรณีผู้ถูกจับประสงค์แจ้งญาติ ผู้ซึ่งตนไว้วางใจ ทราบถึงการจับกุมก็ให้เจ้าพนักงานดำเนินการได้ หากสามารถดำเนินการได้โดยสะดวกและไม่เป็นการขัดขวางการจับกุมผู้ถูกจับหรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด

- ให้ผู้ถูกจับจับไปที่ทำการของพนักงานสอบสวน ไปที่ทำการของพนักงานสอบสวน ผู้จับกุมต้องสั่งให้ผู้ถูกจับ (หากกรณีจำเป็นให้จับตัวไป) ไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่จับกุม เว้นแต่สามารถนำไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้ในขณะนั้นโดยผู้จับกุมต้องไปพร้อมกับผู้ถูกจับด้วย

- การปฏิบัติของผู้จับ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานผู้จับต้องเอาตัวผู้จับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนทันทีและเมื่อถึงที่ทำการแล้วให้ดำเนินการดังนี้

1. ส่งตัวผู้ถูกจับแก่พนักงานฝ่ายปกครองตำรวจของที่ทำการของพนักงานสอบสวน
2. แจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุแห่งการจับกุมให้ผู้ถูกจับทราบถ้ามีหมายจับให้แจ้งแก่ผู้ถูกจับทราบและอ่านให้ฟังและมอบสำเนาบันทึกการจับแก่ผู้ถูกจับ

หมายเหตุ เจ้าพนักงานผู้จับต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบทั้งในขณะที่จับกุมและขณะมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน

- ผู้จ้บรวบรวมสำเนาเอกสารเกี่ยวกับคดี นำสำเนาบ้นทึกจับกุม สำเนาบัญชีของกลาง (ถ้ามี) สำเนาบ้นทึกประจำวันทางคดี ให้ เจ้าหน้าที่คดีประจำสถานีตำรวจน้ำ เป็นผู้รวบรวมและรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ตามระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

- สิทธิของผู้ถูกจับผู้ต้องหา เจ้าพนักงานซึ่งรับมอบตัวมีหน้าที่ต้องแจ้งสิทธิให้ผู้ถูกจับผู้ต้องหาทราบในโอกาสแรก ป.วิ.อ.มาตรา 7/1 ดังต่อไปนี้

1. แจ้ง/ขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติ/ผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการจับกุมสถานที่ถูกควบคุมในโอกาสแรก

2. พบและปรึกษาผู้ซึ่งเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

3. ในชั้นสอบสวนให้ทนายความผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบสวนปากคำตน

4. ได้รับการเยี่ยมติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

5. ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

- **ห้วงเวลาในการแจ้งสิทธิ** นอกจากสิทธิตามป.วิ.อ.มาตรา 7/1 แล้วมาตรา 83 ,84 ได้บัญญัติถึงสิทธิของผู้ถูกจับที่เจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติจะต้องได้แจ้งในแต่ละช่วงเวลาดังนี้

ขณะจับกุม ป.วิ.อ.มาตรา 83 วรรคสอง (เจ้าพนักงานเป็นผู้จับกุม)

ผู้แจ้ง เจ้าพนักงานผู้จับกุม

สิทธิของผู้ถูกจับ

1. มีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ถูกจับอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

2. มีสิทธิพบและปรึกษาทนายความผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ

3. แจ้งญาติผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการจับกุมถ้าผู้ถูกจับประสงค์และต้องสามารถดำเนินการได้โดยสะดวก ไม่ขัดขวางการจับหรือการควบคุมหรือทำให้เกิดความ ไม่ปลอดภัยแก่บุคคลใด

กรณีราษฎรเป็นผู้จับ นำตัวมามอบให้เจ้าพนักงาน ป.วิ.อ.มาตรา 84 (2)

ผู้แจ้ง เจ้าพนักงานผู้รับตัว

สิทธิของผู้ถูกจับ

1. มีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ถูกจับอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

ขณะมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน (ป.วิ.อ.มาตรา 84 วรรคสอง)

ผู้แจ้ง เจ้าพนักงานผู้รับตัว

สิทธิของผู้ถูกจับ

ตามป.วิ.อ.มาตรา 7/1 และในโอกาสแรกต้องจัดให้ผู้ถูกจับสามารถติดต่อกับญาติหรือผู้ซึ่งไว้วางใจเพื่อแจ้งให้ทราบถึงการถูกจับกุมและสถานที่ถูกควบคุมหรือกรณีผู้ถูกจับร้องขอให้เจ้าพนักงานเป็นผู้แจ้งก็ให้จัดการตามคำร้องขอขึ้นโดยเร็ว

หมายเหตุ กรณีการแจ้งญาติในชั้นจับกุมจะไม่เป็นบทบังคับ แต่สำหรับในขณะมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนเป็นบทบังคับให้เจ้าพนักงานผู้รับตัวกระทำในโอกาสแรก

- ผลของการไม่แจ้งสิทธิให้กับผู้ถูกจับ

ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจก่อนว่าถ้อยคำรับสารภาพของผู้ถูกจับว่าตนได้กระทำความผิดห้ามมิให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานโดยเด็ดขาดไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม (ป.วิ.อ.มาตรา 84 วรรค 4) สำหรับ **ถ้อยคำอื่น** ของผู้ถูกจับสามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้โดยต้องมีเงื่อนไขสำคัญคือต้องมีการแจ้งสิทธิให้แก่ผู้ถูกจับก่อน ตาม ป.วิ.อ.มาตรา 83 วรรคสอง และมาตรา 84 วรรคหนึ่ง และอีกประการหนึ่งต้องเป็นการให้ถ้อยคำที่เกิดขึ้นโดยสมัครใจมิได้เกิดขึ้นจากการจูงใจมีค้ำประกันสัญญาช่วยเหลือทลวงหลวงหรือโดยไม่ชอบด้วยประการอื่นตามป.วิ.อ. มาตรา 226

กรณีการจับกุมไม่มีหมายจับ

ในการจับกุมพนักงานฝ่ายปกครองตำรวจต้องยึดหลักในการปฏิบัติดังนี้

- จะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งศาลไม่ได้เว้นแต่เข้าข้อยกเว้นตามป.วิ.อ.มาตรา 78
- การจับบุคคลใดในที่รโหฐานนอกจากจะมีหมายจับแล้วจะต้องมีการค้นโดยชอบมาตรา 81 92

ข้อยกเว้นการจับโดยไม่มีหมายจับ

1. การจับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งหน้า ป.วิ.อ.มาตรา 78 (1)

ความผิดซึ่งหน้า ได้แก่ความผิดซึ่งเห็นขณะกำลังกระทำหรือพบในอาการใดซึ่งแทบจะไม่มี ความสงสัยเลยว่าเขาได้กระทำมาแล้วสดๆมาตรา 80 วรรคหนึ่ง

(1) ในกรณีไม่เป็นความผิดซึ่งหน้า แต่กฎหมายให้ถือว่าเป็นความผิดซึ่งหน้ามีองค์ประกอบสำคัญ ๒ ประการคือ

(ก) ต้องดูพฤติกรรมของบุคคลผู้กระทำความผิด

1. เมื่อบุคคลหนึ่งถูกไล่จับตั้งผู้กระทำความผิดโดยมีเสียงร้องเอะอะ
2. เมื่อพบบุคคลแทบจะทันทีทันใดหลังจากกระทำความผิดในถิ่นแถวใกล้เคียงกับ

ที่เกิดเหตุและมีสิ่งของที่ได้มาจากการกระทำความผิดหรือมีเครื่องมืออาวุธวัตถุอย่างอื่นอันสันนิษฐานได้ว่าได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือมีร่องรอยพินิจเห็นประจักษ์ที่เสื้อผ้าหรือเนื้อตัวผู้นั้น

(ข) ต้องเป็นความผิดที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายปวิอาญา

(2) ความผิดซึ่งเจ้าพนักงานนั้นต้องได้เห็นการกระทำความผิดซึ่งหน้าด้วยตาของเจ้าพนักงานจริงๆ ไม่ใช่คำบอกเล่าของผู้อื่นอีกทอดหนึ่งจึงจะมีอำนาจจับได้ตามมาตรา 78 (1) ส่วนการเห็นนั้นไม่จำกัดวิธีอาจเห็นโดยการชูดูแอบดูหรือโดยใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดก็ได้

(3) ความผิดซึ่งหน้า (แท้จริง) เจ้าพนักงานมีอำนาจจับทุกฐานความผิดไม่ว่าจะเป็นหรือพ.ร.บ. ที่มีโทษทางอาญาอื่นๆ (ไม่ต้องคำนึงว่าความผิดนั้นจะอยู่ในบัญชีท้ายพ.วิ.อ.หรือไม่) แต่ความผิดที่ถือว่าเป็นความผิดซึ่งหน้าตาม พ.วิ.อ.มาตรา 80 วรรคสองต้องเป็นความผิดที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายพ.ก.นั้น

(4) ความผิดซึ่งหน้า”ซึ่งเห็นกำลังกระทำ” นั้นจะเป็นความผิดต่อเนื่องก็ได้กล่าวคือเป็นความผิดที่ผู้กระทำความผิดนั้นอยู่ตลอดเวลาต่อเนื่องกันไป เช่น ความผิดฐานพาไปเพื่อการอนาจาร (ฎีกาที่ 1974 /2539) หรือมีปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต (ฎีกาที่ 888/2507) เป็นต้น

(5) สำหรับความผิดซึ่งหน้าว่าเป็นความผิดซึ่งหน้าตาม พ.วิ.อ.มาตรา 80 วรรคสองนั้นได้แก่กรณีเจ้าพนักงานผู้ถูกจับมิได้ “เห็น” หรือ “พบ” การกระทำความผิดด้วยตนเอง แต่เป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ถือว่าเป็นความผิดซึ่งหน้าและต้องเป็นความผิดที่ระบุไว้ในบัญชีท้าย พ.วิ.อ. แจ้งความผิดฐานข่มขืนฯ ความผิดฐานประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายและเสรีภาพความผิดเกี่ยวกับลัก-วิ่ง-ชิง-ปล้น และกรรโชกทรัพย์ฯ เป็นต้น

(6) หากเป็นความผิดซึ่งหน้ากระทำในที่สาธารณะนอกจากเจ้าพนักงานมีอำนาจจับได้โดยไม่ต้องมีหมายจับตาม พ.วิ.อ.มาตรา 78 (1) แล้วยังมีอำนาจเข้าไปในที่สาธารณะได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นตาม พ.วิ.อ.มาตรา 92 (2) ด้วย

ข้อควรระวัง ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์, บุกรุก, ฉ้อโกง, ยักยอก, พ.ร.บ. ยาเสพติด ให้ความผิดที่บัญญัติไว้ในบัญชีท้าย พ.วิ.อ. ดังนั้น เจ้าพนักงานผู้จับต้องปรากฏว่าเป็นความผิดซึ่งหน้า **แท้จริง เท่านั้น**

1. การจับบุคคลที่มีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าจะก่อเหตุร้าย (พ.วิ.อ.มาตรา 78 (2))

เมื่อเจ้าพนักงานพบบุคคลที่มีพฤติการณ์ที่น่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมีเครื่องมืออาวุธวัตถุอย่างอื่นอันสามารถใช้ในการกระทำความผิดกล่าวคือแม้การกระทำของผู้ต้องหาจะอยู่ในขั้นเตรียมการ ยังไม่ถึงขั้นลงมือกระทำความผิดเจ้าพนักงานก็สามารถจับได้โดยไม่ต้องมีหมายจับแต่ต้องเข้าเงื่อนไขคือผู้นั้นต้องมีเครื่องมืออาวุธหรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิดมาตรา ๗๘ (๒)

2. กรณีมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและกำลังจะหลบหนีและมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับได้ (พ.วิ.อ.มาตรา 78 (3))

กรณีมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะทำความผิดอาญาและกำลังจะหลบหนีแต่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับได้ป.วิ.อ.มาตรา 78 (3) เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจสามารถจับกุมได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ

กรณีนี้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา 2 ประการคือ

ประการแรก ต้องมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลนั้นน่าจะกระทำความผิดอาญาฐานหนึ่งฐานใด (ไม่จำกัดอัตราโทษและมีพฤติการณ์หรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้นั้นจะหลบหนีหรือไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตรายประการอื่นพ.วิ.อ.มาตรา 66 (2))

ประการที่สอง ต้องมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้
หมายเหตุ การจับโดยไม่มีหมายจับตาม ป.วิ.อ. มาตรา 78 (3) นี้ต้องยึดหลักเกณฑ์ทั้ง 2
ประการดังกล่าวข้างต้นอย่างเคร่งครัด

3. ผู้ต้องหา /จำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวหลบหนีหรือมีพฤติการณ์จะหลบหนี (ป.วิ.อ.มาตรา 78 (4))

กรณีผู้ต้องหา/จำเลย ที่หนี/จะหลบหนีไประหว่างถูกปล่อยตัวชั่วคราวเมื่อพนักงานฝ่ายปกครอง/ ตำรวจที่พบการกระทำดังกล่าวด้วยตนเองสามารถจับได้โดยไม่มีหมายจับหรือกรณีบุคคลที่ทำสัญญาประกัน เป็นหลักประกันเป็นผู้พบเห็นอาจขอให้พนักงานฝ่ายปกครอง/ตำรวจที่ใกล้ที่สุดจับผู้ต้องหา/จำเลยได้ถ้าไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานได้ทันทั่วทั้งก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหา/จำเลยได้เองแล้วส่งไปยัง พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุด แล้วให้เจ้าพนักงานนั้นรับจัดส่งผู้ต้องหา/จำเลยไปยังเจ้าพนักงาน หรือศาลโดยคิดค่าพาหนะจากบุคคลซึ่งทำสัญญาประกัน (ป.วิ.อ.มาตรา 117)

กรณีราษฎรจับกุมผู้กระทำความผิดและนำตัวมามอบให้มีหลักปฏิบัติดังนี้

เมื่อราษฎรจับกุมผู้กระทำความผิดแล้วนำตัวผู้จัดผู้ถูกจับมามอบให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ที่รับมอบตัวต้องปฏิบัติดังนี้

1 ปฏิบัติต่อราษฎรผู้จับ

- บันทึก ชื่อ อาชีพ ที่อยู่ ของราษฎรผู้จับ
- สอบถามพฤติกรรมการจับ
- จัดทำบันทึกและให้ราษฎรผู้จับลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

2 การดำเนินการต่อผู้ถูกจับ

- แจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบ
- แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบว่าผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะไม่ให้การให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ถูก

จับอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ (ป.วิ.อ. มาตรา 84 (2))

5. ความผิดในกฎหมายลักษณะอาญา ที่มาตรา 79 อ้างถึง ซึ่งราษฎรมีอำนาจจับได้โดยไม่มี
 ต้องมีหมาย

ประทุษร้ายต่อพระบรมราชตระกูล	มาตรา 97 และ 99
ขบถภายในพระราชอาณาจักร	มาตรา 101 ถึง 104
ขบถภายนอกพระราชอาณาจักร	มาตรา 105 ถึง 111
ความผิดต่อทางพระราชไมตรีกับต่างประเทศ	มาตรา 112
ทำอันตรายแก่ธง หรือเครื่องหมายของต่างประเทศ	มาตรา 115
ความผิดต่อเจ้าพนักงาน	มาตรา 119 ถึง 122 และ 127
หลบหนีจากที่คุมขัง	มาตรา 163 ถึง 166
ความผิดต่อศาสนา	มาตรา 172 และ 173
ก่อการจลาจล	มาตรา 183 และ 184
กระทำให้เกิดภัยอันตรายแก่สาธารณชน	มาตรา 185 ถึง 194, 196

กระทำให้สาธารณชนปราศจากความสะดวกในการไปมา มาตรา 197 และ 199
และการส่งข่าวและของถึงกัน และกระทำให้สาธารณชน
ปราศจากความสุขสบาย

ปลอมแปลงเงินตรา	มาตรา 202 ถึง 205 และ 210
ข่มขืนกระทำชำเรา	มาตรา 243 ถึง 246
ประทุษร้ายแก่ชีวิต	มาตรา 249 ถึง 251
ประทุษร้ายแก่ร่างกาย	มาตรา 254 ถึง 257
ความผิดฐานกระทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ	มาตรา 268, 270 และ 276
ลักทรัพย์	มาตรา 288 ถึง 296
วิงราว ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และโจรสลัด	มาตรา 297 ถึง 302
กรรโชก	มาตรา 303

หมายเหตุ ป.อาญา มาตรา 8 เมื่อประมวลกฎหมายอาญาได้ใช้บังคับแล้วบทบัญญัติแห่งกฎหมายได้อ้างถึงกฎหมายลักษณะอาญาหรืออ้างถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมายลักษณะอาญาไว้ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นอ้างถึงประมวลกฎหมายอาญาหรือบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญาในบทมาตรามีความหมายเช่นเดียวกันแล้วแต่กรณี

(4) การใช้เครื่องพันธนาการ

ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 6 บทที่ 4

ข้อ 146 การใช้เครื่องพันธนาการ ไม่จำเป็นต้องใช้พริ้วเพื่อทุกรณี ควรพิเคราะห์ให้ตามหลัก ดังนี้

- (1) การกระทำผิด อุกฉกรรจ์มหันตโทษหรือความผิดเล็กน้อย
- (2) บุคคล บางจำพวกที่ควรจะให้เกียรติ เช่น
 - ก. ข้าราชการที่รับราชการมีหลักฐานมั่นคง
 - ข. พระภิกษุ สามเณร นักพรตต่างๆ
 - ค. ทหารสวมเครื่องแบบ
 - ฌ. ชาวต่างประเทศชั้นผู้ดี
 - ง. หญิง คนชรา เด็ก คนป่วยเจ็บ
 - จ. พ่อค้าคฤหาสน์ ซึ่งมีชื่อเสียงและมีหลักฐานการทำมาหากินโดยสุจริต
- (3) สถานที่ พิเคราะห์ถึงสถานที่ที่จะควบคุมไป เช่น ทางเปลี่ยว ทางในป่า ในทุ่ง โอกาสที่ผู้ต้องหาจะหลบหนี
- (4) เวลา หากเป็นเวลาค่ำคืนหรือจำเป็นต้องพักค้างคืน
- (5) กิริยาความประพฤติ มีอาการกิริยาแสดงออกทำให้สงสัยว่า จะมีหรือจะคิดกระทำร้ายต่อเจ้าพนักงานผู้ควบคุม
- (6) การใส่กุญแจมือ ให้พอดีกับข้อมือ

(5) หลักปฏิบัติในการควบคุมตัวผู้ถูกจับ/ผู้ต้องหา

ความหมาย

ควบคุม หมายถึง การควบคุมหรือกักขังผู้ถูกจับโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในระหว่างสืบสวนและสอบสวน (ป.วิ.อ.มาตรา 2 (21))

ระยะเวลาการควบคุมตัว ระยะเวลาการควบคุมตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาในขณะที่อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจมี 2 ช่วงประกอบด้วย การควบคุมตัวในชั้นการจับกุมและการควบคุมตัวเมื่อถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน (โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับตัวและการควบคุมตัวของพนักงานสอบสวน)

การควบคุมตัวผู้ถูกจับผู้ต้องหาในชั้นการจับกุม ในการจับกumnั้นกฎหมายไม่ได้กำหนดว่าจะต้องใช้ระยะเวลาานเท่าใดเพียงแต่บัญญัติว่าเมื่อมีการจับกุมผู้ถูกจับแล้วให้ส่งให้ผู้ถูกจับไป (ถ้าจำเป็นให้จับตัวไป) ยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับ เว้นแต่ไปยังที่ที่ต้องการพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้ในขณะนั้นและต้องไปโดยทันที (ป.วิ.อ.มาตรา 83 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 84 วรรคหนึ่ง) ดังนั้นแม้จะมีได้กำหนดระยะเวลาไว้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ทำการจับกุมจะควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าความจำเป็นไม่ได้โดยต้องรีบนำตัวไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนโดยทันที

การควบคุมตัวผู้ถูกจับผู้ต้องหาที่ทำการของพนักงานสอบสวน เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้จับกุม นำตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามอบให้คนที่ทำการของพนักงานสอบสวนหาผู้ถูกจับไม่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว พนักงานสอบสวนมีอำนาจควบคุมได้ดังนี้

1. กรณีความผิดลหุโทษจะควบคุมได้เข้าเวลาที่ถามค่าให้การและรู้ตัวว่าเป็นใครและที่อยู่ของผู้ต้องหาเท่านั้น (ป.วิ.อ. มาตรา 87 วรรคหนึ่งและวรรคสอง)
2. ในความเป็นอื่นนอกจากความผิดลหุโทษมีอำนาจควบคุมตัวไว้เพียงไม่เกิน 48 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้จับนำตัวผู้ถูกจับไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน หากมีความจำเป็นที่ต้องควบคุมผู้ถูกจับเพื่อการสอบสวนต่อไปก็ต้องนำตัวผู้ถูกจับไปยื่นคำร้องขอให้ศาลออกหมายขังระหว่างสอบสวน

วิธีการควบคุมตัว เมื่อมีการจับกุมผู้ถูกจับผู้ต้องหาในเบื้องต้นให้เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจัดสั่งให้ผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนเว้นแต่จำเป็นจึงให้จับตัวไป (ป.วิ.อ.มาตรา 83 วรรคหนึ่ง) ห้ามมิให้ใช้วิธีควบคุมผู้ถูกจับเกินกว่าความจำเป็นเพื่อป้องกันไม่ให้หลบหนีเท่านั้น (ป.วิ.อ.มาตรา 86) และกรณีมีการขัดขวางจะขัดขวางหลบหนีหรือพยายามหลบหนีผู้จับมีอำนาจใช้วิธีป้องกันทั้งหลายเท่าที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์ (ป.วิ.อ.มาตรา 83 วรรคสาม) จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องปฏิบัติต่อผู้ถูกจับด้วยความเหมาะสมหากไม่มีความจำเป็นจะไม่ใช้วิธีการจับตัวไปและการปฏิบัติจะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

หมายเหตุ

1. กรณีการจัดไม่ชอบยอมทำให้การควบคุมการควบคุมขังไม่ชอบฎีกาที่ 46/2541 ผู้ถูกจับและบุคคลเกี่ยวข้องมีอำนาจร้องต่อศาลให้ปล่อยตัวได้ตาม (ป.วิ.อ.มาตรา 90)
2. การจับไม่ชอบแล้วควบคุมแม้ผู้ถูกจับหลบหนีก็ไม่มีความผิดฐานหลบหนีที่คุมขัง (ฎีกาที่ 1008/2499)

(6) คำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษมีความหมายและข้อแตกต่างกันอย่างไร

ความหมาย

คำร้องทุกข์ หมายความว่า การที่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งปอวิอาญาว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้นจะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตามซึ่งกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหายและการกล่าวหาเช่นนั้นได้กล่าวโดยมีเจตนาให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ (ป.วิ.อ.มาตรา 2 (7))

คำกล่าวโทษ หมายความว่า การที่บุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีบุคคลผู้ตัวหรือไม่มีก็ได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งขึ้น (ป.วิ.อ.มาตรา 2 (8))

ข้อแตกต่างระหว่างคำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษ

- 1 คำร้องทุกข์เป็นการกล่าวหาโดยผู้เสียหายคำกล่าวโทษเป็นการกล่าวหาโดยผู้อื่นที่ไม่ใช่ผู้เสียหายรวมถึงผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำนั้นแต่ไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย
- 2 เจตนาในการร้องทุกข์เพื่อจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ แต่ เจตนาในการกล่าวโทษไม่จำเป็นต้องมีเจตนาให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ ผู้มีอำนาจในการรับคำร้องทุกข์และกล่าวโทษผู้มีอำนาจในการรับคำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษเป็นบุคคลคนเดียวกันตามในปอวิอาญามาตรา 123 124 และ 127 ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

1. พนักงานสอบสวนพนักงานสอบสวน คือเจ้าพนักงานที่กฎหมายบัญญัติให้มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน ป.วิ.อ.มาตรา 2 (6) ได้แก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นใหญ่ปลัดอำเภอหรือตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปตาม ป.วิ.อ.มาตรา 18 วรรคหนึ่งและ วรรคสอง รวมถึงอัยการตาม ป.วิ.อ.มาตรา 20 (คดีเกิดจนอกราชอาณาจักรด้วย)

หมายเหตุ ตำรวจชั้นผู้ใหญ่หมายถึงข้าราชการตำรวจตั้งแต่ระดับสารวัตรขึ้นไปจนถึงผบตร. รวมถึงผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่งดังกล่าวแต่ต้องมียศร้อยตำรวจตรีขึ้นไปด้วยปอวิอาญามาตรา 2 (17) พนักงานสอบสวนในที่นี้ไม่จำเป็นต้องเป็นพนักงานสอบสวนที่มีเขตอำนาจเท่านั้นผู้เสียหายสามารถร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่ไม่ใช่ความผิดเกิดอ้างหรือเชื่อว่าความผิดเกิดหรือท้องที่ผู้ต้องหาที่อยู่หรือถูกจับ (ฎีกาที่ 2974/2516) และถึงแม้พนักงานสอบสวนไม่ได้เข้าเวรปฏิบัติหน้าที่ก็มีอำนาจรับคำร้องทุกข์ได้ (ฎีกา 3096/2536) อย่างไรก็ตาม ความผิดอาญา”ได้เกิดที่ใด โดยหลักแล้วที่นั่นมักมีพยานหลักฐานต่างๆ อยู่พอสมควร เช่นพยานวัตถุ และพยานบุคคลต่างๆจึงสมควรให้พนักงานสอบสวนที่ความผิดอาญาได้เกิดในเขตอำนาจของตนเป็น “พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ” ในการสอบสวน ด้วยเหตุนี้ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘ วรรคสาม จึงกำหนดหน้าที่ให้พนักงานสอบสวนที่ความผิดได้เกิด (รวมถึงกรณี “อ้างว่าเกิด” และ “เชื่อว่าได้เกิด” ด้วย) เป็น พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แต่มีข้อยกเว้น คือ

1. เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็น เช่น เกิดอุทกภัย การคมนาคมขาดและมีอำนาจจำเป็น ต้องรับทำการสอบสวน
2. เว้นแต่เพื่อความสะดวก เช่น พยานหลักฐานและของกลางต่างๆ อยู่ ณ สถานที่ซึ่งผู้ต้องหาที่อยู่ถูกจับ

2. พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ผู้เสียหายจะร้องทุกข์ต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่รองหรือเหนือพนักงานสอบสวนและเป็นผู้ซึ่งมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยตามกฎหมายก็ได้ทั้งนี้ตาม ป.วิ.อ.มาตรา 124

พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้รวมทั้งพศติเจ้า พนักงานกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมเจ้าท่าพนักงานตรวจคนเข้าเมือง และเจ้าพนักงานอื่นในเมื่อทำการอันเกี่ยวกับการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายซึ่งตนมีหน้าที่ต้องจับกุมหรือปราบปราม (ป.วิ.อ.มาตรา 2 (16))

วิธีการร้องทุกข์มี 2 กรณี

(ก) คำร้องทุกข์เป็นหนังสือเจ้าพนักงานผู้รับคำร้องทุกข์ต้องรับจัดการส่งคำร้องทุกข์ไปยังพนักงานสอบสวนและจะจดหมายเหตุอะไรไปบ้างเพื่อประโยชน์ของพนักงานสอบสวนก็ได้

(ข) คำร้องทุกข์ด้วยปากให้เจ้าพนักงานผู้รับคำร้องทุกข์รับจัดการให้ผู้เสียหายไปพบกับพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามระเบียบ

หมายเหตุ ตำรวจทุกชั้นยศทุกนายมีหน้าที่รับคำร้องทุกข์เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนไม่ว่าความผิดจะเกิดขึ้นในท้องที่รับผิดชอบของตนหรือไม่ก็ตาม ป.วิ.อ.มาตรา 2 (6) (7) (8) (16) และ (17) มาตรา 123 ,124

(7) การสืบสวนและการสอบสวนมีความหมายและข้อแตกต่างกันอย่างไร

ความหมาย

การสืบสวน หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและเพื่อจะทราบรายละเอียดแห่งความผิด (ป.วิ.อ.มาตรา 2 (10))

การสอบสวน หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามพระราชบัญญัติแห่ง ป.วิ.อ. ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ ป.วิ.อ.มาตรา 2 (11)

ตารางที่ 2.1 แสดงขั้นตอนการสอบสวน

	การสืบสวน	การสอบสวน
1. วิธีการ	การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน	การรวบรวมพยานหลักฐาน
2. วัตถุประสงค์	เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและเพื่อจะทราบรายละเอียดแห่งความผิด	เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ
3.ผู้มีอำนาจ	พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ	พนักงานสอบสวน
4.ช่วงเวลา	ทั้งก่อนและหลังการกระทำความผิด	เมื่อมีความผิดเกิดขึ้นแล้ว

5.เขตอำนาจ	ตำรวจ : ทหารอาณานิคม พนักงานฝ่ายปกครอง : ในเขต รับผิดชอบของตน	ท้องที่ความผิดเกิด อ่างหรือ เชื่อว่าได้เกิด,ท้องที่ผู้ต้องหา ที่อยู่ หรือท้องที่ผู้ต้องหาถูกจับ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา 18 และท้องที่ เกี่ยวข้องตาม ป.วิ.อ.มาตรา 19
------------	---	--

หมายเหตุ

1. การสืบสวนเป็นการกระทำเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิดซึ่งสามารถทำได้ทั้งก่อนและหลังการกระทำความผิดอาญามาตรา 2 (10)

2. พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจแบ่งได้ 3 ประเภท

2.1 พนักงานฝ่ายปกครองเช่นกำนันผู้ใหญ่บ้านแพทย์ประจำตำบล (ตามพ.ร.บ.ลักษณะปกครองท้องที่ พ. ศ. 2457) ปลัดอำเภอนายอำเภอผู้ว่าราชการจังหวัด (ตามพรบระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ. ศ. 2534)

2.2 ตำรวจ

2.3 เจ้าพนักงานอื่นที่กฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนเช่นพิศีสรรพสามิตกรมศุลกากรกรมเจ้าท่าพนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองมาตรา 16 และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติต่างๆ

3. อำนาจพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ

3.1 พนักงานฝ่ายปกครองมีอำนาจสืบสวนเฉพาะเขตพื้นที่รับผิดชอบเท่านั้น

3.2 ตำรวจมีอำนาจสืบสวนทั่วราชอาณาจักรและตลอดเวลาไม่จำกัดพื้นที่รับผิดชอบหรือเป็นเวลาราชการหรือไม่และมีอำนาจสืบสวนคดีอาญาทุกประเภท

3.3 เจ้าพนักงานอื่นมีอำนาจสืบสวนเฉพาะความผิดอาญาที่ตนเองรับผิดชอบเช่นพิศีสก็รับผิดชอบเฉพาะเกี่ยวกับนักโทษเป็นต้น(ป.วิ.อ.มาตรา 16)

4. พนักงานสอบสวนมี 2 สถานะกล่าวคือ

4.1 ในฐานะพนักงานสอบสวนมีอำนาจหน้าที่สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานตาม ป.วิ.อ.มาตรา 2 (6), (11)

4.2 ในฐานะที่เป็นตำรวจซึ่งมีอำนาจสืบสวนคดีอาญาตาม ป.วิ.อ.มาตรา 2 (16),(17)

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเปรียบเทียบปรับ

การสิ้นสุดคดีโดยการเปรียบเทียบปรับ

ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ บัญญัติว่า สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับเมื่อคดี “เลิกกัน” ตามป.วิ.อ. มาตรา 37 (ดู อนุมาตรา 3 ของ ป.วิ.อ. มาตรา 39) ซึ่งได้แก่กรณี “ การเปรียบเทียบปรับ”ตามที่ บัญญัติหลักเกณฑ์และเงื่อนไขไว้ในมาตรา 37 และมาตรา 38 อันเป็นการให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นองค์กรฝ่ายบริหาร “ลงโทษ”ทางอาญาแก่ผู้กระทำความผิด

ถือว่าเป็นการยกเว้นหลักทั่วไป ที่ว่า ศาลยุติธรรมเท่านั้นที่มีอำนาจลงโทษทางอาญา อันได้แก่ โทษประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ หรือ ริบทรัพย์สิน (ตามที่ บัญญัติไว้ใน มาตรา 18) แก่ผู้กระทำความผิด ทั้งนี้เพื่อไม่ให้คดี บางคดีต้องนำขึ้นสู่ศาลโดยไม่จำเป็น เป็นการทำให้คดีสิ้นสุดลงได้ในเบื้องต้น ศาลฎีกา กล่าวไว้ในฎีกาที่ 1100/2516 ว่า ป.วิ.อ.มาตรา 37 มีความมุ่งหมายที่จะให้คดีเล็กน้อย มีทางเลือกกันได้ ในชั้นสอบสวน (หลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดร.เกียรติขจร วิจารณ์สวัสดิ์ 2545 : 121-127)

ประเภทความผิดที่เปรียบเทียบกันได้ (ป.วิ.อ.มาตรา 37 อนุมาตรา (2) (3)(4)

1. ความผิดที่เป็นลหุโทษคือความผิดซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือนหรือปรับไม่เกิน 1,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (ดู ป.อ.มาตรา 102) ซึ่งนิยามนี้คงไปถึงความผิดทุกประเภทที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษด้วยเหตุนี้คือยกคำที่ว่า “ความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ” ตาม (2) (3) จึงไม่มีที่ใช้เพราะกลายมาเป็นความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญาไปหมดแล้ว
2. คดีที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกิน 10,000 บาท
3. ความผิดต่อกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรซึ่งมีโทษปรับอย่างสูงไม่เกิน 10,000 บาททั้งนี้แม้ว่าจะมีโทษจำคุกก็ตามหากสามารถลงโทษปรับสถานเดียวได้และเป็นโทษปรับอย่างสูงไม่เกิน 10,000 บาทก็สามารถเปรียบเทียบปรับได้

ผู้เปรียบเทียบปรับ คือ พนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนมีอำนาจเปรียบเทียบกับเพราะป.วิ.อ.มาตรา 37 (2)บัญญัติไว้ นอกจากนั้น พ.ร.บ.การเปรียบเทียบคดีอาญาพ.ศ 2581 มาตรา 4 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2529 ยังได้บัญญัติไว้ด้วยในทำนองเดียวกัน

พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ คือ พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจสอบสวนคดีนั้นตาม ป.วิ.อ.มาตรา 18 มาตรา 19 และมาตรา 20 อย่างไรก็ตามหากความผิดตาม (1) หรือ (2) ข้างต้นเกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครผู้เปรียบเทียบปรับนอกจากพนักงานสอบสวนแล้วมาตรา 37 (3) ยังให้อำนาจนายตำรวจประจำท้องที่ตั้งแต่ตำแหน่งสารวัตรขึ้นไปหรือนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรผู้ทำการในตำแหน่งนั้นๆมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ด้วย มีข้อสังเกตว่า หากเป็นความผิดต่อกฎหมายภาษีอากรตามที่กล่าวในข้อ (3) ข้างต้นนายตำรวจตำแหน่งสารวัตรซึ่งมิได้เป็นพนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ

การเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายอื่นซึ่งเป็นกฎหมายที่มีบทลงโทษในทางอาญา

นอกจากการเปรียบเทียบปรับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 37 (2) และ (3) หากเป็นหลักทั่วไปแล้วกฎหมายอื่นที่มีบทลงโทษในทางอาญายังอาจมีบทบัญญัติกำหนดให้มีการเปรียบเทียบปรับไว้เป็นพิเศษกฎหมายลักษณะเช่นนี้มีมากมายหลายฉบับ

วิธีเปรียบเทียบปรับตาม ป.วิ.อ.(ดูมาตรา 38)

หากพนักงานสอบสวนเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรรับโทษจำคุกก็ให้กำหนดค่าปรับซึ่งผู้ต้องหาจะพึงชำระโดยผู้ต้องหาต้องยินยอมด้วย (เพราะเป็นการลงโทษโดยฝ่ายบริหารไม่ใช่ฝ่ายตุลาการและการเปรียบเทียบปรับโดยชอบทำให้คดีอาญาเล็กน้อยไม่มีกรณีที่จะโต้แย้งได้อีก) และผู้เสียหายก็ต้องยินยอมด้วยเช่นกันถ้าผู้ต้องหาชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เจ้าหน้าที่กำหนดแต่ต้องไม่เกิน 15 วัน คดีนั้นเป็นอันเสร็จเด็ดขาด

มีข้อสังเกตว่า การบันทึกการเปรียบเทียบปรับที่จะต้องส่งให้พนักงานอัยการตรวจสอบตาม ป.วิ.อ.มาตรา 142 วรรค 4 นั้นหมายถึงกรณีที่ ผู้เปรียบเทียบปรับ คือ พนักงานสอบสวน หากเป็นการเปรียบเทียบปรับ ตัวบุคคลหรือคณะกรรมการตามกฎหมายพิเศษอื่น ๆ ก็ไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของ ป.วิ.อ.มาตรา 142 วรรค 4 ที่จะต้องส่งให้พนักงานอัยการตรวจสอบอีกแต่อย่างใด

การเปรียบเทียบที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผลคือ คดีอาญาไม่เลิกกัน ตามมาตรา 37 และสิทธิ นำคดีอาญามาฟ้องไม่ระงับตามมาตรา 3 (2)

สรุปหลักในการเปรียบเทียบปรับ

1. การกระทำความผิดผิดกฎหมายบทเดียว บทนั้นต้องอยู่ในอำนาจเปรียบเทียบกับจึงจะทำการเปรียบเทียบปรับได้
2. การกระทำความผิดผิดกฎหมายหลายบท ทุกบทต้องอยู่ในอำนาจเปรียบเทียบกับจึงจะทำการเปรียบเทียบปรับได้และจะต้องเปรียบเทียบปรับบทหนักเท่านั้น (ฎีกาที่ 1513/2562)
3. การกระทำความผิดเดียว ผิดกฎหมายหลายบท และบทหนึ่งอยู่ในอำนาจที่จะเปรียบเทียบปรับได้แต่อีกบทหนึ่งอยู่เกินอำนาจที่จะเปรียบเทียบปรับได้พนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ(ฎีกาที่1100/2516)

ตารางสรุปหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทางน้ำโดยเฉพาะการกระทำความผิดที่พบบ่อย
ตารางที่ 2.2 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยพ.ศ.2545 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ใช้เรือก่อนได้รับอนุญาต	ม.9 (พ.ศ. 2481)	แก้ไขเพิ่มเติม ม.60 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และเจ้าท่าจะสั่งยึดใบอนุญาตใช้เรือมีกำหนดไม่เกินหกเดือน
ใช้เรือที่ใบอนุญาตใช้เรือสิ้นอายุ	ม.9 (พ.ศ.2481)	แก้ไขเพิ่มเติม ม.60 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และเจ้าท่าจะสั่งยึดใบอนุญาตใช้เรือมีกำหนดไม่เกินหกเดือน
ใช้เรือผิดจากเขตหรือตำบลการเดินเรือที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต	ม.9 (พ.ศ.2481)	แก้ไขเพิ่มเติม ม.60 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และเจ้าท่าจะสั่งยึดใบอนุญาตใช้เรือมีกำหนดไม่เกินหกเดือน

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ไม่นำใบอนุญาตใช้เรือมากับเรือ	ม.161 (พ.ศ.2481)	แก้ไขเพิ่มเติม ม.34 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษปรับ ตั้งแต่ หนึ่งร้อย ถึง หนึ่ง พัน บาท
ใช้เรือโดยที่ใบอนุญาตใช้เรือลบล เลือนหรือสูญหาย	ม.161(พ.ศ.2481)	แก้ไขเพิ่มเติม ม.32 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษปรับ ตั้งแต่ หนึ่งร้อย ถึง หนึ่ง พัน บาท
นำใบอนุญาตใช้เรือของผู้อื่นมา แสดงว่าเป็นใบอนุญาตสำหรับเรือ ลำของตน	ม.152(พ.ศ.2481)	แก้ไขเพิ่มเติม ม.32 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับ ตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึง หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ
ใช้เรือผิดเงื่อนไขและข้อกำหนด ในใบอนุญาตใช้เรือ	ม.175(พ.ศ.2481)	แก้ไขเพิ่มเติม ม.37 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษปรับ ตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึง หนึ่งหมื่นบาท
ทำการในเรือโดยมิได้รับ ประกาศนียบัตร ถ้าทำการในเรือในขณะที่ ประกาศนียบัตรสิ้นอายุแล้ว	ม.282(พ.ศ.2456)	แก้ไขเพิ่มเติม ม.49 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับ ตั้งแต่หนึ่งพันบาท ถึง หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินสองพันบาท
ไม่เก็บประกาศนียบัตรไว้ในเรือ	ม.284(พ.ศ.2456)	ม.290แก้ไข เพิ่มเติม ม.51 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษปรับ ตั้งแต่ร้อยบาท ถึงห้าพัน บาท
เปลี่ยนตัวผู้ทำการในเรือที่ กำหนดไว้ในใบอนุญาตใช้เรือโดย ไม่ได้รับอนุญาต	ม.284 วรรค 2 (พ.ศ.2456)	ม.290แก้ไข เพิ่มเติม ม.51 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษปรับ ตั้งแต่ร้อยบาท ถึงห้าพัน บาท
ทำการในเรือในตำแหน่งที่ ประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความ สามารถของตน ไม่สามารถทำการ ได้ ถ้าทำการในเรือในขณะที่ ประกาศนียบัตรสิ้นอายุแล้ว	ม.282(พ.ศ.2456)	แก้ไขเพิ่มเติม ม.49 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับ ตั้งแต่หนึ่งพันบาท ถึง หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ ต้องระวางโทษ ปรับ ไม่เกินสองพันบาท”

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
นำประกาศนียบัตรของผู้อื่นมาออกอ้าง หรือใช้สำหรับคนด้วยประการใดๆ	ม.283 (พ.ศ.2456)	จำคุกเพิ่มเติม ม.50 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับตั้งแต่ สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ผู้ใดทำการในเรือเดินทะเลโดยไม่ได้รับอนุญาต	ม.285(พ.ศ.2456)	จำคุกเพิ่มเติม ม.51 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ร้อยบาท ถึงห้าพันบาท"
ไม่เขียนชื่อเรือและหมายเลขใบอนุญาต	ม.166(พ.ศ.2456)	ม.161 จำคุก เพิ่มเติม ม.34 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท
ไม่เขียนป้ายบอกจำนวนผู้โดยสาร	ม.168(พ.ศ.2456)	ม.161 จำคุก เพิ่มเติม ม.34 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท
บรรทุกผู้โดยสารมากกว่าจำนวนที่นั่งในใบอนุญาต	ม.155(พ.ศ.2456)	ม.161ทวิ จำคุก เพิ่มเติม ม.35 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
เรือบรรทุกเกินกว่าที่กำหนดในใบสำคัญรับรองแวนน้ำบรรทุก ถ้านายเรือหรือผู้ควบคุมเรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่า	ม.176(พ.ศ.2456)	ม.176 จำคุก เพิ่มเติม ม.37 (ฉ.14) พ.ศ.2535	เจ้าท่ามีอำนาจ ที่จะกักเรือลำนั้น ไว้และสั่งให้นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือจัดการให้เรือลำนั้น บรรทุกให้ถูกต้อง ภายในระยะเวลาที่กำหนด ต้องระวางโทษ ปรับ ตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท
เรือกลที่เป็นเรือเดินทะเลและเป็นเรือไทยขนาดตั้งแต่หกสิบตันกรอสขึ้นไป และ เรือกำปั่นต่างประเทศที่เตรียมจะออกไปจากเขตท่าเรือใด ๆ ในน่านน้ำไทย นายเรือต้องชั่งธงลา (คือธงที่เรียกว่า บลูปีเตอร์) ถ้าเรือกำหนดออกในเวลาบ่ายให้ชั่งธงขึ้นในเวลาเช้า ถ้าเรือกำหนดออกในเวลาเช้าให้ชั่งธงขึ้นในเวลาบ่ายของ วันก่อน	ม.19 (พ.ศ.2456)	ม.24 จำคุก เพิ่มเติมโดย ม.3 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท"

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ผู้ใดเท ทิ้ง หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้นิน กรวด ททราย ดินโคลน อับเฉา สิ่งของหรือสิ่งปฏิภูลใด ๆ ยกเว้นน้ำมันและเคมีภัณฑ์ลงในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำหรือ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือทะเลภายในน่านน้ำไทย	มาตรา119(พ.ศ.2456)	แก้ไขเพิ่มเติมโดย ม.27 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดใช้เงินค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียในการขจัดสิ่งเหล่านั้นด้วย”
ห้ามมิให้ผู้ใดเท ทิ้ง หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้น้ำมันและเคมีภัณฑ์หรือสิ่งใด ๆ ลงในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบอันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชน ใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยอันอาจจะเป็นเหตุให้เกิดเป็นพิษต่อสิ่งมีชีวิตหรือต่อสิ่งแวดล้อม	ม. 119 ทวิ (พ.ศ.2456)	แก้ไขเพิ่มเติมโดย ม.28 (ฉ.14) พ.ศ.2535	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดใช้เงินค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการแก้ไขสิ่งเป็นพิษหรือ ชดใช้ค่าเสียหายเหล่านั้นด้วย

ตารางที่ 2.3 พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2560 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
การขนถ่ายของที่นำเข้ามาในหรือจะส่งออกนอกราชอาณาจักร ต้องขนถ่าย ในเขตขนถ่ายของเท่านั้น เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีให้ขนถ่ายในสถานที่อื่นได้โดยอธิบดีอาจเรียกให้ผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออก แล้วแต่กรณี หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่อื่นนั้นวางประกันได้	58	210	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือ ปรับเป็นเงินสามเท่าของราคาของ แล้วแต่จำนวน โดยจะมากกว่า หรือ ทั้งจำทั้งปรับและให้ปรับของนั้น

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ผู้ใดยื่น จัดให้ หรือยอมให้ผู้ยื่นยื่น ใบขนสินค้า เอกสาร หรือข้อมูล ซึ่ง เกี่ยวกับการเสียอากรหรือการปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ถูกต้องหรือ ไม่บริสุทธิ์ อันอาจก่อให้เกิดความ สำคัญผิด ในรายการใด ๆ ที่ได้แสดง ไว้ในใบขนสินค้า เอกสาร หรือข้อมูล ดังกล่าวต่อพนักงานศุลกากร	202	202	ต้องระวางโทษปรับไม่ เกิน ห้าแสนบาท
ผู้ใดแจ้งข้อความ ให้ถ้อยคำ หรือ ตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็น เท็จ หรือ ไม่ตอบคำถามของ พนักงานศุลกากรตามที่พระราช บัญญัตินี้กำหนดให้ตอบ	203	203	ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับ ไม่เกินห้าแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ
ปลอมแปลงเอกสารผู้ใดปลอม หรือแปลงเอกสารที่ใช้ในการ ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ แก้ไขเอกสารที่ทางราชการ ออกให้ เพื่อประโยชน์ในการ ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปลอม ดวงตรา ลายมือชื่อ หรือเครื่องหมายอื่นใดของ พนักงานศุลกากรที่ใช้เพื่อการ อย่างใดอันเกี่ยวข้องกับพระราช บัญญัตินี้	204	204	ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับ ไม่เกินห้าแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ
ผู้ส่งของออกผู้ใดยื่นใบขนสินค้า ขาออกเพื่อขอคืนอากรโดยแสดง ข้อมูลเกี่ยวกับของไม่ถูกต้องและ พนักงานศุลกากรพบว่าของนั้นไม่ ตรงตามที่แสดงไว้ หรือมีปริมาณ น้อยกว่าที่แสดงหรือไม่มีการส่ง ออกตามที่แสดง	205	205	ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับ ไม่เกินห้าแสนบาท หรือ ปรับเป็นเงินสี่เท่าของ จำนวนเงินอากรที่ขอคืน แล้วแต่จำนวนใดจะ มากกว่า หรือทั้งจำทั้ง ปรับ และให้รับของนั้น

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
<p>ผู้ใดนำเข้ามาในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งของที่ยังมิได้ผ่านพิธีการ ศุลกากร หรือเคลื่อนย้ายของออกไปจากยานพาหนะ คลังสินค้า ทัณฑ์บน โรงพักสินค้า ที่มั่นคงท่าเรือ รับบัญญาต หรือเขตปลอดอากร โดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานศุลกากร ผู้ใดพยายามกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน</p>	<p>242</p>		<p>ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับเป็นเงินสี่เท่าของราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ริบของนั้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่</p>
<p>ผู้ใดนำของที่ผ่านหรือกำลังผ่านพิธีการศุลกากรเข้ามาในราชอาณาจักร หรือ ส่งของดังกล่าวออกไปนอกราชอาณาจักร โดยหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียอากร โดยเจตนา จะฉ้ออากรที่ต้องเสียสำหรับของนั้น ๆ ผู้ใดพยายามกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน</p>	<p>243</p>	<p>243</p>	<p>ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับเป็นเงินตั้งแต่ครึ่งเท่า แต่ไม่เกินสี่เท่าของค่าอากรที่ต้องเสียเพิ่ม หรือทั้งจำทั้งปรับ และศาลอาจสั่งริบของนั้นก็ได้ ไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่</p>
<p>ผู้ใดนำของที่ผ่านหรือกำลังผ่านพิธีการศุลกากรเข้ามาในราชอาณาจักร หรือ ส่งของดังกล่าวออกไปนอกราชอาณาจักร หรือนำของเข้าเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำโดยหลีกเลี่ยง ข้อจำกัดหรือข้อห้ามอันเกี่ยวกับของนั้น ผู้ใดพยายามกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน</p>	<p>244</p>	<p>244</p>	<p>ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และศาลอาจสั่งริบของนั้นก็ได้ ไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่</p>

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ผู้ใดเป็นผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน หรือสมคบกันในการกระทำความผิดตามมาตรา 242 มาตรา 243 หรือมาตรา 244	245	245	ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในการกระทำความผิดนั้น
ผู้ใดช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซ้อม รับจำหน่าย หรือรับไว้ โดยประการใดซึ่งของอันตนพึงรู้ว่าเป็นของอันเนื่องด้วยความผิดตามมาตรา 242	246	246	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับเป็นเงินสี่เท่าของราคาของซึ่งได้รวมค่าการเข้าด้วยแล้วหรือทั้งจำทั้งปรับ
การกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการกระทำโดยรู้ว่าเป็นของอันเนื่องด้วยความผิดตามมาตรา 243		วรรค 2	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับเป็นเงินสี่เท่าของ ค่าอากรที่ต้องเสียเพิ่ม หรือทั้งจำทั้งปรับ
การกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการกระทำโดยรู้ว่าเป็นของอันเนื่องด้วยความผิดตามมาตรา 244		วรรค3	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ตารางที่ 2.4 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ฐานความผิดคนต่างด้าว	มาตรา	มาตรา	
เข้าออกไม่ยื่นแบบเอกสาร	18 วรรค 2	62	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ฐานความผิดคนต่างด้าว	มาตรา	มาตรา	
หลบหนีจากยานพาหนะ	72	72	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาต	37(1)	75	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ไม่พักอาศัยตามที่แจ้ง จนท.	37(2)	76	ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง
ไม่แจ้งการเปลี่ยนที่พัก	37(3)	76	ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาทและปรับอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง
ไม่แจ้งการเดินทางไปจังหวัดอื่น	37(4)	76	ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาทและปรับอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง
ไม่แจ้งที่พักอาศัยเมื่อครบ 90 วัน	37(5)	76	ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาทและปรับอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง
อยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการอนุญาตสิ้นสุด	81		ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ฐานความผิดคนต่างด้าว			
หลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง รณว.	82		ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท
ถ้าคำสั่งตามวรรคหนึ่งเป็นคำสั่ง ให้กลับออกไปนอกราชอาณาจักร คนต่างด้าวผู้นั้น			ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสองปี และปรับไม่ เกินสองหมื่นบาท
ฐานความผิดคนไทย			
ไม่มาให้ข้อเท็จจริงหรือไม่ส่ง เอกสารให้กรรมการ	10	61	ต้องระวางโทษปรับไม่ เกินห้าพันบาท
นำพา อุปการะ ช่วยเหลือ ให้ความ สะดวกคนต่างด้าว เข้ามาใน ราชอาณาจักร	63		ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสิบปี และปรับไม่ เกินหนึ่งแสนบาท
ให้ที่พักอาศัย ช่วยซ่อนเร้น ช่วย ใดๆ ให้พ้นจากการจับกุมทั้งที่รู้ว่า คนต่างด้าวเข้ามาโดยผิดกฎหมาย	64		ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินห้าปี และปรับไม่ เกินห้าหมื่นบาท
ขึ้นไปบนพาหนะ หรือนำพาหนะ อื่นเข้าเทียบพาหนะซึ่งเข้ามาใน ราชอาณาจักรหรือเข้าไปใน บริเวณ หรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อที่ จะกระทำการตรวจก่อน จนท.	31	74	ต้องระวางโทษปรับไม่ เกินหนึ่งหมื่นบาท

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ฐานความผิดคนไทย			
มาตรา			
มาตรา			
เจ้าบ้าน เจ้าของ ผู้ครอบครอง เคหะ ผจก.ร. รับคนต่างด้าวที่ได้ รับอนุญาตแล้ว แต่ไม่แจ้ง จนท. แต่ถ้าผู้นั้นเป็นผู้จัดการโรงแรม	38	77	ต้องระวางโทษปรับไม่ เกินสองพันบาท ต้องระวางโทษปรับ ตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่ง หมื่นบาท
ไม่ส่งคืนใบสำคัญคนต่างด้าวที่ เสียชีวิตให้ จนท.	49	78	ต้องระวางโทษปรับไม่ เกินหนึ่งพันบาท
ทำลาย ทำให้ลบเลือน คำสั่ง จนท. ที่ประทับลงในตัวเอกสาร	56	80	ต้องระวางโทษปรับไม่ เกินห้าพันบาท
ฐานความผิดเกี่ยวกับ เจ้าของ/ผู้ควบคุม ยานพาหนะ			
ไม่นำรถเข้าออกตามช่องทาง	23	63	ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสิบปี และ
ไม่นำรถเข้าออกตามเวลา	23	65	ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่ เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้ง จำทั้งปรับ
ไม่แจ้งกำหนดวันมาถึงหรือวัน ออกจากท่า ต่อ จนท.	25	66	ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสองเดือน หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือ ทั้งจำทั้งปรับ
ไม่ยื่นรายการตามแบบ	ม.26	66	ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสองเดือน หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ฐานความผิดเกี่ยวกับ เจ้าของ/ผู้ควบคุม ยานพาหนะ			
ไม่ยื่นบัญชีผู้โดยสาร	27 (2)	66	ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสองเดือน หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือ ทั้งจำทั้งปรับ
ปล่อยให้ผู้โดยสารไปเสียจาก พาหนะนอกจุดกำหนด	27 (1)	65	ต้องระวางโทษปรับไม่ เกินสองหมื่นบาท
ไม่ให้ความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ ในการตรวจ	27 (3)	67	ต้องระวางโทษปรับไม่ เกินสองหมื่นบาท
ไม่แจ้งการเพิ่มลดจำนวนคนใน พาหนะ	28 วรรค 1	68	ต้องระวางโทษปรับไม่ เกินหนึ่งหมื่นบาท
ไม่นำคนประจำพาหนะที่เป็น ต่างด้าวที่ไม่ยอมกลับออกไป เพื่อนำส่ง จนท.	28 วรรค 2	69	ต้องระวางโทษปรับ เรียงรายตัวคนประจำ พาหนะที่มีได้นำไปมอบ นับคนละไม่เกินหนึ่งหมื่น บาท
มีผู้โดยสารที่มีคนต่างด้าวที่ไม่มี หนังสือเดินทาง มีไม่สมบูรณ์ ไม่มี การตรวจลงตรา	12 (1)	70	ต้องระวางโทษปรับ เรียงรายตัวคนต่างด้าว คนละไม่เกินสองหมื่น บาท
ไม่มีการควบคุมคนต่างด้าวที่มี ลักษณะต้องห้าม	29 วรรค 1	71	ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินห้าปี และปรับไม่ เกินห้าหมื่นบาท

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ฐานความผิดเกี่ยวกับ เจ้าของ/ผู้ควบคุม ยานพาหนะ			
ไม่ทำตามคำสั่ง จนท.สั่งให้หยุด ยานพาหนะ	30	73	ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่ เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้ง จำทั้งปรับ
ไม่ทำตามคำสั่ง จนท.ที่ได้ประทับ ลงในตัว หรือ เอกสาร หลักฐาน ต่างๆ	56	79	ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับ ไม่เกินวันละห้าร้อยบาท จนกว่าคนต่างด้าวดัง กล่าวจะกลับออกไปนอก ราชอาณาจักรแต่มิให้ ปรับเกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ตารางที่ 2.5 พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าวพ.ศ.2551

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
คนต่างด้าวทำงานโดยไม่ได้รับ อนุญาต	51	51	จำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับ 2,000-100,000 บ.หรือ ทั้งจำทั้งปรับ
ผู้รับอนุญาตทำงานฝ่าฝืนเงื่อนไข ฯ ม.9,13,14,26	52	52	ปรับไม่เกิน 20,000 บาท
ผู้อนุญาตไม่แจ้งต่อนายทะเบียน ตาม ม.22 หรือไม่ปฏิบัติตาม ม.24	53	53	ปรับไม่เกิน 10,000 บาท

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ผู้ใดฝ่าฝืน ม.27	54	54	ปรับไม่เกิน 10,000 บาท
ผู้ใดฝ่าฝืนม.27 และไม่ได้รับอนุญาต	54	54	ปรับ 10,000 -100,000 บาท /คนต่างด้าวที่จ้างหนึ่งคน

ตารางที่ 2.6 พระราชบัญญัติประมง พ.ศ.2558 การกระทำความผิดที่พบบ่อย

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ไม่มาจดทะเบียน หรือจดทะเบียน และขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนประกอบอาชีพการประมงหรืออาชีพในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	6	82	จำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1 หมื่น หรือทั้งจำทั้งปรับ
กระทำการปล่อย เท ทิ้ง ระบาย หรือทำให้วัตถุอันตรายตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดลงสู่ที่จับสัตว์น้ำหรือทำให้สิ่งใดลงสู่ที่จับสัตว์น้ำในลักษณะที่เป็นอันตรายแก่สัตว์น้ำ กระทำการใด ๆ อันทำให้สัตว์น้ำที่จับสัตว์น้ำมีนเมา ทาให้ที่จับสัตว์น้ำเกิดมลพิษในลักษณะที่เป็นอันตรายแก่สัตว์น้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต	26	87	จำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 5 ปี และปรับตั้งแต่ 1 หมื่น ถึง 5 แสน

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ใช้กระแสไฟฟ้าทำการประมงหรือใช้วัตถุระเบิดในที่จับสัตว์น้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต	27	87	คุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 5 ปี และปรับตั้งแต่ 5 พัน ถึง 5 แสน
มีไว้ในครอบครองเพื่อการค้าซึ่งสัตว์น้ำ โดยรู้ว่าเป็นสัตว์น้ำที่ได้มาโดยการกระทำความผิดตามมาตรา 26 หรือมาตรา 27	28	88	จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 3 แสน หรือทั้งจำทั้งปรับ
มีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำตามประเภทชนิด ลักษณะ จำนวน หรือขนาดที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยไม่ได้รับอนุญาต	33 วรรคหนึ่ง	90	จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1 แสน หรือทั้งจำทั้งปรับ
มีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำตามประเภทชนิด ลักษณะ จำนวน หรือขนาดที่กำหนดในกฎกระทรวง และเป็นสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่อาจก่อให้เกิดอันตรายซึ่งห้ามมิให้ผู้ใดมีไว้ในครอบครองโดยเด็ดขาด	33 วรรคสอง	90 วรรคสอง	จำคุกไม่เกิน 6 ปี หรือปรับไม่เกิน 6 แสน หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
มีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือทำการประมงที่ทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรงตามประเภทชนิด ส่วนประกอบ หรือลักษณะที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยไม่ได้รับอนุญาต	36	91	จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1 แสน หรือทั้งจำทั้งปรับ
ใช้เครื่องมือทำการประมงตามที่กำหนดในกฎกระทรวงทำการประมงในเขตประมงน้ำจืดและเขตประมงทะเลชายฝั่งโดยไม่ได้รับอนุญาต	42	88	จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 3 แสน หรือทั้งจำทั้งปรับ
ทำการประมงหรือทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำภายในเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต	46	89	จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 6 หมื่น หรือทั้งจำทั้งปรับ
นำเข้าหรือส่งออกสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำตามประเภทชนิด ลักษณะ จำนวน หรือขนาดที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยไม่ได้รับอนุญาต	57	91	จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1 แสน หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
นำเรือประมงที่ทำการประมงฝ่าฝืนพันธกรณีตามข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี หรือพันธกรณีอื่นใด ตามบัญชีรายชื่อเรือที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเข้ามาในราชอาณาจักร	59	94	ปรับตั้งแต่ 1 ล้าน ถึง 30 ล้าน
<ol style="list-style-type: none"> เรือประมงต่างประเทศนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และไม่เข้าเทียบท่าเรือ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เรือประมงต่างประเทศฝ่าฝืนคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ห้ามขนถ่ายสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำขึ้นจากเรือ ซึ่งตรวจสอบแล้วมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำการประมงที่ฝ่าฝืนพันธกรณีตามข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือพันธกรณีอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด 	60	94	ปรับตั้งแต่ 1 ล้าน ถึง 30 ล้านบาท
ไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่	73 วรรคห้า	97	จำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1 หมื่น หรือทั้งจำทั้งปรับ

ตารางที่ 2.7 พระราชกำหนดการประมง พ.ศ.2558 การกระทำความผิดที่พบบ่อย

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
การจับสัตว์น้ำในฤดูวางไข่	ม.70 ประกอบ ม.170 ตามประกาศ กรมประมงฯ ใน แต่ละปี	มาตรา 138 ผู้ใด ฝ่าฝืน มาตรา 70	ต้องระวางโทษปรับ ตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้า หมื่นบาท หรือปรับจ นวนห้าเท่าของมูลค่าสัตว์ น้ำที่ได้จากการทำการ ประมง แล้วแต่จำนวน ใดจะ สูงกว่า
การจับสัตว์น้ำโดยใช้กระแสไฟฟ้า การจับสัตว์น้ำโดยใช้ระเบิด	มาตรา 60	มาตรา 141 ผู้ใด ฝ่าฝืนมาตรา60	ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ สองแสนบาทถึงหนึ่งล้าน บาท หรือปรับจำนวนห้า เท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ได้ จากการทำการประมง แล้วแต่จำนวนใดจะสูง กว่า
การจับสัตว์น้ำโดยใช้ยาเบื่อ	ม.58 และ ประกาศกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดรายชื่อ วัตถุอันตรายที่ห้าม ปล่อย เท ทั้ง ระบาย หรือทำให้วัตถุอันตราย ลงสู่ที่จับสัตว์น้ำ พ.ศ. 2559 ประกาศ ณ วันที่11 เมษายน พ.ศ. 2559 (รายละเอียดหน้าที่ 11-12)	มาตรา 140 ผู้ใด ฝ่าฝืนมาตรา58	ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ สามแสนบาทถึงห้าแสน บาท

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
การจับสัตว์น้ำโดยใช้เครื่องมือลอบพับ (ไอ้โง่)	ม.147 และ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 24/2558 เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม เพิ่มเติม สั่ง ณ วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2558 (รายละเอียดหน้าที่ 13-14)	มาตรา 147 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 67 (2)	ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือปรับจำนวนห้าเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ได้จากการประมง แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า
การเลี้ยงสัตว์น้ำในแหล่งน้ำสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต	มาตรา 79 และ กฎกระทรวงฯ การขออนุญาตและการอนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำ ซึ่งเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. 2559 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2559 (รายละเอียดหน้าที่ 22-25)	มาตรา 149 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 77 หรือมาตรา 79 หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 78 (1) (5) (6) หรือ (7)	ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และปรับวันละหนึ่งหมื่นบาท ตลอดระยะเวลาที่มีการฝ่าฝืน รวมทั้งต้องดำเนินการฟื้นฟูหรือชำระค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูที่จับสัตว์น้ำ หรือสภาพสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการให้กลับสู่สภาพตามธรรมชาติ
การจับสัตว์น้ำในที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำ	ม.56	มาตรา 138 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 56	ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาท ถึงห้าหมื่นบาท หรือปรับจำนวนห้าเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ได้จากการทำการประมง แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ปล่อยของเสียลงในแหล่งน้ำทำให้ที่จับสัตว์น้ำเกิดมลพิษในลักษณะที่เป็นอันตรายต่อแก่สัตว์น้ำ	ม.58	มาตรา 140 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 58	ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงห้าแสนบาท

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 ความรู้เกี่ยวกับการค้ามนุษย์และการบังคับใช้แรงงาน
 ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1. ความผิดฐานค้ามนุษย์ (ตามมาตรา 6)

กระทำกับบุคคลทั่วไป มีองค์ประกอบ 3 ข้อ

1) มีการกระทำ “จัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้”

2) มีวิธีการ

“ข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ ใช้อำนาจครอบงำด้วยภาวะอ่อนด้อย ชูเชิญ ให้เงินหรือผลประโยชน์อื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล”

3) มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ 8 รูปแบบ ได้แก่ (1) การค้าประเวณี (2) การผลิตหรือเผยแพร่สื่อลามก (3) ประโยชน์ทางเพศรูปแบบอื่น (4) การเอาคนลงเป็นทาส (5) การนำคนมาขอราน (6) การตัดอวัยวะเพื่อการค้า (7) การบังคับใช้แรงงานหรือบริการตามมาตรา 6/1 (8) การอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการชัดชัด”

กระทำกับเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี มีองค์ประกอบ 2 ข้อ ได้แก่

1) มีการกระทำ และ 3) มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

2. ความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ* (ตามมาตรา 6/1)

กระทำกับบุคคลทั่วไป มีองค์ประกอบ 3 ข้อ

1) ข่มขืนใจผู้อื่นให้ทำงานหรือบริการ (มีสภาพการเป็นนายจ้าง/ลูกจ้าง และมีการบังคับให้ทำงาน)

2) โดยวิธีการ ได้แก่ (1) ทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อตนเองหรือของผู้อื่น (2) ชูเชิญ (3) ใช้กำลังประทุษร้าย (4) ยึดเอกสารสำคัญประจำตัวไว้ (5) นำภาระหนี้สินมาผูกมัด และ (6) คล้ายคลึงกับการกระทำ (1) – (5)

3) อยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขึ้นได้

*ความผิดตามมาตรา 6/1 ไม่ใช่ความผิดฐานค้ำมนุษย์ แต่เป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ รูปแบบที่ 7 และ จะกลายเป็นความผิดฐานค้ำมนุษย์ หากพบข้อเท็จจริงตามองค์ประกอบข้อ 1) + 2) ของมาตรา 6 ร่วมด้วย)

3. การบังคับใช้แรงงานหรือบริการไม่ใช้บังคับกับ 4 กรณี (ตามมาตรา 6/2)

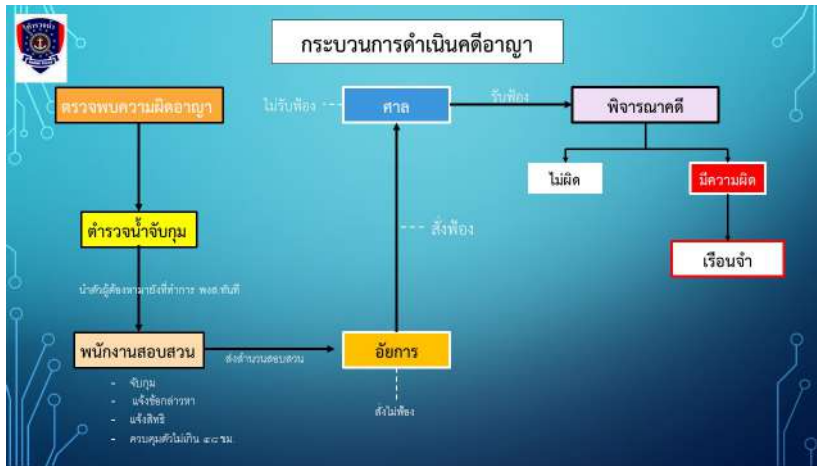
(1) การรับราชการทหาร (2) งานตามรัฐธรรมนูญหรือตามกฎหมาย (3) งานระหว่างต้องโทษ ตามคำพิพากษาของศาล และ (4) งานป้องกันภัยพิบัติหรือสถานการณ์ฉุกเฉิน

ตารางที่ 2.8 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
ค้ำมนุษย์	6	52	จำคุกตั้งแต่ 4 - 12 ปี และปรับตั้งแต่ 400,000 - 1,200,000 บาท
ค้ำมนุษย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส		53/1(1)	จำคุกตั้งแต่ 8 - 20 ปี และปรับตั้งแต่ 800,000 - 2,000,000 บาท หรือจำคุกตลอดชีวิต
ค้ำมนุษย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย		53/1(2)	จำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต
บังคับใช้แรงงานหรือบริการ	6/1	52/1	จำคุกตั้งแต่ 6 เดือน - 4 ปี และปรับตั้งแต่ 50,000 - 400,000 บาท ต่อบุคคลเสียหาย 1 คนหรือทั้งจำทั้งปรับ
บังคับใช้แรงงานหรือบริการเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส	6/1	52/1 ว.2	จำคุกตั้งแต่ 8 - 20 ปี และปรับตั้งแต่ 800,000 - 2,000,000 บาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ข้อหา/ฐานความผิด	บทกฎหมาย	บทลงโทษ	อัตราโทษ
บังคับใช้แรงงานหรือบริการเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย	6/1	52/1 ว.3	จำคุกตลอดชีวิต หรือ ประหารชีวิต

แผนผังกระบวนการดำเนินคดีอาญา

ภาพที่ 1 แสดงกระบวนการดำเนินคดี

ยุทธวิธีทางเรือ

- หลักปฏิบัติยุทธวิธีทางเรือ 4 ขั้นตอน
 - ขั้นตอนที่ 1 วางแผน (Plan)
 - ประชุมมอบหมายภารกิจ ข้อมูลเรือที่จะขึ้นตรวจ ข้อมูลข่าวเชิงลับ
 - มอบหมายงาน แบ่งหน้าที่เจ้าหน้าที่ชุดตรวจอย่างเหมาะสม
 - การสื่อสาร/คำสั่งสำคัญ (รหัสลับ สิ่งผิดกฎหมาย สถานการณ์)
 - แผนเผชิญเหตุ (การหนีการตรวจ การต่อสู้ขัดขืน ชัดคำสั่งเจ้าพนักงาน อุบัติเหตุ)
 - จัดเตรียมเสบียงอาหาร/การส่งกำลังบำรุง/งบประมาณ

6.เตรียมอุปกรณ์การตรวจค้นเรือ

- 6.1 รายการตรวจสอบสำหรับการตรวจค้นเรือ
- 6.2 แบบฟอร์มที่ต้องใช้
- 6.3 กระดาษจด/ ปากกา/ ดินสอ
- 6.4 ไฟฉาย
- 6.5 ตลับเมตร
- 6.6 กระจกสำหรับการตรวจสอบ
- 6.7 สายเทปโลหะประกอบลูกดิ่ง
- 6.8 ฝูงมียาง
- 6.9 กล้องวิดีโอหรือกล้องถ่ายภาพนิ่ง
- 6.10 แถบสำหรับติดหลักฐาน
- 6.11 อุปกรณ์เฉพาะทาง (ประมง ยาเสพติด AMIO เป็นต้น)

7.เครื่องแบบ/อุปกรณ์ของเจ้าหน้าที่

- 7.1 เสื้อเกราะ
- 7.2 เสื้อชูชีพ
- 7.3 ครอบงแบบยี่ตอกได้
- 7.4 อวุธป้องกันตัว/ กระสุน
- 7.5 สารเคมีที่ทำให้เกิดการระคายเคือง
- 7.6 กุญแจมือ/ กุญแจไข
- 7.7 ไฟฉาย
- 7.8 มีด

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการ (Do)

- 1.ได้สังเกตการณ์เรือที่จะขึ้นตรวจ การเข้าใกล้ การวางเรือรูปเกือกม้า
- 2.ได้ซักถามบุคคลควบคุมเรือ/ลูกเรือ
- 3.ได้ประเมินความเสี่ยง
- 4.ทบทวนหน้าที่ จนท.ชุดตรวจเรือ /แบ่งความรับผิดชอบ/ชุดคุ้มกัน/วางแผน
- 5.มีอุปกรณ์/เครื่องแต่งกาย เหมาะสมกับประเภทการตรวจค้น
(ชุดอุปกรณ์ป้องกันโรคติดต่อ/อาวุธ/อุปกรณ์ส่วนบุคคล/บันทึกตรวจค้น)
- 6.แจ้งกับต้นเรือทราบถึงเจตนาของท่าน (ขึ้น/ไม่ขึ้นตรวจ/หยุดเรือ/เทียบเรือด้านใด)
- 7.แจ้งกับต้นให้เตรียมเอกสาร /เกี่ยวกับเรือ/ผู้ทำการในเรือ/ลูกเรือ
- 8.แจ้งกับต้น สั่งลูกเรือไปรวมในจุดที่ สังเกตการณ์ได้ สะดวก ปลอดภัย เหมาะสม
- 9.การขึ้นเรือ / หัวหน้าชุดตรวจ เจ้าหน้าที่ดำรงน้ำ แสดงตน
- 10.ทำการตรวจ / ค้น ตามแผน/มีผู้นำตรวจ
- 11.พบไม่พบสิ่งผิดกฎหมาย/การกระทำความผิด /ถ่ายภาพนิ่ง เคลื่อนไหว /ผู้ต้องหาชี้จุด

12. แจ้งว่าเขาต้องถูกจับ/ แจ้งข้อกล่าวหา /แจ้งสิทธิผู้ต้องหา
13. กรอกรายละเอียดบันทึกการตรวจ/บันทึกจับกุม/ผู้เกี่ยวข้องลงลายมือชื่อ
14. ขั้นตอนคำสั่งสุดท้ายที่แจ้งต่อกับต้นเรือ/ควบคุม/นำพา ผู้ต้องหา
15. การสื่อสารของชุดตรวจขั้นสุดท้าย/ขึ้นฝั่ง

ขั้นตอนที่ 3 Check ตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติ

1. ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินคดี (บันทึกจับกุม/บันทึกตรวจค้น/บัญชีทรัพย์สินประกอบบันทึกการตรวจค้น/แจ้งสิทธิผู้ต้องหา/นำผู้ต้องหา/ของกลาง/เอกสารที่เกี่ยวข้องทางคดี/การยึด/อายัด/เรือ เอกสารนำส่ง พนักงานสอบสวนพื้นที่/ลงบันทึกประจำวัน

2. นำเรียนผู้บังคับบัญชา/ รายงานผลการปฏิบัติ/การดำเนินคดี

3. ติดตาม ผลคดีในชั้นศาล รวบรวมรายงานผลการปฏิบัติประจำปี /ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ขั้นตอนที่ 4 Act (ดำเนินการเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานครั้งต่อไป)

1. ประชุมสรุป ทบทวนการปฏิบัติภารกิจ บันทึกความผิดพลาด จุดบกพร่อง ประเมินผล ทุกครั้ง

2. ทบทวนไม่ให้เกิดความผิดพลาด จุดบกพร่องในปฏิบัติการ นำไปปรับปรุงในการปฏิบัติ

ครั้งต่อไป

2.วิธีปฏิบัติการและขั้นตอนตรวจค้นเรือ

เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดและการค้นซ้ำ สร้างความเดือดร้อน ความรำคาญให้กับประชาชนทั่วไป เนื่องจากการใช้เวลานาน ควรปฏิบัติดังนี้ (กรณีเรือประมง)

2.1 การแบ่งพื้นที่ตรวจเรือ ให้แบ่งพื้นที่การตรวจค้นออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คือ พื้นที่ภายในสะพานเดินเรือ(ห้องถือท้าย)

ส่วนที่ 2 คือ พื้นที่ภายในห้องพัก(แกงเรือ)และที่เก็บของคาดฟ้าแกงเรือ

ส่วนที่ 3 คือ พื้นที่ระวางบรรทุกสินค้า(ห้องเย็น)ด้านหน้าแกงเรือ

ส่วนที่ 4 คือ พื้นที่บริเวณห้องไซ้(เชือก)สมอหัวหรือกระชับหัวเรือ

ส่วนที่ 5 ห้องเครื่องยนต์ ห้องควบคุมหางเสือหรือกระชับท้ายเรือ

กรณีของเรือทั่วไป (ไม่ใช่เรือเป้าหมาย/การข่าว) จะทำการตรวจค้นเฉพาะส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 เท่านั้น

ภาพที่ 2 แสดงตัวอย่างการแบ่งพื้นที่การตรวจค้นเรือประมง

3.หลักการแบ่งหน้าที่ และมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจเรือ ว่าด้วยหน้าที่ในชุดตรวจเรือขนาดเล็ก 6 นาย

1.หัวหน้า/รองหัวหน้า (BO/ABO)	2 นาย
2.ชุดตรวจสอบความปลอดภัยเบื้องต้น (SWEEP)	2 นาย
3.ชุดรักษาความปลอดภัย (SECURITY)	2 นาย

ภาพที่ 3 แสดงหน้าที่ในชุดตรวจเรือว่าด้วยหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ชุดตรวจเรือ

หัวหน้า/ Boarding Officer หัวหน้าชุดตรวจค้นเรือควบคุมกำกับดูแล รับผิดชอบการปฏิบัติ โดยภาพรวม ชักถามพุดคุย กับ ผู้ควบคุมเรือ

รองหัวหน้าชุดตรวจค้นเรือ Assistant Boarding Officer รับผิดชอบการตรวจสอบเอกสาร การเดินเรือ สนับสนุนหัวหน้าชุดระหว่างการขึ้นตรวจเรือ

ชุดตรวจสอบความปลอดภัยเบื้องต้น Sweep จัดทำการประเมิน ISI รายงานให้หัวหน้าชุด ทราบแล้วตรวจค้นตามปกติ

(ISI (Innitial Safety Inspector) การตรวจความปลอดภัยเบื้องต้น เช่น น้ำรั่ว ไฟฟ้า เพลิง ไหม้ พื้นเรือชำรุด คน อาวุธ)

(EISI (Extended Initial Safety Inspector) ตรวจความปลอดภัยขยายผล คน อาวุธ ยาเสพติด สิ่งของผิดกฎหมาย

ชุดรักษาความปลอดภัย Security รับผิดชอบด้านความปลอดภัย ควบคุมลูกเรือ สอดส่อง ด้านความปลอดภัย เมื่อขึ้นเรือเล็กให้ปฏิบัติการวางตัวตำแหน่งตามภาพที่ 2.4

ภาพที่ 4 ตำแหน่งการวางตัวในเรือเล็ก

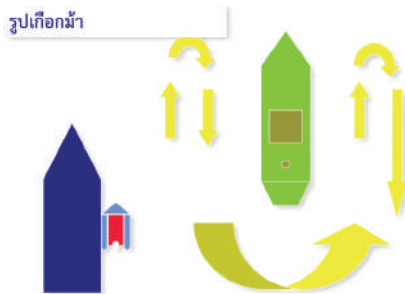
4. ขั้นตอนการขึ้นเรือ 7 ขั้นตอน

1. กฎความปลอดภัย 5 ข้อ

- 1.1 ปฏิบัติงานเป็นคู่
- 1.2 รับผิดชอบต่อลูกเรือทุกคน
- 1.3 ดูแลการยิงของคุณ
- 1.4 ปกป้องอาวุธของคุณ
- 1.5 ป้องกันการกีดขวางการมอง

2. การเข้าใกล้เรือ ประกอบด้วย

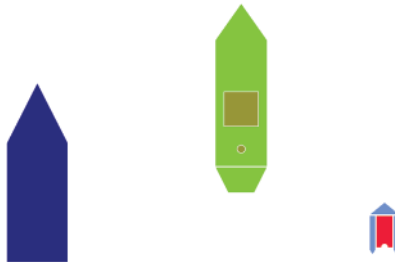
- 2.1 รูปเกือกม้า เพื่อสังเกตการณ์ โดยรอบตัวเรือที่จะทำการตรวจ

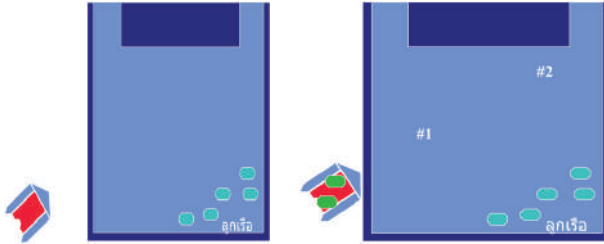
ภาพที่ 5 แสดงทิศทางการนำเรือรูปเกือกม้า

2.2 การขึ้นเรือ และข้อพิจารณาเพื่อความปลอดภัย

- 2.2.1 แนวการยิง
- 2.2.2 การสำรวจโดยแบ่งพื้นที่ออกเป็นสามเหลี่ยม
- 2.2.3 ขนาดของชุดตรวจค้นเรือ
- 2.2.4 จำนวนคนที่อยู่บนเรือ
- 2.2.5 ข่าวกorong

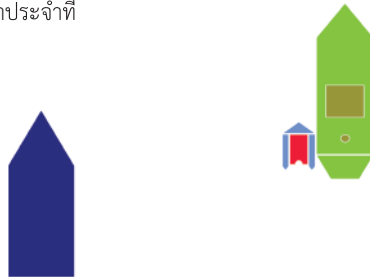

ภาพที่ 6 แสดงตำแหน่งเรือหลังจากนำเรือรูปเกือกม้า

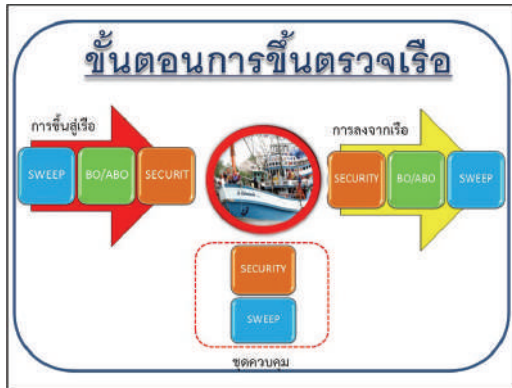
ภาพที่ 7 แสดงตำแหน่งระวางป้องกันจังหวัดที่ 1 และ 2

2.3 การลอยลำประจำที่

ภาพที่ 8 แสดงการนำเรือลอยลำประจำที่

3. การขึ้นเรือ/ลงเรือ

ภาพที่ 9 แสดงลำดับการขึ้นลงของเจ้าหน้าที่ชุดตรวจเรือ

4.การทัทหายนายเรือ

ข้อแนะนำเจ้าหน้าที่เมื่อขึ้นเรือ

- 1.ทัทหายนายเรือ
- 2.บอกว่าท่านเป็นใคร
- 3.ถามเกี่ยวกับอาวุธ
- 4.อธิบายขั้นตอนการขึ้นเรือ
- 5.น้ำเสียงที่มั่นใจ สุภาพและเป็นมิตร

ตัวอย่างการแนะนำตัวของเจ้าหน้าที่ตรวจค้นเรือ

“สวัสดี กัปตัน ผม (ยศ ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง) เจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำนะครับ ผมขอตรวจสอบเอกสารการเดินทาง และขอให้ส่งลูกเรือพร้อมนำเอกสารประจำตัวไปรวมกันที่บริเวณ.....(มีพื้นที่กว้างพอ และสังเกตการณ์โดยรวมง่าย เช่น บริเวณ คาดฟ้าเรือ หัวเรือ เป็นต้น) สอบถามว่าบนเรือของคุณมีอาวุธหรือไม่? (ให้นำทางไปชี้จุดที่เก็บอาวุธไว้ โดยเจ้าพนักงานยังไม่ต้องให้กัปตันหยิบอาวุธออกมา)

5.ตรวจตราความปลอดภัย

ทำการตรวจสอบความปลอดภัยเบื้องต้น (ต้องทำทุกครั้งที่มีการตรวจค้นเรือ)

- อธิบาย: “กัปตัน เรากำลังจะทำการตรวจสอบเรือคุณซึ่งจะใช้เวลาไม่นาน และจำกัดเฉพาะบางจุดเพื่อความปลอดภัยของคุณและของเราขณะอยู่บนเรือ”
- ระบุสิ่งที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความปลอดภัย
- ประเมินความคงทนต่อทะเลของเรือ

กรณีสอบถามเกี่ยวกับอาวุธ ถ้ากัปตันเรือ แจ้ง/ตอบว่ามีอาวุธ ให้นำไปชี้จุด พร้อมขอตรวจสอบทะเบียน (ถ้ามี) ห้ามให้กัปตันไปหยิบออกมาเองโดยเด็ดขาดโดยหลักแห่งความปลอดภัยและดำเนินการ การกระทำให้อาวุธปลอดภัย โดย

- เอากระสุนออกจากปืน (ถ้าทำได้)
- แยกปืนและกระสุนออกจากกัน
- เก็บอาวุธไว้ในที่ที่ปลอดภัย
- ส่งอาวุธคืนเจ้าของหรือบอกว่าอาวุธอยู่ที่ไหน (หลังจากตรวจค้นเรือเรียบร้อยแล้ว) ระวังป้องกันอาวุธ

การตรวจสอบความปลอดภัยเบื้องต้นเพิ่มเติม การตรวจค้นที่เชิงรุกมากขึ้น ซึ่งจะทำได้เพื่อเหตุผล 3 ประการเท่านั้น ดังนี้

- 1.หาและระวังป้องกันอาวุธที่ทราบว่ามีอยู่บนเรือ
- 2.บุคคลที่ไม่มีใบรายชื่อ
- 3.ระบุนอันตรายเฉพาะ

หมายเหตุ: อาจจำเป็นต้องใช้ระเบียบปฏิบัติทางยุทธวิธี กฎการใช้กำลัง

การตรวจสอบตามปกติ

1. บัตรประจำตัวของกัปตัน/ลูกเรือ	2. หนังสือรับรองของกัปตันเรือ
3. เอกสารประจำเรือ	4. เอกสารเกี่ยวกับสินค้า
5. ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทส่งของ	6. ข้อมูลการเดินทางเรือ
7. สภาพของสินค้า	8. สภาพของเรือ
9. รูปพรรณสัณฐาน	10. สิ่งต้องสงสัย
11. การปฏิบัติตามกฎหมาย	12. ประเมินสถานะ

*อาจนำไปสู่การตรวจค้นเรือหากมีเหตุอันเชื่อได้ว่ามีสิ่งต้องสงสัย

6. การสรุป การขึ้นตรวจเรือ

การลงจากเรือ

- ออกคำสั่งแก่กัปตันและลูกเรือ
- คืนทรัพย์สินส่วนตัวให้เจ้าของ
- ทำรายการสิ่งอุปกรณ์หรือยุทธภัณฑ์ของคุณ
- การสื่อสารระหว่างชุด/ ชักถามประกอบการรับรายงานเพื่อส่งต่อข้อมูลที่

เกี่ยวข้อง

7. การชักถาม เพื่อสรุปประกอบรายงานและการดำเนินกระบวนการ

- การชักถามประกอบการรับรายงานของชุดตรวจค้นเรือ
- การชักถามประกอบการรับรายงานของผู้บังคับบัญชา
- เก็บรายงาน/ข่าวกรอง
- รายงานการตรวจค้นเรือ

การเผชิญเหตุ

การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย

ต้องทราบก่อนว่า นิยามที่เกิดเหตุขัดขวางการจับกุม หรือ ประทุษร้ายเจ้าหน้าที่ กฎหมายให้สิทธิการป้องกันตัวเองแก่เจ้าหน้าที่อย่างไร ตามประมวลกฎหมายอาญา ได้บัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา 68 “ผู้ใดจำต้องกระทำการใดเพื่อป้องกันสิทธิของตน หรือของผู้อื่น ให้พ้นจากภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นภัยอันตรายที่ใกล้จะถึง ถ้าได้กระทำการสมควรแก่เหตุ การกระทำนั้นเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นไม่มีความผิด” การกระทำเพื่อป้องกันนี้ ถึงแม้จะเกิดความเสียหายบ้าง แต่ถ้าได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุ ก็เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นย่อมไม่มีความผิด

หลักเกณฑ์ ของการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย

1. มีภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย คือ

ภัยอันตรายที่เกิดขึ้นนั้นผู้กระทำไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะกระทำได้ หากผู้กระทำมีอำนาจที่จะกระทำได้ ก็ไม่มีสิทธิป้องกัน

ผู้ที่อาจป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายนั้น จะต้องไม่มีส่วนผิดในการก่อให้เกิดภัยอันตรายขึ้นด้วย แต่ถ้าผู้จะอ้างป้องกันนั้น มีส่วนก่อให้เกิดภัยอันตรายนั้น ก็ไม่สามารถอ้างป้องกันได้

2. ภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายนั้น จะต้องเป็นภัยอันตรายที่ใกล้จะถึง คือ ภัยอันตรายที่เกิดขึ้นนั้นกระชั้นชิดถึงขนาดที่หากไม่ป้องกันตัวในขณะนั้น ก็อาจจะเกิดอันตรายแก่ตนเองหรือผู้อื่นได้

3. ผู้กระทำจำต้องกระทำการเพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือของผู้อื่น ให้พ้นจากภัยอันตรายนั้น

4. การกระทำเพื่อป้องกันนั้น จะต้องกระทำพอสมควรแก่เหตุ คือ

การกระทำเพื่อป้องกันนั้น จะต้องได้สัดส่วนกับภัยอันตรายที่เกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายนั้น เช่น ภัยอันตรายที่เกิดขึ้นจากการถูกตบหน้า จะป้องกันโดยใช้ปืนยิง ถือว่าไม่ได้สัดส่วนกัน

การกระทำเพื่อป้องกันนั้น ถ้าผู้กระทำได้ใช้วิถีทางน้อยที่สุดที่จะทำให้เกิดอันตรายแล้ว ถือว่ากระทำไปพอสมควรแก่เหตุ

มาตรา 83 วรรคท้าย ถ้าบุคคลซึ่งจะถูกจับขัดขวางหรือจะขัดขวางการจับ หรือหลบหนีหรือพยายามจะหลบหนี ผู้ทำการจับมีอำนาจใช้วิธีหรือการป้องกันทั้งหลายเท่าที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งเรื่องในการจับนั้น

กฎการใช้กำลัง ของ US Coast Guard

เราต้องทำความเข้าใจก่อนว่าการใช้กำลังมีที่ระดับและเลือกปฏิบัติให้เหมาะสมกับบุคคลหรือสถานการณ์โดยคำนึงถึงว่า การกระทำเพื่อป้องกันนั้น ถ้าผู้กระทำได้ใช้วิถีทางน้อยที่สุดที่จะทำให้เกิดอันตรายแล้ว ถือว่ากระทำไปพอสมควรแก่เหตุ และเพื่อป้องกันยังยั้งไม่ให้เกิดความเสียหายเป็นวงกว้างอันอาจส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมได้

US Coast Guard ได้กำหนดขอบเขตการใช้กำลัง มี 6 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 Officer Presence

ระดับที่ 2 Verbal Command and Consequences

ระดับที่ 3 Control Techniques

ระดับที่ 4 Aggressive Response Techniques

ระดับที่ 5 Intermediate Weapon

ระดับที่ 6 Deadly Force

ต้องปรับใช้ให้เข้ากับบุคคล 4 ประเภท คือ

1. ผู้ปฏิบัติตามคำสั่ง
2. ผู้ที่ตื้อนึ่งเฉย
3. ผู้ที่ซัดขึ้น
4. ผู้ที่ต่อสู้

ต่อไปนี้จะอธิบายและแสดงความเป็นไปได้ที่ปฏิบัติแต่ละระดับการใช้กำลัง กับบุคคลทั้ง

4 ประเภท

เมื่อเราปรับการใช้กำลัง ต้องคำนึงเสมอว่า

- 1) เรากำหนดขอบเขตเสรีภาพของบุคคลเป้าหมาย
- 2) มีโอกาสได้รับบาดเจ็บมากขึ้น

ภาพที่ 10 แสดงความต่อเนื่องของการใช้กำลัง

การใช้กำลัง ระดับที่ 1 (Officer Presence)

เมื่อพบเป้าหมายเราต้องการทราบเจตนาหรือพฤติกรรมของเป้าหมาย ว่าอาจกระทำความผิดกฎหมาย หรือ รู้เห็นการกระทำผิดด้วย หรือ มีได้กระทำความผิด หรือ ได้รู้เห็นการกระทำผิดด้วย หรือ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความผิดกฎหมาย เป้าหมายแสดงอาการกับกิริยาหรือพูดคุยอย่างปกติวิสัยของปุถุชน หรือ เรียกร้อง ร้องเรียนตามปกติ (Complaint) ใช้กำลังในระดับ 1 นี้ เจ้าหน้าที่แสดงอาการกับกิริยาเป็นปกติ (Passive)

- แสดงสัญลักษณ์ของผู้มีอำนาจ เช่น เครื่องแบบ ป้ายชื่อ อาวุธ เรือ
- แสดงอำนาจด้วยลักษณะท่าทาง เช่น แสดงตน การเข้าใกล้ การแผ่หู
- แสดงอำนาจด้วยวาจา เช่น ทักทาย แนะนำตัว ถามไถ่ พูดคุย
- สังเกต ปฏิกริยา ของเป้าหมาย ต่อ เจ้าหน้าที่

การใช้กำลัง ระดับที่ 2 (Verbal Command and Consequences)

หากพบความผิดปกติอย่างฉุกเฉินพึงกระทำของเป้าหมาย ให้ใช้กำลังระดับ ๒ โดย ออกคำสั่งที่ชัดเจน ให้เป้าหมายกระทำหรือหยุดกระทำ กิจกรรมนั้น ออกคำสั่งอย่างกระชับ ชัดเจน เข้าใจ ไม่ยาก และด้วยน้ำเสียงที่แสดงความเป็นผู้มีอำนาจอย่างเหมาะสม

หากเป้าหมาย ไม่มีปฏิกริยาหรือ เมินเฉย หรือ ตื้อ ไม่ปฏิบัติตาม (Resistor) แต่ยังไม่แสดงอาการต่อต้านอย่างชัดเจน

- ให้ออกคำสั่งซ้ำ โดยน้ำเสียงแสดงถึงอำนาจ หน้าที่ พร้อมแจ้งผลเตือนที่ตามมาหากบุคคลเป้าหมายไม่ปฏิบัติตาม

หากเป้าหมายยังคงเมินเฉยอยู่ต่อไป หรือ ไม่ยอมปฏิบัติตาม หลังจากที่มีการเตือนแล้ว แม้เพียงครั้งเดียว

ให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตามสิ่งที่แจ้งเป้าหมายไว้ทันที เช่น สั่งให้ “หยุดเรือ” แต่ไม่ปฏิบัติตาม มีการเตือนว่าหากไม่หยุดเจ้าหน้าที่พร้อมใช้กำลังควบคุม หลังจากเตือนแล้ว ก็ยังไม่หยุดเรือ หรือเบาเครื่องยนต์ เจ้าหน้าที่ก็แสดงการใช้กำลังเร่งความเร็วเรือ แสดงอาวุธพร้อม หรือการบังคับควบคุมพื้นที่ทันที อยู่นี้เป็นต้น

หมายเหตุ กรณีเจ้าหน้าที่ประเมินแล้วจำเป็นต้องใช้กำลัง ต้องการออกคำสั่งสำหรับการใช้กำลัง ให้ปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับที่ 2 ขึ้นไปทุกระดับ

การใช้กำลัง ระดับที่ 3 (Control Techniques)

การใช้กำลังควบคุม ในลักษณะไม่ถูกเนื้อต้องตัว หรือ ถูกเนื้อต้องตัวด้วยมือเปล่า ใช้วิธีการกวดจุดประสาท หรือ การจับควบคุมโดยทำให้เป้าหมายเจ็บปวด โดยไม่จำเป็นต้องใช้อาวุธ วิธีการนี้มีโอกาสสูงที่จะทำให้เนื้อเยื่อฉีกขาด หรือกระดูกหัก สามารถปลดอาวุธอย่างง่าย ตรวจค้น ค้นตัว และแสดงถึงเจ้าหน้าที่ไม่พยายามใช้กำลังรุนแรงต่อเป้าหมาย กรณีเป้าหมายยอมปฏิบัติตามคำสั่ง ให้รักษาอาการควบคุมไว้จนแน่ใจได้ว่าไม่อาจตื้อได้อีก หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอีกครั้ง เจ้าหน้าที่อาจปรับลดระดับการใช้กำลังลงได้ ตามความเหมาะสม

เจ้าหน้าที่ที่ตำรวจสามารถเปลี่ยนไปใช้กำลังระดับที่ 4 ได้ทันที สำหรับเป้าหมายที่ตื้อไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

การใช้กำลัง ระดับที่ 4 (Aggressive Response Techniques)

เป็นวิธีการควบคุมเชิงรุก ใช้สำหรับผู้ต่อต้านและขัดขืน (Resistor) แต่ไม่แสดงอาการจะประทุษร้าย

ต่อเจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่น เช่น การใช้สารระคายเคือง การรบกวน การใส่กุญแจมือ การพันธนาการ หรือใช้กำลังด้วยมือเปล่าและการคานน้ำหนัก วิธีการเหล่านี้ อาจทำให้เกิดอันตรายแก่เนื้อเยื่อ เกิด การฉีกขาดและกระดูกแตกหักได้ ให้ใช้วิธีการนี้เท่าที่จำเป็น เพื่อหยุดการต่อต้านหรือขัดขืนนั้น และ คำนึงเสมอว่าต้องไม่ให้เกิดทุพพลภาพ หรือเป็นอันตราย ต่อเป้าหมายถึงชีวิต

การใช้กำลัง (ระดับที่ 5 Intermediate Weapon)

ตามความมุ่งหมายคือใช้ อาวุธระดับกลาง หรือ การกระทำที่นำมาใช้ อันอาจทำให้เป้าหมาย เกิด (มีโอกาสดูง) การบาดเจ็บแก่เนื้อเยื่อ การฉีกขาดของผิวหนัง หรือ กระดูกหักได้ วิธีการนี้ได้แก่

1. การใช้กระบองไม้ / เหล็กยึดออกได้ (ดีว)
2. ปืนชนิดกระสุนเชือก (12 -gauge sting ball munitions)
3. ปืนชนิดกระสุนยาง (12- rubber fin-stabilizes munitions)
4. ปืนช็อตไฟฟ้า

วิธีการใช้ อาวุธข้างต้น

1. กระบองไม้หรือเหล็กยึดออกได้ (ดีว) ให้กระหนาบบริเวณอวัยวะที่มีเนื้อเท่านั้น ห้ามใช้กับ ศีรษะหรือคอ เด็ดขาด (เพราะจะถือเป็นการใช้กำลังขั้นเด็ดขาด)
- 2 .ปืนชนิดกระสุนเชือก และชนิดกระสุนยาง ปืนช็อตไฟฟ้า ถือเป็นอาวุธที่ไม่ทำให้ถึงแก่ ชีวิต (กองบังคับการตำรวจน้ำต้องได้รับอนุญาตหรืออนุมัติให้ใช้และยังไม่มีใช้) ให้ยิงบริเวณ ลำตัว ร่างกายด้านหน้าหรือด้านหลัง ตั้งแต่ หน้าอกลงมา มิให้ยิงบริเวณ ศีรษะและคอ (เพราะอาจเกิดทุพพล ภาพหรืออันตรายเกินกว่าเหตุจำเป็นต่อเป้าหมายได้)

การใช้กำลัง ระดับที่ 6 (Deadly Force)

การใช้กำลังขั้นเด็ดขาด มีนิยามว่า เป็นการใช้กำลังที่มีเจตนาหรือสามารถทำให้เกิดการเสียชีวิตหรือบาดเจ็บสาหัสได้ สำหรับ บาดเจ็บสาหัส หมายถึง การทำให้หมดสติ การฉีกรูปร่าง การสูญเสีย หรือพิการเกิดแก่อวัยวะ ร่างกาย หรือจิตใจ

หลักการใช้กำลังในระดับนี้ จะต้องมืองค์ประกอบครบ 3 ส่วน ก่อนที่ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ อำนาจการควบคุมเหตุการณ์ ตัดสินใจอนุญาตให้ใช้กำลังขั้นเด็ดขาดได้ ซึ่งสามารถอธิบายเป็นรูปภาพ โดยใช้ “สามเหลี่ยมว่าด้วยการใช้กำลังขั้นเด็ดขาด” ดังต่อไปนี้

สามเหลี่ยมว่าด้วยการใช้กำลังขั้นเด็ดขาด เป็นเครื่องมือที่นำมาใช้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการตรวจค้นเรือได้นำมาประกอบการตัดสินใจว่า “เมื่อใดสมควรใช้กำลังขั้นเด็ดขาดระหว่างอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องป้องกันตนเองเท่านั้น” เป็นไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68 เครื่องมือนี้ไม่สามารถนำไปใช้กับสถานการณ์อันเป็นการใช้กำลังขั้นเด็ดขาดกรณี ผู้ร้ายหลบหนี การป้องกันทรัพย์สิน หรือการป้องกันประเทศได้

องค์ประกอบที่ 1 Weapon (เป้าหมายมีอาวุธ/มีกำลังมากกว่า)

สิ่งที่บ่งบอกได้ว่าจะอาจต้องใช้กำลังขั้นเด็ดขาด อันดับแรก คือ อาวุธ เช่น ปืน มีด ไม้ ดาบ หรือ สิ่งที่ใช้เป็นอาวุธได้ รวมถึง จำนวนคนหรือมีกำลังมากกว่า การใช้น้ำหนักตัวทำร้าย ใช้เท้า ขา มือ แขน เช่น การทำให้หายใจไม่ออก เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 2 Opportunity (โอกาส)

โอกาส หมายถึง ความเป็นไปได้ที่บุคคลเป้าหมายสามารถเข้าถึงอาวุธได้ (เช่น อาวุธอยู่ในมือตนเอง หรือ ผู้อื่น หรือ อาวุธอยู่ในระยะที่เอื้อมถึง) และหากมีการใช้อาวุธนั้นต้องอยู่ในระยะที่หวังผลได้

มีงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับระยะห่างโดยประมาณ เพียงพอที่เจ้าหน้าที่จะรับมือ ป้องกันตนเองได้ โดยในปี 1983 จ่า Dennis Tueller ซึ่งเป็นตำรวจประจำเมือง Salt Lake City ได้ทำการวิจัย ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องมีระยะห่างจากเป้าหมายประมาณ 21 ฟุต (ประมาณ 6.4 เมตร) จึงเพียงพอต่อการรับมือ ซึ่งระยะห่างนี้จะนำมา

1. พิจารณาว่าเป็นภัยคุกคามหรือไม่
2. วิเคราะห์สถานการณ์
3. พิจารณาการตัดสินใจเกี่ยวกับกลยุทธ์การตอบโต้
4. ดำเนินการรับมือเป้าหมาย

เพื่อพิจารณาว่าบุคคลเป้าหมายจะต้องอยู่ในตำแหน่งใดก่อนที่เจ้าหน้าที่จะเริ่มตอบโต้ โจมตี ซึ่งระยะและเวลานี้จะทำให้เจ้าหน้าที่มีเวลาเพียงพอที่จะชักอาวุธและยิงปืนได้ สองนัด (หลักนี้ต่อมา เรียกว่า หลัก “Tueller Drill”)

ประการสำคัญคือ นี่คือตัวอย่างของการใช้กำลังเท่านั้น ระยะและเวลาดังกล่าว ไม่มีผลต่อเจ้าหน้าที่ หากเจ้าหน้าที่ถืออาวุธไว้ในมือแล้ว แต่อย่างไร แต่ก็ไม่จำเป็นต้องรอให้เป้าหมายอยู่ในระยะเพียงช่วงแขนจึงถือเป็นภัยคุกคามแล้ว

องค์ประกอบที่ 3 Actions (การกระทำของเป้าหมาย)

การกระทำของบุคคลเป้าหมายจะเป็นสิ่งที่ทำให้เชื่อว่า เขาพยายามหรือมีเจตนาเพื่อจะทำให้เจ้าหน้าที่หรือผู้อื่นเป็นอันตราย หรือไม่ เช่น แสดงความก้าวร้าว กวดแกว่ง ส่ายอาวุธไปมา ชี้ไปยังเป้าหมาย เป็นต้น

เจ้าหน้าที่ตำรวจ ต้องออกคำสั่ง ให้หยุดหรือคำสั่งลักษณะที่จะระงับเหตุที่อาจเป็นอันตรายนั้น และระมัดระวังตนเอง พร้อมทั้งใช้อาวุธอยู่ทุกขณะ เพื่อช่วยในการพิจารณาว่าเขาต้องการสิ่งใดอย่างไร เช่น หากสั่งให้เขาให้วางอาวุธ หรือถอยห่างจากอาวุธ แต่เขาไม่ยอมปฏิบัติตาม นี่แสดงเจตนาของเป้าหมายว่า เขาต้องการใช้อาวุธ

เมื่อมี 3 องค์ประกอบครบแล้ว ถือว่า สามารถใช้กำลังขั้นเด็ดขาดได้ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าต้องใช้กำลังขั้นเด็ดขาดเสมอไป โดยให้ยึดหลักการใช้กำลังขั้นเด็ดขาดนี้มาใช้เป็นมาตรการสุดท้าย **เพื่อรักษาชีวิตเอาไว้** และ ต้องคำนึงถึง หลักกฎหมาย ที่ว่า เจ้าหน้าที่สามารถ กระทำการใดเพื่อป้องกันสิทธิของตน หรือของผู้อื่น ให้พ้นจากอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นอันตรายที่ใกล้จะถึง ถ้าได้กระทำพอสมควรแก่เหตุ (ป.อาญา ม. 68)

หากท่านสามารถปฏิบัติได้ตามหลักนี้และหลักกฎหมายโดยส่วนมาก พอที่จะรับรองการปฏิบัติหน้าที่ของท่าน ว่าถูกต้องตามหลักสิทธิเสรีภาพและกฎหมาย การกระทำนั้นเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้นี้ไม่มีความผิด นั่นเอง

หลักคิด...ก่อนตรวจค้น

ก่อนตรวจ?

ระหว่างตรวจ?

หลังตรวจ?

จงจำไว้เสมอว่า ไม่มีงานใดที่มีสูตรสำเร็จตายตัว

CASE STUDY 1

ภารกิจ ช่วยเหลือลูกเรือชาวฟิลิปปินส์

กรณี รัฐบาลไทยได้รับการประสานจากสถานทูตฟิลิปปินส์และหน่วยงาน NGO และสื่อทาง social network ให้เข้าทำการตรวจสอบและช่วยเหลือลูกเรือที่ถูกบังคับใช้แรงงานและค้ำมนุษย์ในเรือ

ภารกิจ ช่วยเหลือลูกเรือชาวฟิลิปปินส์

- กรณี รัฐบาลไทยได้รับการประสานจากสถานทูตฟิลิปปินส์และหน่วยงาน NGO และสื่อทาง social network ให้เข้าทำการตรวจสอบและช่วยเหลือลูกเรือที่ถูกบังคับใช้แรงงานและค้ำมนุษย์ในเรือ ซึ่งจอดอยู่ในน่านน้ำไทย(ห่างจากฝั่ง ๘ ไมล์ทะเล) โดยที่ลูกเรือไม่ได้รับค่าจ้างมา ๔ เดือน มีความเป็นอยู่ที่ลำบาก อาหารไม่พอเพียง
- จากการตรวจสอบบนเรือพบว่า ชื่อเรือ PANORMITIS AV. จดทะเบียนประเทศไลบีเรีย มีลูกเรือทั้งหมด ๒๑ คน เป็นชาวฟิลิปปินส์ ๑๖ นาย ชาวโรมาเนีย ๕ นาย (กัปตันเป็นชาวโรมาเนีย
- เป็นเรือบรรทุกสินค้า นำเหล็ก และสแตนเลส จากประเทศอิหร่านเข้ามาส่งให้กับโรงงานแห่งหนึ่งในประเทศไทย แต่มีความขัดข้องในเรื่องของการติดต่อประสานงาน จึงให้เกิดความล่าช้า

Cases help Filipino crew

1. ประเทศเจ้าธงเรือ (Flag State)

2. โฉนดเรือ (Vessel Registration)

3. ประเทศเจ้าของสินค้า (Flag State of Cargo)

4. Filipino

กรณีช่วยเหลือลูกเรือฟิลิปปินส์

ไม่ได้รับค่าจ้าง ๕ เดือน
 คุ้มครองค่าเช่า
 ค่าจ้างและค่าตอบแทน (โบนัส)

กรณีช่วยเหลือลูกเรือฟิลิปปินส์

ไม่ได้รับค่าจ้าง ๕ เดือน
 คุ้มครองค่าเช่า
 ค่าจ้างและค่าตอบแทน (โบนัส)

PANORMITIS AV

NGO

ชื่อ	มูลนิธิ
เลขที่จดทะเบียน	0000000
เลขที่บัญชี	0000000000
เลขที่บัตรประชาชน	0000000000
เลขที่บัตรประชาชน	0000000000
เลขที่บัตรประชาชน	0000000000
เลขที่บัตรประชาชน	0000000000
เลขที่บัตรประชาชน	0000000000
เลขที่บัตรประชาชน	0000000000
เลขที่บัตรประชาชน	0000000000
เลขที่บัตรประชาชน	0000000000
เลขที่บัตรประชาชน	0000000000

ชุดบูรณาการในการตรวจสอบให้ความช่วยเหลือ

ประกอบด้วย

PANORMITIS.AV
(Ship name as reported by AIS: PANORMITGA)
Bulk Carrier

🔔 Create notifications for this Vessel
Fleet controls: [Add to Fleet](#)
👉 Suggest updated values

IMO: 9088392
MMSI: 636011520
Call Sign: ELZ59
Flag: Liberia [LR]
AIS Vessel Type: Cargo

Gross Tonnage: 25190
Deadweight: 41551 t
Length Overall x Breadth Extreme:
186.45m x 30m
Year Built: 1996
Status: Active

Voyage Info
Companies at Destination

For full access: [Change plan](#)

SRIRACHA ANCH [TH] **AE FJR**

ATD: 2017-02-13 06:44 LT (UTC) **ETA:** 🕒

←

→

📄 Past Track
📅 Route Forecast

© J.B. MarineTraffic.com

to:merseamanrepublic

seamanrepublic.com

Day 1

Day 2

เรือในสังกัดกองบังคับการตำรวจน้ำ เข้าร่วมภารกิจตรวจเรือสินค้าต่างประเทศ ชื่อ PANORMITIS AV ที่ต้องสงสัยว่ามีการค้ำมนุษย์บนเรือร่วมกับหน่วยกองทัพเรือ กรมเจ้าท่า กระทรวงแรงงาน และทีมสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการค้ำมนุษย์ ณ บริเวณท้ายเกาะค้างคาว อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี (ในวันที่ ๑ ไม่สามารถขึ้นช่วยเหลือได้เนื่องจากสภาพคลื่นลมแรง/ในวันที่ ๒ สามารถขึ้นตรวจสอบและช่วยเหลือลูกเรือได้บางส่วน หลังจากนั้นได้ขึ้นตรวจและช่วยเหลือรวมทั้งหมด จำนวน ๘ ครั้ง)

ผลการปฏิบัติ/ดำเนินการตามกฎหมาย

ลูกเรือ ฟิลิปปินส์

- นายจ้างผิดสัญญาจ้าง(ไม่เข้าจ่ายค้ำมนุษย์)
- ต้องการรับค่าจ้าง (๘เดือน)แล้วกลับบ้าน

ลูกเรือ โรมาเนีย

- ปรับ พ.ร.บ.คนเข้าเมือง(แจ้งเข้า-ออก คน ยานพาหนะ)
- ปรับ พ.ร.บ.ศุลกากรฯ (การแจ้งเข้า-ออก สินค้า)

เรือ PANORMITIS.AV

- กักเรือ ตาม พ.ร.บ.ศุลกากร
- พื้นที่จอดเรือท่าเรือแหลมฉบัง จ.ชลบุรี(เสร็จสิ้นเมื่อเดือน ต.ค.๖๐)

คำสั่งกักเรือ

ผลจากการตรวจสอบช่วยเหลือ สรุปได้ดังนี้

- ตรวจสอบแล้ว ตามกฎหมายไทยไม่เข้าข่ายการทำความผิดค้ำมนุษย์
 - ได้ดำเนินการช่วยเหลือตามหลักสิทธิมนุษยชน และกรอบอำนาจหน้าที่ของกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรมชาติ โดย
 - ๑. ลูกเรือได้รับรับเงินเดือนและส่งกลับบ้านด้วยความสมัครใจ
 - ๒. กัปตันเรือถูก ปรับ พ.ร.บ.คนเข้าเมือง(แจ้งเข้า-ออก คน ยานพาหนะ) และปรับ พ.ร.บ.ศุลกากรฯ (การแจ้งเข้า-ออก สินค้า)
 - ๓. เรือ PANORMITIS AV. ได้ทำการส่งสินค้าและกลับประเทศ ในเดือน ต.ค.๖๐
 - ๕. ขั้นตอนในการปฏิบัติ
- ตรวจเรือ—รับคนมาตรวจสอบ คัดกรอง คัดแยก—ช่วยเหลือเบื้องต้น—ส่งกลับตามความสมัครใจ

ปัญหา ข้อขัดข้อง ข้อเสนอแนะ

๑. ความร่วมมือกับประเทศที่เกี่ยวข้องในการประสานข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็วในการช่วยเหลือ มีน้อย เช่น ข้อมูลจากสถานทูต หรือ บริษัทเรือ เป็นต้น
๒. ในการขึ้นช่วยเหลือลูกเรือ ในเรือต่างประเทศ ตามหลักกฎหมายในประเทศไทยนั้น จะต้องใช้หลายหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงเข้าทำการตรวจสอบ ช่วยเหลือ เพื่อความถูกต้องในการปฏิบัติ เนื่องจากถ้ามีการผิดพลาดจะทำให้เกิดความเสียหายในหลายๆด้าน เพราะฉะนั้นในการดำเนินการจะต้องมีการประชุม วางแผน ในการปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้ระยะเวลาในการเข้าตรวจสอบช่วยเหลือ ไม่ได้ตอบสนองโดยทันที่
๓. การส่งตัวแทนของผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมสังเกตการณ์และดำเนินการ มีน้อย ถ้าเข้า

CASE STUDY 2

กรณีศึกษา เรือประมง แกรนด์ มารีน
(สัญชาติ ปานามา)

ประวัติเรือ GRAND MARINE 5

- ปี 2553 จดทะเบียนไทยชื่อ โชติชัยนาวี 5 ประเภท อวนลากแผ่นตะเฆ่
- ปี 2554 จดทะเบียนอินโดนีเซีย ชื่อ S&T SAMUDERA JAYA 3 (เรือ 2 สัญชาติ)
- ปี 2559 ถูกเพิกถอนสัญชาติไทย ทะเบียนอินโดนีเซียได้หมดอายุ(จุดที่ทำอัมบน อินโดนีเซีย)
- ปี 2562 ออกจากท่าอัมบน อินโดนีเซีย (ขณะนั้นยังไม่ได้สัญชาติปานามา)
- ปี 2562 เรือได้จดทะเบียน NAVIGATION SPECIAL REGISTRY โดยใช้ชื่อว่า GRAND MARINE 5 ถึงสัญชาติปานามา (หมดอายุ 14 ก.พ.63)

เส้นทางการเดินเรือ GRAND MARINE 5

ข้อบ่งชี้ แนวโน้มในการกระทำผิดกฎหมาย

1. เรือไม่ได้ติดตั้งระบบ AIS
2. เรือไม่มีหมายเลข IMO
3. เรือมีขนาดและความยาว ลดลงจากเรือเดิม
(เรือ โซติซันวี 5 เปลี่ยนมาเป็น GRAND MARINE 5)
4. รูปแบบการทำประมงในเรือแตกต่างจากที่แจ้งจดทะเบียน
(จากเรือจับปลาหน้า เป็นเรือวางลากแผ่นตะเข้)
5. เส้นทางเดินเรือที่ไม่เป็นไปตามแจ้ง
6. เอกสารเรือบางส่วนถูกทำลาย(ฉีกขาดไปบางส่วน)
7. การแจ้งเปลี่ยนเส้นทางเดินเรือ

CASE STUDY 3

SRIKANDI 515

ปฏิบัติการปล้นเรือน้ำมันปาล์ม 2.7 ล้านลิตร

ข้อมูลได้จากกรมยกซังกถวม(ผ่านสาม)

ให้การข้อมูลตรงกัน จึงได้ดำเนินการตามกฎหมายสาเหตุหลักในการถูกจับกุมครั้งนี้เนื่องจากอาหาร น้ำมัน น้ำมันเรือหมดเนื่องจากอยู่ในทะเลนานทคนซื้อน้ำมันไม่ได้ ในการปล้นตอนแรกคิดว่าน้ำมันเบนซิน จึงหาขายน้ำมันไม่ได้ ทำแบบนี้มาหลายครั้งแล้ว เมื่อปล้นได้แล้วขายน้ำมันหมดก็จะจมเรือทิ้งในทะเลหลวง

จับกุม นำเรือมาจอดทอดสมอ
 บริเวณปากร่องน้ำนราธิวาส
 (ตรวจสอบเพิ่มเติม
 ประสานงศุลอินโดนีเซีย)

เครือข่ายโจรสลัดปล้นเรือบรรทุกน้ำมันอินโดนีเซีย

โทร: +66611822511

JDA
 (3 คน)
 รับเงิน 500 ล้านบาท เรือ 5 ลำ
 ผนำน้ำมันดิบ 3 00,000 ลิตร

จับกุม 28 พ.ย. 57
 น้ำมัน-เลเซียหมด เช่าใกล้ฝั่ง

SRIKANDI 515
 49 คน บนเรือ

เรือจอดทอดสมอ-เป็นเรือ(บานสุด)
 บริเวณปากร่องน้ำอินโดนีเซีย
 และขึ้นที่ JDA
 จุดประมง
 -ขอคืนลำ(โดยตั้งท่าเรือ)
 -รับเงิน 500 ล้านบาท เรือ 5 ลำ
 -นำลูกเรือ 3 คน

10 ต.ค. 57 ทางอินโดฯ จับวันจับ 8 คน
 ขึ้นเรือ 10 คน
 -จนสุด 5 คน 5 ลำ 5 คน 5 ลำ

9 ต.ค. 57 (ตรวจรับ) ออกอินโด

1. นพขุชีพ (หัวหน้า)
 2. นพขุชีพ (หัวหน้า)
 3. นพขุชีพ (หัวหน้า)
 4. นพขุชีพ (หัวหน้า)
 5. นพขุชีพ (หัวหน้า)

ข้อบ่งชี้ แนวโน้มในการกระทำผิดกฎหมาย

1. เรือดัดแปลงธงชาติประจำเรือ
2. ใช้สีทาทับชื่อเรือเพื่ออำพรางชื่อเรือ
3. จอดเรือในพื้นที่ ที่ไม่เหมาะสม
4. ในเรือไม่มีเอกสารใดๆ เพื่อแสดงต่อเจ้าหน้าที่
5. มีร่องรอยการรื้อค้น ทำลายสิ่งของในเรือ
6. เอกสารเรือบางส่วนถูกทำลาย (ฉีกขาดไปบางส่วน)
7. การให้ข้อมูลต่างๆกับเจ้าหน้าที่

ผลการปฏิบัติ/ดำเนินการตามกฎหมาย

พ.ร.บ.คน
เข้าเมือง

- ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย
- ปรับ พ.ร.บ.คนเข้าเมือง (แจ้งเข้า-ออก คน ยานพาหนะ)

พ.ร.บ.
ศุลกากร

- ปรับ พ.ร.บ.ศุลกากรฯ (การแจ้ง เข้า-ออก สินค้า)

พ.ร.บ.
เดินเรือ

- กักเรือ ตาม พ.ร.บ.ศุลกากร
- การเข้า-ออกไม่ได้รับอนุญาต/ไม่มีเอกสาร

ปัญหา ข้อขัดข้อง ข้อเสนอแนะ

- ๑.ความร่วมมือกับประเทศที่เกี่ยวข้องในการประสานข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็วในการช่วยเหลือ มีน้อย เช่น ข้อมูลจากสถานทูต กงสุล หรือ บริษัทเรือ ประกัน เป็นต้น
- ๒.ในการขึ้นช่วยเหลือลูกเรือ ในเรือต่างประเทศ ตามหลักกฎหมายในประเทศไทย นั้น จะต้องใช้หลายหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงเข้าทำการตรวจสอบ ช่วยเหลือ เพื่อความถูกต้องในการปฏิบัติ เนื่องจากถ้ามีการผิดพลาดจะทำให้เกิดความเสียหายในหลายๆด้าน เพราะฉะนั้นในการดำเนินการจะต้องมีการประชุม วางแผน ในการปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้ระยะเวลาในการเข้าตรวจสอบช่วยเหลือ ไม่ได้ตอบสนองโดยทันที
- ๓.การสื่อสาร ภาษาที่แตกต่างอาจทำให้ความเข้าใจคลาดเคลื่อน
- ๔.การเก็บรักษาของกลางซึ่งมีมูลค่าสูง และมีขนาดใหญ่ มีค่าบำรุงรักษาสูง

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางน้ำ พ.ศ. 2496 ให้อำนาจนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร สังกัดกองบังคับการตำรวจน้ำทำการตรวจค้นเรือโดยไม่ต้องใช้หมายค้น

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ “ยานพาหนะ” หมายความว่า เรือซึ่งใช้เดินทางออกไปสู่หรือเข้ามาจากทะเล หรือระหว่างราชอาณาจักรกับดินแดนต่างประเทศ และหมายความรวมถึงอากาศยานที่ขึ้นลงบนพื้นน้ำด้วย

มาตรา 4 ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในยาน พาหนะ ให้นายตำรวจชั้นสัญญาบัตรในกองตำรวจน้ำ กรมตำรวจ ทำการค้นได้ทุกเวลาโดยไม่ต้องมีหมาย

มาตรา 5 ในเมื่อมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าจะมีหรือได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นในยานพาหนะใด ให้นายตำรวจชั้นสัญญาบัตรในกองตำรวจน้ำ กรมตำรวจ มีอำนาจสั่งห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิใช่เจ้าพนักงานที่กฎหมายบัญญัติให้มีอำนาจและหน้าที่ เกี่ยวกับยานพาหนะขึ้นไป หรือนำเรือ แพ หรือพาหนะชนิดใด ๆ เข้าเทียบยานพาหนะนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาต ในการสั่งห้ามเช่นว่านี้ จะต้องแจ้งให้ผู้ควบคุมยานพาหนะนั้นทราบด้วยการสั่งห้ามดังกล่าวในวรรคก่อนจะกระทำโดยวิธีใดให้เป็นไปตามระเบียบซึ่งอธิบดีกรมตำรวจกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาในระเบียบเช่นว่านี้จะกำหนดให้ผู้ควบคุมยานพาหนะแสดงเครื่องหมายอย่างใด เพื่อให้ทราบว่าได้มีการห้ามดังกล่าวแล้วตลอดจนกำหนดวิธีการขออนุญาตและเงื่อนไขในการอนุญาตไว้ด้วยก็ได้

มาตรา 6 ในการสั่งให้ผู้ควบคุมยานพาหนะหยุดยานพาหนะ หรือนำ ยานพาหนะไปยังที่ใด เพราะมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่ามีการใช้ ยานพาหนะนั้นในการกระทำความผิด หรือมีความผิดเกิดขึ้นในยานพาหนะนั้น นายตำรวจชั้นสัญญาบัตรในกองตำรวจน้ำ กรมตำรวจ อาจใช้สัญญาณอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ตามที่อธิบดีกรมตำรวจกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และผู้ควบคุมยานพาหนะจะต้องให้ความสะดวกตามสมควรแก่ตำรวจในการที่จะขึ้นไปบนยานพาหนะนั้น

มาตรา 7 ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งตามมาตรา 5 วรรคแรก หรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามสัญญาณ หรือไม่ให้ความสะดวกตามความในมาตรา 6 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท อำนาจเพิ่มเติมของตำรวจน้ำ

คำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์นาวี ที่ 99/2548

เรื่อง มอบอำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านไทย

อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์นาวี ได้มอบอำนาจให้ตำรวจน้ำ อำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. สั่งห้ามหรือจำกัดมิให้เรือรับจ้างในเขตใด ๆ เมื่อเห็นว่าการเดินเรือจ้างนั้นจะเป็นเหตุให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยหรือ เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน (ม.5)
2. การฝ่าฝืนตาม ข้อ ๑ จะสั่งการเดินเรือหรือยึดใบอนุญาตชั่วคราวได้ไม่เกิน 6 เดือน (ม.7)
3. สั่งยึดใบอนุญาตใช้เรือไว้มีกำหนดไม่เกิน 6 เดือน หากฝ่าฝืนใช้เรือที่ไม่มีใบอนุญาตใช้เรือ หรือใบอนุญาตใช้เรือสิ้นอายุ หรือผิดไปจากเขตการเดินเรือ (ม.9)

4. เมื่อมีเหตุจำเป็นเพื่อความปลอดภัยแก่การเดินเรือให้มีอำนาจประกาศกำหนด เส้นทางเดินเรือในแม่น้ำลำคลองเป็นการชั่วคราว หากฝ่าฝืนมีอำนาจให้ยึดประกาศนียบัตรควบคุมใช้เรือได้ (ม.52 ทวิ)

5. ยึดใบอนุญาตหรือประกาศนียบัตรของผู้ที่ฝ่าฝืนในเรื่องความเร็วเกินอัตราที่เจ้าท่ากำหนด (ม.101)

6. มีอำนาจออกคำสั่งห้ามใช้เรือที่มีสภาพไม่ปลอดภัยหรือไม่เหมาะสมกับการใช้งานจนกว่าจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เรียบร้อย(ม.139)

7. มีอำนาจขึ้นไปตรวจตราเรือทุกลำเพื่อความเรียบร้อยถูกต้อง (ม.158)

8. มีอำนาจสั่งพักใบอนุญาตใช้เรือ สำหรับเรือไทยได้รับอนุญาตแล้ว มีอุปกรณ์การเดินเรือที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน(ม.160 วรรคแรกและวรรคสอง)

9. สั่งห้ามเรือโดยสารหรือเรือบรรทุกสินค้าโดยสารที่มีสภาพไม่ปลอดภัยต่อคนโดยสารหรือไม่เหมาะสมกับการใช้งาน(ม.170)

10. สั่งกักเรือลำที่บรรทุกเกินกว่าเส้นแนวน้ำที่กำหนดในใบสำคัญการตรวจเรือ จนกว่าจะดำเนินการให้เรียบร้อย(ม.176)

11. ออกคำสั่งงดใช้ใบอนุญาตหรือใบประกาศนียบัตรกรณีผู้ได้รับหย่อนความสามารถหรือประพฤติตนไม่สมควรแก่หน้าที่ (ม.291)

***โดยการมอบอำนาจข้างต้นเกี่ยวข้องกับกรออกคำสั่งทางปกครองเท่านั้น**

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

“วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง” หมายความว่า การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองหรือกฎ และรวมถึงการดำเนินการใด ๆ ในทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้

“การพิจารณาทางปกครอง” หมายความว่า การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(1) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

(2) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง “กฎ” หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มีมุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางน้ำ พ.ศ. 2496

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2496
เป็นปีที่ 8 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางน้ำ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภามหาวิทยาลัยราชบัณฑิตยสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางน้ำ พ.ศ. 2496

มาตรา 2 (1) พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ ยานพาหนะ หมายความว่า เรือซึ่งใช้เดินทางออกไปสู่หรือเข้ามาจากทะเล หรือระหว่างราชอาณาจักรกับดินแดนต่างประเทศ และหมายความรวมถึงอากาศยานที่ขึ้นลงบนพื้นน้ำด้วย

มาตรา 4 ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในยานพาหนะ ให้ นายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในกองตำรวจน้ำกรมตำรวจ ทำการค้นได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องมีหมาย

มาตรา 5 ในเมื่อมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าจะมีหรือได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นในยานพาหนะใด ให้นายตำรวจชั้นสัญญาบัตรในกองตำรวจน้ำ กรมตำรวจ มีอำนาจสั่งห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมีตำแหน่งงานที่กฎหมายบัญญัติให้มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับยานพาหนะนั้นขึ้นไป หรือนำเรือ แพ หรือพาหนะชนิดใด ๆ มาเทียบยานพาหนะนั้น เว้นแต่จะได้รับความอนุญาต ในการสั่งห้ามเช่นว่านี้จะต้องแจ้งให้ผู้ควบคุมยานพาหนะนั้นทราบด้วย

การสั่งห้ามดังกล่าวในวรรคก่อน จะกระทำโดยวิธีใดให้เป็นไปตามระเบียบซึ่งอธิบดีกรมตำรวจกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในระเบียบเช่นว่านี้ จะกำหนดให้ผู้ควบคุมยานพาหนะแสดงเครื่องหมายอย่างใด เพื่อให้ทราบว่าได้มีการห้ามดังกล่าวแล้ว ตลอดจนกำหนดวิธีการของอนุญาตและเงื่อนไขในการอนุญาตไว้ด้วยก็ได้

มาตรา 6 ในการสั่งให้ผู้ควบคุมยานพาหนะหยุดยานพาหนะ หรือนำยานพาหนะไปยังที่ใด เพราะมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่ามิการใช้ยานพาหนะนั้นในการกระทำความผิด หรือมีฉาวผิดเกิดขึ้นในยานพาหนะนั้น

นายตำรวจชั้นสัญญาบัตรในกองตำรวจน้ำ กรมตำรวจ อาจใช้สัญญาณอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่อธิบดีกรมตำรวจกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาและผู้ควบคุมยานพาหนะจะต้องให้ความสะดวกความร่วมมือตำรวจในการที่จะขึ้น ไปบนยานพาหนะนั้น

มาตรา 7 ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งตามมาตรา 5 วรรคแรก หรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามสัญญาณ หรือไม่ให้ความสะดวกและความในมาตรา 6 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 8 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยกรมตำรวจ ได้จัดตั้งกองตำรวจน้ำขึ้นอีกหน่วยหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่ปราบปรามและป้องกันการกระทำผิดทางอาญาในน่านน้ำไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำผิดอันเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากร การเดินเรือ การประมง และการเข้าเมือง ฉะนั้นจึงต้องมีบทบัญญัติในกฎหมายที่มีอำนาจบังคับไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้การปราบปรามการกระทำผิดอาญาในน่านน้ำไทย ในเรือ หรือเรือบินทะเล หรือในบริเวณท่าเรือสำหรับเรือซึ่งออกไปสู่หรือเข้ามาจากทะเลได้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพสมควรมุ่งหมายของทางการ

1-03-042 : เรื่องที่ 47

คำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี

ที่ 99/2548

เรื่อง มอบอำนาจ "เจ้าท่า" ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย

ด้วยในปัจจุบันการคมนาคมขนส่งทางน้ำและทางทะเลของประเทศไทย ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง หากไม่มีการตรวจตรา ควบคุมดูแลอย่างดีเพียงพอ อาจเกิดอุบัติเหตุภัยส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน อันอาจกระทบต่อความเชื่อถือนและความมั่นใจของประชาชนตลอดจนนักท่องเที่ยวได้โดยง่าย

ดังนั้น เพื่อให้การตรวจตรา ควบคุมดูแลการเดินเรือและการจราจรทางน้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ สนับสนุนให้เกิดความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และนักท่องเที่ยวยิ่งขึ้น อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ในฐานะ "เจ้าท่า" ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 จึงขอมอบอำนาจ "เจ้าท่า" ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้น นายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป สังกัดกองบังคับการตำรวจน้ำ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามที่กำหนดไว้ในมาตราดังต่อไปนี้

1. มาตรา 5 วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำสยาม พุทธศักราช 2477 แก้ไขเพิ่มเติมโดย มาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 10) พ.ศ.2510
2. มาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำสยาม พุทธศักราช 2477 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 10) พ.ศ.2510
3. มาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2481 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 14) พ.ศ.2535
4. มาตรา 52 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 3 แห่ง พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 11) พ.ศ.2520
5. มาตรา 101 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 17 มาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 14) พ.ศ.2535
6. มาตรา 139 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525
7. มาตรา 158 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456
8. มาตรา 160 วรรคแรกและวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525

-2-

9. มาตรา 170 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525

10. มาตรา 176 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 14) พ.ศ.2535

11. มาตรา 291 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พุทธศักราช 2477

โดยในการมอบอำนาจดังกล่าวข้างต้น เกี่ยวข้องกับการออกคำสั่งทางปกครอง จึงให้ดำเนินการตามกระบวนการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ด้วย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2548

(นายอภิรักษ์ อ่อนวิเศษ)

อธิบดี

กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี

ข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการตรวจตราความปลอดภัยในการขนส่งทางน้ำแบบบูรณาการ
ระหว่าง
กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กับ กองบังคับการตำรวจน้ำ

ข้อตกลงฉบับนี้จัดทำขึ้น ณ กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2548 ระหว่าง กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี โดยนายถวัลย์รัฐ อ่อนศิระ อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กับ กองบังคับการตำรวจน้ำ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดย พลตำรวจตรี สุรพล ทวนทอง ผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ

เนื่องด้วยในปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ นิยมการท่องเที่ยวทางทะเลเป็นจำนวนมาก ประกอบกับลักษณะทางเศรษฐกิจของประเทศที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ตลอดจนการที่ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้ประชาชนหันมานิยมการคมนาคมทางน้ำ ทั้งด้านการเดินทางท่องเที่ยวและการขนส่ง รวมทั้งมีการนำเรือที่มีความเร็วสูงมาใช้มากขึ้นด้วย

กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี และกองบังคับการตำรวจน้ำ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ โดยตรงในการดูแลรักษาความปลอดภัยของการคมนาคมทางน้ำ จึงมีเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกันขึ้น เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรของทั้งฝ่ายที่มีอยู่ มาปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนให้เกิดความปลอดภัยในการคมนาคมทางน้ำ อันจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นของประชาชนโดยทั่วไปและนักท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลดีต่อภาพลักษณ์และเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

ดังนั้น เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี จึงมอบอำนาจ “เจ้าท่า” ตาม พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ตามคำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ที่ 99/2548 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2548 ให้กับข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร สังกัดกองบังคับการตำรวจน้ำ เพื่อให้มีอำนาจตรวจตรา ดูแลรักษาความปลอดภัยในการเดินทางและการขนส่งทางน้ำ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. บูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกันของทั้งสองหน่วยงาน โดยใช้ทรัพยากรร่วมกันหรือแยกใช้ทรัพยากรแต่ประสานการใช้ทรัพยากรทั้งด้านองค์วัตถุ องค์บุคคล และองค์ความรู้ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชน โดยจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกันตามห้วงเวลาและสถานการณ์ที่เหมาะสม

-2-

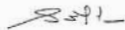
2. พัฒนากฎหมาย ความรู้และความชำนาญด้านการคมนาคมทางน้ำ โดยประมวลข้อมูลผลการปฏิบัติงานของทั้งสองฝ่าย เพื่อความก้าวหน้าต่อการพัฒนาทางกฎหมาย วิชาการและการปฏิบัติงานด้านการคมนาคมทางน้ำ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพในปฏิบัติงานที่ดียิ่งขึ้น

3. กำหนดวิธีติดตาม วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ เพื่อประมวลผลอันนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขปัญหาด้านสถานการณ์

ข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ ให้มีผลนับตั้งแต่วันที่ลงนามความร่วมมือ ซึ่งอาจมีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมขยายผลได้ตามความเหมาะสมต่อสถานการณ์ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนา ด้านความปลอดภัยของการคมนาคมทางน้ำ

กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี และกองบังคับการตำรวจน้ำ มีความยินดี และเต็มใจที่จะดำเนินการตามข้อตกลงนี้ ร่วมกันเพื่อให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ทำขึ้นเป็น 2 ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน ทั้งสองฝ่ายได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญหน้าพยาน

(นายอดวัลย์รัฐ อ่อนศิริระ)

อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี

พลตำรวจตรี

(สุรพล ทวนทอง)

ผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ

ร้อยตำรวจเอก

(ชจร เทศมาสา)

รองอธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี

พันตำรวจเอก

(ไชยยุทธ ภูผาพิทักษ์)

รองผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ

เรือตรี

(ปรีชา เทีชรวงค์)

รองอธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี

พันตำรวจเอก

(มีศกรวิน บัวร)

รองผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ

(นายประเสริฐศิริ สุขะวิชนกุล)

ผู้อำนวยการสำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ 2
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองนิติการ

พันตำรวจเอก

(เรวัช กลิ่นเกษร)

รองผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ

แผนปฏิบัติงานร่วมระหว่าง
กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กับ กองบังคับการตำรวจน้ำ
เรื่อง แผนการตรวจตราความปลอดภัยในการคมนาคมทางน้ำ

ตามที่กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ได้มอบอำนาจ “เจ้าท่า” ตาม พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ให้กองบังคับการตำรวจน้ำ ตามคำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ที่ 99/2548 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2548 อีกทั้งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ยังได้จัดทำข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี (ขน.) กับ กองบังคับการตำรวจน้ำ (รน.) ในการตรวจตราความปลอดภัยในการขนส่งทางน้ำแบบบูรณาการ เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2548 ไปเรียบร้อยแล้ว นั้น

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของคำสั่งมอบอำนาจฯ และข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการตรวจตราความปลอดภัย เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 จึงเห็นควรจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมระหว่างกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กับ กองบังคับการตำรวจน้ำ ฉบับนี้ขึ้นเพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แผนปฏิบัติงานนี้ : ให้เรียกชื่อแผนว่า “แผนปฏิบัติงานร่วมเจ้าท่าตำรวจน้ำแผนที่ 1”
2. ระยะเวลาของแผน : ตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2548 ถึง 30 กันยายน 2548
3. พื้นที่ปฏิบัติงาน : ตามจังหวัดชายทะเลที่เป็นเมืองท่าที่มีประชาชนเดินทางสัญจรทางน้ำ และจังหวัดท่องเที่ยวที่สำคัญ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีหน่วยงานย่อยของ ขน. และ รน. ตั้งอยู่ได้แก่จังหวัดต่างๆ ดังนี้
 - 3.1 จังหวัดตราด
 - 3.2 จังหวัดระยอง
 - 3.3 จังหวัดชลบุรี
 - 3.4 จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 - 3.5 จังหวัดสตูล
 - 3.6 จังหวัดตรัง
 - 3.7 จังหวัดกระบี่
 - 3.8 จังหวัดภูเก็ต
 - 3.9 จังหวัดพังงา
 - 3.10 จังหวัดระนอง

-2-

4. เรือตรวจการณ์ : ให้ใช้เรือตรวจการณ์ทั้งของ ขน. และ รน. ซึ่งอยู่ในพื้นที่ตามข้อ 3. หรือเรือที่ได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากส่วนกลาง โดยอาจแบ่งพื้นที่ที่ตรวจหรือจัดเจ้าหน้าที่ตรวจร่วม เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัดนั้น ๆ

5. กำลังพล : ให้ใช้กำลังพลประจำหน่วยในพื้นที่ของแต่ละฝ่ายในการออกตรวจตรา โดยอาจมีการสนธิกำลังกันได้ โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านกำลังพลต่อพื้นที่ปฏิบัติการและวันเวลา รวมทั้งความถี่ในการปฏิบัติงาน การสนธิกำลังขึ้นอยู่กับความเห็นร่วมกันของหัวหน้าหน่วยในพื้นที่ของทั้งสองฝ่าย

6. การบังคับบัญชา : ตามสายงานปกติ

7. การติดต่อสื่อสารร่วม : ใช้วิทยุข่าย MARNE BAND ช่อง 16

8. การปฏิบัติ : ให้หน่วยปฏิบัติในพื้นที่กำหนดวัน - เวลา และพื้นที่การออกตรวจให้ครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด โดยมุ่งเน้นพื้นที่ที่มีการเดินทางของประชาชนเป็นประจำ และพื้นที่ที่มีประชาชนหรือนักท่องเที่ยวเดินทางหรือเล่นกีฬาหรือกิจกรรมสันทนาการทางน้ำ การออกตรวจมุ่งเน้นความปลอดภัยของประชาชนเป็นหลัก รวมทั้งป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะเหตุอันอาจเกิดขึ้นจากสภาพเรือไม่สมบูรณ์ ผู้ควบคุมเรือหรือคนประจำเรือไม่พร้อม หรือไม่มีประกาศนียบัตร หรือใช้เรือผิดประเภท รวมทั้งความคิดอื่น ๆ ให้เจ้าหน้าที่ทั้งสองฝ่ายดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

อนึ่ง ก่อนการเริ่มกวาดล้างการปฏิบัติงาน หน่วยงานในพื้นที่ทั้งสองฝ่ายอาจเชิญผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวและขนส่งทางน้ำ มาประชุมชี้แจงให้ทราบก่อนก็ได้

9. การรายงาน : ตามสายการบังคับบัญชาปกติของแต่ละฝ่าย เว้นแต่กรณีที่มีฝ่าย รน. ในพื้นที่ได้ออกคำสั่งทางปกครองในฐานะ "เจ้าท่า" แก่ผู้ใด ให้กองบังคับการตำรวจน้ำรวบรวมคำสั่งทางปกครองนั้นแจ้งให้ ขน. ทราบทุกวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

10. การประเมินผล : เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาตามแผนปฏิบัติการนี้ ขน. และ รน. จะนำข้อมูลปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องและแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมประชุมหารือเพื่อกำหนดวิธีการพัฒนาต่อไป

แผนนี้จัดทำขึ้นด้วยความเห็นชอบของทั้งสองฝ่าย และทั้งสองฝ่ายจะนำไปปฏิบัติเพื่อให้ได้ผลเป็นรูปธรรม ยังประโยชน์ให้ประเทศชาติและประชาชนอย่างเต็มกำลัง

ตั้ง ณ วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2548

(นายถวัลย์รัฐ อ่อนศิระ)

อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี

พลตำรวจตรี

(สุรพล ทวนทอง)

ผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ

7

คำสั่งกรมประมง

ที่ 723/2534

เรื่อง มอบอำนาจการเปรียบเทียบคดีกระทำผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประมง

ด้วย ก.พ. ได้เปลี่ยนชื่อตำแหน่งที่เคยแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ใหม่พร้อมทั้งเพิ่มเติมตำแหน่งในสายงานต่าง ๆ ของกรมประมงเพิ่มขึ้น ประกอบกับเห็นควรให้เจ้าหน้าที่บางตำแหน่งมีอำนาจในการเปรียบเทียบปรับเพิ่มขึ้น เพื่อให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวมีอำนาจและหน้าที่ปฏิบัติการได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประมง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528 อธิบดีกรมประมงจึงออกคำสั่งไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกคำสั่งกรมประมงที่ 979/1/2528 เรื่อง มอบหมายอำนาจการเปรียบเทียบคดีกระทำผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประมง

ข้อ 2 แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้

- (1) ผู้ว่าราชการจังหวัด
- (2) นายอำเภอ
- (3) ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ
- (4) ผู้กำกับการตำรวจ
- (5) สารวัตรใหญ่สถานีตำรวจ
- (6) หัวหน้าสถานีตำรวจมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่า นายร้อย

ตำรวจตรีขึ้นไป

- (7) หัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ นายร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่า นายร้อย

ตำรวจตรีขึ้นไป

(8) ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์ทรัพยากรประมง ผู้อำนวยการสถานีฯ ผู้อำนวยการศูนย์ฯ หัวหน้าสถานีประมง สังกัดกรมประมง

(9) ประมงจังหวัด หัวหน้าฝ่ายอนุรักษ์ทรัพยากรประมง สังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค ประมงอำเภอหรือกิ่งอำเภอ

(10) หัวหน้างานอนุรักษ์ทรัพยากรประมง หัวหน้าหน่วยอนุรักษ์ทรัพยากรประมง

-2-

(11) เจ้าพนักงานประมง เจ้าหน้าที่ประมง ตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป สังกัดฝ่ายอนุรักษ์ทรัพยากรประมงน้ำจืด หรือฝ่ายอนุรักษ์ทรัพยากรประมงทะเล และมีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของเรือตรวจการประมง เป็นผู้มีส่วนทำการเปรียบเทียบคดีผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการประมง (ฉบับที่ 3) ซึ่งเกิดขึ้นในเขตอำนาจของตนได้ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2534 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 28 มิถุนายน 2534
(ลงนาม) บังอร สายสิทธิ์
(นายบังอร สายสิทธิ์)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมประมง

หน้า ๒๐

เล่ม ๑๑๒ ตอนที่ ๕๓ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘

**ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
และสิ่งแวดล้อม**

ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๘)

เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา
คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม แต่งตั้งให้

นายตำรวจยศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไปในสังกัดกองตำรวจน้ำ
ทุกตำแหน่ง เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗
และมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๓๕ เฉพาะในเขตท้องที่ของตน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

ยิ่งพันธ์ มนะสิการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่างรายการตรวจสอบข้อมูลก่อนขึ้นตรวจเรือ

รายการว่าด้วยการตรวจสอบข้อมูลก่อนขึ้นตรวจเรือ

List on verifying information before boarding the ship

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หัวหน้าชุดตรวจ.....ผู้ช่วย.....

1. ผลการสังเกต :

กิจกรรมของเรือ.....

สภาพเรือ.....

เครื่องหมายบนลำเรือ/สัญลักษณ์.....

ชื่อเรือ..... เลขทะเบียนเรือ.....

ธง/สัญชาติ..... เส้นทาง/ความเร็ว.....

อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์.....

อุปกรณ์ในเรือ.....

สภาพตาดฟ้าเรือ.....

บุคคลบนเรือ.....

ปฏิกิริยาเมื่อเจ้าหน้าที่แสดงตัว.....

เสียงลำที่ลูกเรือสวมใส่.....

2. การซักถามเพื่อเก็บข้อมูล (ผ่านวิทยุ)

ชื่อผู้ควบคุมเรือ..... สัญชาติ.....

ว/ค/ป/ เกิด..... อายุ..... ปี เลขประจำตัว (ID No.).....

ชื่อเรือ..... เลขทะเบียน.....

สัญชาติเรือ..... จำนวนบุคคลบนเรือ.....

สัญชาติลูกเรือ ไทย..... คน ฟิลิปปินส์..... คน กัมพูชา..... คน ลาว..... คน

สัญชาติอื่นๆ ระบุ.....

ที่ตั้งปกติ..... ท่าเรือล่าสุด.....

ออกจากร้านเรือล่าสุด วันที่..... จุดประสงค์การเดินทาง.....

ท่าเรือต่อไปที่จะเข้าเทียบ..... วันที่.....

สินค้าบนเรือ..... ชื่อบริษัท.....

มีอาวุธบนเรือหรือไม่?..... ถ้ามีให้แจ้งระบุ.....

3. ข้อมูลข่าวกรอง :

4. ความเสี่ยง : คะแนน GAR :

สภาพอากาศ.....

ตรวจค้นพบสิ่งผิดกฎหมายที่อาจเป็นไปได้.....

ตัวอย่างรายการทบทวนขั้นตอนการตรวจค้นเรือ

รายการทบทวนขั้นตอนการตรวจค้นเรือ
List of reviews of ship search procedures

รายการ		ก่อน ทำการตรวจเรือ	หมายเหตุ
มี	ไม่มี		
		ประชุมภารกิจ ทราบข้อมูลเรือที่จะขึ้นตรวจ/ ข้อมูลข่าวแจ้งจับ/วางแผน	
		มอบหมาย งาน แบ่งหน้าที่ชุดตรวจอย่างเหมาะสม	
		การสื่อสาร/คำสั่งสำคัญ (รหัสลับ สิ่งผิดกฎหมาย สถานการณ์)	
		แผนเผชิญเหตุ (การหนีการตรวจ การต่อสู้ขัดขืน ชัดคำสั่งเจ้าพนักงาน อุบัติเหตุ)	
		ขณะ ทำการตรวจเรือ	
		ได้สังเกตการณ์เรือที่จะขึ้นตรวจ การเข้าใกล้ การวนเรือรอบเป้าหมาย	
		ได้ซักถามบุคคลควบคุมเรือ/ลูกเรือ	
		ได้ประเมินความเสี่ยง	
		วางแผน/ทบทวนหน้าจอดู ชุดตรวจเรือ/แบ่งความรับผิดชอบ/ชุดค้น กับ	
		มีอุปกรณ์/เครื่องแต่งกาย เหมาะสมกับประเภทการตรวจค้น (ชุดอุปกรณ์ป้องกันโรคติดต่อ/อาวุธ/อุปกรณ์ส่วนบุคคล/บันทึกตรวจค้น)	
		แจ้งกับต้นเรือทราบถึงเจตนาของท่าน (ขึ้น/ไม่ขึ้นตรวจ/เหตุเรือ/เทียบเรือดับไต)	
		แจ้งกับต้นเรือให้เตรียมเอกสาร /กี่ยวกับเรือ/ผู้ทำการในเรือ/ลูกเรือ	
		แจ้งกับต้นเรือสิ่งผิดกฎหมายในจุดที่สังเกตการณ์ได้ สะทวัก ปกป้องภัย เหมาะสม	
		การขึ้นเรือ / ทวนน้ำชุดตรวจ เจ้าหน้าที่จะตรวจน้ำ แสดงตน	
		ทำการตรวจ / ค้น ตามแผน/มีผู้นำตรวจ	
		พบสิ่งผิดกฎหมาย/การกระทำความผิด /ตามภาพนิ่ง เครื่องมือ /ผู้ต้องหาหรือจุดเกิดเหตุ	
		แจ้งว่าเขาต้องถูกจับ/ แจ้งข้อกล่าวหา /แจ้งสิทธิผู้ต้องหา	
		กรอรายละเอียดบันทึกการตรวจ/บันทึกจับกุม/ผู้เกี่ยวข้องลงลายมือชื่อ	
		ขึ้นตอนสุดท้ายสุดท้ายที่แจ้งต่อกับต้นเรือ/ควบคุม/นำพา ผู้ต้องหา	
		การสื่อสารของชุดตรวจสิ้นสุดท้ายขึ้นฝั่ง	
		หลัง ทำการตรวจเรือ	
		สรุปปฏิบัติการ/เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินคดี/แจ้งสิทธิผู้ต้องหา	
		นำผู้ต้องหาของกลาง/เอกสารคดี/การยึด/อายัด/เรือ เอกสารนำส่ง	
		พนักงานสอบสวนพื้นที่/ระบบบันทึกประจำวัน	
		นำเรื่องผู้บังคับบัญชา/ รายงานผลการปฏิบัติ/การดำเนินคดี	
		ติดตาม สรุปผลคดี รายงานผลการปฏิบัติประจำวัน /คนที่ ผู้บังคับบัญชานอบบนหมาย	

บันทึกการตรวจค้นเรือ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

บันทึกนี้ทำขึ้นเป็นหลักฐาน อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางน้ำ พ.ศ. 2496 เพื่อแสดงว่า วันนี้ (.....) เวลา

ข้าพเจ้า(ยศ/ชื่อนามสกุลข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร).....ตำแหน่ง

พร้อมด้วย ข้าราชการประจำเรือตรวจการณ์ หมายเลข จำนวน นาย ได้ร่วมกันทำการตรวจค้นเรือ

ก่อนทำการตรวจค้นพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงตัว และชี้แจงวัตถุประสงค์ต่อ (นาย)

เข้าใจในวัตถุประสงค์ของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว จึงเป็นผู้นำการตรวจค้น ซึ่งก่อนปฏิบัติการตรวจค้นพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกคนได้แสดงเจตนาโดยชอบและโดยสุจริตให้ (นาย)

..... ดูเป็นที่พอใจแล้วจึงเริ่มทำการตรวจค้น

ผลการตรวจค้นพบว่า

เรือชื่อ หมายเลขทะเบียน

ขนาด.....ตันกรอส กว้าง..... ม. ยาวม. ลึก

วัสดุตัวเรือ สี ประเภทเรือ

โดยมี (คำนำน้ำ/ชื่อ/สกุล)..... สัญชาติ

อายุปี

ชื่อรอง ...(เช่น ไต้ แมว, บังเหรัม...ฯ) หมายเลขบัตรประชาชน

อยู่บ้านเลขที่ ถนน..... ซอย หมู่ แขวง/ตำบล

เขต/อำเภอ จังหวัด หมายเลขโทรศัพท์

ชนิด/ความถี่วิทยุสื่อสาร..... เป็นผู้ควบคุมเรือและนำการตรวจค้นเรือ ปรากฏรายละเอียดดังนี้

1 .เจ้าของเรือ ชื่อ ชื่อรอง อายุ ปี

อยู่บ้านเลขที่ ถนน..... ซอย หมู่ แขวง/ตำบล

เขต/อำเภอ จังหวัด หมายเลขโทรศัพท์

2. คนประจำเรือทั้งหมด จำนวน คน สัญชาติไทยคน กัมพูชาคน
- เมียนมาคน สัญชาติอื่นๆ (ระบุ)
3. จำนวนผู้โดยสารทั้งหมด จำนวน คน สัญชาติไทย คน ต่างชาติคน
4. บริเวณที่ทำการตรวจ
5. จุดจอดเรือ/ท่าเรือ
6. ประเภทน้ำมันเชื้อเพลิง
 - โครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่อง (น้ำมันเขียว) รหัสเติมน้ำมันเลขที่
 - น้ำมันดีเซลจากฝั่ง ซ้อมมาจากสถานีบริการชื่อ.....

เมื่อ...../...../..... เวลา น. จำนวน ลิตร
 น้ำมันคงคลังใช้การ..... ลิตร ปริมาณการใช้ ต่อเดือน ลิตร

- ไม่พบการกระทำความผิด
- ตรวจพบการกระทำความผิดฐาน

อนึ่งในการตรวจค้นครั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติอย่างสุภาพ มิได้ทำการขู่เข็ญ บังคับหรือกระทำประการหนึ่งประการใดอันเป็นการประทุษร้ายแก่กายหรือจิตใจผู้หนึ่งผู้ใด อีกทั้งมิได้ทำให้ทรัพย์สิน อันใด สียหายสูญหาย เสื่อมค่าหรือเอามาเป็นประโยชน์ของตนหรือผู้อื่นแต่ประการใด

ได้อ่านบันทึกนี้ให้ (นาย)ฟังแล้วรับว่า เข้าใจข้อความในบันทึกนี้ ถูกต้อง และเป็นความจริงทุกประการ และได้มอบสำเนาทันทีการตรวจค้น กับ บัญชีทรัพย์สินของกลาง(ถ้ามี) ให้ผู้นำตรวจค้นไว้แล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ..... ผู้ควบคุมเรือ /ผู้นำการตรวจค้น
 ()

ลงชื่อ..... ผู้ตรวจค้น ลงชื่อ..... ผู้ตรวจค้น
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ..... ผู้ตรวจค้น ลงชื่อ.....
 บันทึก/อ่าน

ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

แบบตรวจเรือประมงในทะเล

หน่วยงานที่ทำการตรวจ.....วันที่ตรวจ.....
 ชื่อเรือตรวจการณ์
 แผนงานกิจกรรม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเรือ

ชื่อเรือ..... หมายเลขทะเบียน

ประเภทเรือ เรือประมงในน่านน้ำ เรือประมงนอกน่านน้ำ

ความยาวเรือ..... เมตร ขนาด ตันกรอส ขนาดเครื่องยนต์
แรงแม้า

เอกสารประจำเรือ

(1) ทะเบียนเรือ	☐ มี	☐ ไม่มี
(2) ใบอนุญาตใช้เรือ	☐ มี	☐ ไม่มี
(3) หลักฐานการตรวจอุปกรณ์ความปลอดภัย	☐ มี	☐ ไม่มี
(4) หลักฐานการตรวจสุขภาพอนามัย และสวัสดิภาพการทำงาน	☐ มี	☐ ไม่มี
(5) บัญชีรายชื่อและหนังสือคนประจำเรือ	☐ มี	☐ ไม่มี
(6) สมุดบันทึกการประมง	☐ มี	☐ ไม่มี
(7) ประกาศนียบัตรผู้ควบคุมเรือ	☐ มี	☐ ไม่มี
(8) ประกาศนียบัตรช่างเครื่องเรือ	☐ มี	☐ ไม่มี
(9) หลักฐานการติดตั้งเครื่องติดตามเรือ	☐ มี	☐ ไม่มี
(10) ใบปล่องเรือ	☐ มี	☐ ไม่มี
(11) หนังสือคนประจำเรือ (Seaman Book)	☐ มี	☐ ไม่มี
(12) บัญชีคนประจำพาหนะ	☐ มี	☐ ไม่มี

ส่วนที่ 2 เครื่องมือทำการประมง

2.1 ใบอนุญาตทำการประมง เลขที่เครื่องหมายประจำเรือ

2.2 ชื่อผู้รับอนุญาต

2.3 ประเภทเครื่องมือ.....ชนิดเครื่องมือ

2.4 จำนวนเครื่องมือปาก/ฟัน/ลูก ขนาดความยาว เมตร

2.5 วัสดุอุปกรณ์อื่นๆ ที่ใช้ประกอบเครื่องมือ (ระบุ)

ส่วนที่ 3 การทำประมง

3.1 พิกัดการทำประมง ที่ตรวจ แลตติจูด ‘N ลองติจูด ‘E

3.2 พิกัดทำการประมงเมื่อสามวัน ที่ปรากฏในเครื่องมือหาตำแหน่งเรือด้วยดาวเทียม

แลตติจูด N ลองติจูดE

แลตติจูด N ลองติจูดE

3.3 กลุ่มสัตว์น้ำที่ตรวจพบในระหว่างเรือ

(1) สัตว์น้ำหน้าดิน (เช่น ปู กุ้ง หอย ปลิงทะเล ดาวทะเล ฯ) จำนวน

กิโลกรัม

(2) ปลาฉวีน้ำ จำนวนกิโลกรัม

(3) ปลากระตัก จำนวนกิโลกรัม

(4) อื่นๆ (ระบุ)จำนวนกิโลกรัม

ส่วนที่ 4 ผู้ควบคุมเรือ/คนประจำเรือ

ชื่อผู้ควบคุมเรือ หมายเลขบัตรประชาชน.....

เบอร์โทรศัพท์คนประจำเรือ จำนวน สัญชาติไทยคน

กัมพูชาคน เมียนมาคน สัญชาติอื่นๆ (ระบุ) คน

ส่วนที่ 5 น้ำมันเชื้อเพลิง

ประเภทน้ำมันเชื้อเพลิง

โครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่อง (น้ำมันเขียว)

รหัสเติมน้ำมันเลขที่

น้ำมันดีเซลจากฝั่ง ซ้อมมาจากสถานีบริการชื่อ.....

เมื่อ...../...../..... เวลา น. จำนวน ลิตร

น้ำมันคงคลังใช้การ..... ลิตร ปริมาณการใช้ ต่อเดือน ลิตร

ลงชื่อ ผู้รับการตรวจ

(.....)

ลงชื่อ เจ้าพนักงานผู้ตรวจ

(.....)

ลงชื่อ เจ้าพนักงานผู้ตรวจ

(.....)

ลงชื่อ พยาน

(.....)

ลงชื่อ พยาน

(.....)

บันทึกการตรวจค้น

(กรณีมีหมายค้น)

เขียนที่

วันที่เดือน.....พ.ศ.

บันทึกนี้ แสดงว่า วันที่ เวลา น. พนักงาน
เจ้าหน้าที่ประกอบด้วย.....

ได้มาขอทำการตรวจค้น เลขที่ หมู่.....

แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ จังหวัด

ตำแหน่งพิกัด องศาเหนือ..... องศาตะวันออก

โดยมี.... (นาย/นาง/นางสาวหรือ Mr./Miss/Mrs./Ms.)เป็นเจ้าของ

หรือผู้ดูแลแทน

เนื่องจาก (เหตุกรณีเจ้าของไม่อยู่หรือมอบหมายให้เป็นผู้แทนจัดการดูแลสถานที่นั้น)

พนักงานเจ้าหน้าที่ชุดตรวจค้น ได้พบ (นาย/นาง/นางสาวหรือ Mr./Miss/Mrs./Ms.) ...เกี่ยวข้องเป็น

พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงตัว และชี้แจงวัตถุประสงค์ (นาย/นาง/นางสาวหรือ Mr./Miss/Mrs./Ms.)

เข้าใจในวัตถุประสงค์ของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว จึงเป็นผู้นำการตรวจค้น ซึ่งก่อนปฏิบัติการตรวจค้น

พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกคนได้แสดงเจตนาโดยชอบและโดยสุจริตให้ (นาย/นาง/นางสาวหรือ Mr./Miss/

Mrs./Ms.) ดูเป็นที่พอใจแล้วจึงเริ่มทำการตรวจค้น

ผลการตรวจค้นปรากฏว่า

เสร็จสิ้นการตรวจค้น เวลา..... น. หลังการตรวจค้นพนักงานเจ้าหน้าที่ได้แสดง

เจตนาปฏิบัติหน้าที่โดยชอบและโดยสุจริต ให้ (นาย/นาง/นางสาวหรือ Mr./Miss/Mrs./Ms.)

ดูเป็นที่พอใจอีกครั้งหนึ่ง

อนึ่งในการตรวจค้นครั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติอย่างสุภาพ มิได้ทำการขู่เข็ญ บังคับ
หรือกระทำการประการหนึ่งประการใดอันเป็นการประทุษร้ายแก่กายหรือจิตใจผู้หนึ่งผู้ใด อีกทั้งมิได้ทำให้

ทรัพย์สิน อันใด เสียหายสูญหาย เสื่อมค่าหรือเอามาเป็นประโยชน์ของตนหรือผู้อื่นแต่ประการใด

ได้อ่านบันทึกนี้ให้ (นาย/นาง/นางสาวหรือ Mr./Miss/Mrs./Ms.) ฟัง

แล้วรับว่า เข้าใจข้อความในบันทึกนี้ ถูกต้อง และเป็นความจริงทุกประการ และได้มอบสำเนาบันทึก

การตรวจค้น กับ บัญชีทรัพย์สิน (ถ้ามี) ให้ผู้นำตรวจค้นไว้แล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ..... ผู้ครอบครอง /ผู้นำการตรวจค้น
()

ลงชื่อ..... ผู้ตรวจค้น ลงชื่อ..... ผู้ตรวจค้น
ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ..... ผู้ตรวจค้น ลงชื่อ..... บันทึก/อ่าน
ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

บัญชีทรัพย์สินประกอบบันทึกการตรวจค้น (กรณีมีหมายค้น)

ลำดับ	รายการทรัพย์สิน	จำนวน/น้ำหนัก	ราคา	สภาพตำหนิ	จุดที่ตรวจพบ	หมายเหตุ

ข้าฯ ขอรับรองว่าทรัพย์สินตามรายการดังกล่าวข้างต้น เป็นทรัพย์สิน ที่ผู้ตรวจค้นพบและยึดไว้ตามบันทึกการตรวจค้นของศาลที่...../..... ลงวันที่ เดือน พ.ศ..... จริง อ่านให้ฟังแล้วรับว่าถูกต้อง จึงลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ..... ผู้ครอบครอง /ผู้นำการตรวจค้น
ลงชื่อ..... ผู้ตรวจค้น
ลงชื่อ..... ผู้ตรวจค้น
ลงชื่อ..... ผู้ตรวจค้น/บันทึก/อ่าน
ลงชื่อ..... พยาน (ถ้ามี)
ลงชื่อ..... พยาน

ได้รับสำเนาบันทึกการตรวจค้นนี้ไว้แล้ว

ลงชื่อ..... ผู้ครอบครอง /ผู้นำการตรวจค้น
(.....)
...../...../.....

บันทึกการตรวจค้น (กรณีไม่มีหมายค้น ตาม ป.อาญา ม.92(4))

สถานที่บันทึก.....
 วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก.....
 วัน/เดือน/ปี ที่ตรวจค้น.....
 สถานที่ตรวจค้น ที่..... เลขที่..... หมู่.....
 ซอย..... แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....
 จังหวัด..... ตำแหน่งพิกัด..... องศาเหนือ..... องศาตะวันออก.....
 นามเจ้าหน้าที่ผู้ทำการจับกุม..... (ระบุ ยุศ ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง สังกัด ของเจ้าพนักงานตำรวจที่ทำการตรวจค้น
 ทุกคน)

ได้ร่วมกันตรวจค้นสถานที่ดังกล่าวข้างต้น เนื่องจากมีพยานหลักฐานตามสมควรว่า เป็นสิ่งที่มีไว้เป็นความผิด หรือ ได้มา
 จากการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้กระทำความผิด หรืออาจใช้เป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความ
 ผิด ได้ซ่อนอยู่หรืออยู่ในนั้น และมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากเฝ้าเข้า กว่าจะนำหมายค้นมาได้สิ่งนั้นจะถูกโยกย้ายหรือถูกทำลาย
 เสียก่อน โดยมี (ระบุชื่อ นามสกุล อายุ ที่อยู่ หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน เจ้าของ/ ผู้ครอบครองหรือผู้นำการ
 ตรวจค้น)..... เป็นผู้นำการตรวจค้น พนักงานเจ้าหน้าที่
 แสดงตัว และชี้แจงวัตถุประสงค์ต่อ..... (ชื่อนามสกุลผู้นำตรวจค้น)..... เข้าใจในวัตถุประสงค์ของพนักงานเจ้าหน้าที่
 แล้ว ซึ่งก่อนปฏิบัติการตรวจค้นพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกคนได้แสดงเจตนาโดยชอบและโดยสุจริตให้..... (ชื่อนามสกุล
 ผู้นำตรวจค้น)..... ดูเป็นที่พอใจแล้วจึงเริ่มทำการตรวจค้น
 ผลการตรวจค้นปรากฏว่า

อนึ่งในการตรวจค้นครั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติอย่างสุภาพ มิได้ทำการขู่เข็ญ บังคับ หรือกระทำการ
 หนึ่งประการใดอันเป็นการประทุษร้ายแก่กายหรือจิตใจผู้หนึ่งผู้ใด อีกทั้งมิได้ทำให้ทรัพย์สิน อันใดเสียหายสูญหาย เสื่อม
 ค่าหรือเอามาเป็นประโยชน์ของตนหรือผู้อื่นแต่ประการใด

ได้อ่านบันทึกนี้ให้ผู้นำการตรวจค้นฟังแล้วรับว่า ถูกต้อง และเป็นความจริงทุกประการ และได้มอบสำเนาบันทึก
 การตรวจค้น กับ บัญชีทรัพย์สิน (ถ้ามี) ให้ผู้นำตรวจค้นไว้แล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ..... ผู้ครอบครอง /ผู้นำการตรวจค้น
 (.....)
 ลงชื่อ..... ผู้ตรวจค้น ลงชื่อ..... ผู้ตรวจค้น
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....
 ลงชื่อ..... ผู้ตรวจค้น ลงชื่อ..... บันทึก/อ่าน
 ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

ได้รับสำเนานบันทึกการตรวจค้นนี้ไว้แล้ว
 ลงชื่อ..... ผู้ครอบครอง /ผู้นำการตรวจค้น
 (.....)
/...../.....

บัญชีทรัพย์สินประกอบบันทึกการตรวจค้น
(กรณีไม่มีหมายค้น ตาม ป.วิ อาญา ม. 92 (4))

ลำดับ	รายการทรัพย์สิน	จำนวน/น้ำหนัก	ราคา	สภาพ/ตำหนิ	จุดที่ตรวจพบ	หมายเหตุ

ข้าฯ ขอรับรองว่าทรัพย์สินตามรายการดังกล่าวข้างต้น เป็นทรัพย์สิน ที่ผู้ตรวจค้นพบและยึดไว้ตามบันทึกการตรวจค้นจริง เสร็จสิ้น เวลา น.วันที่ เดือน พ.ศ.....
อ่านให้ฟังแล้วรับว่าถูกต้อง จึงลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

- ลงชื่อ..... ผู้ครอบครอง /ผู้นำการตรวจค้น
- ลงชื่อ..... ผู้ตรวจค้น
- ลงชื่อ..... ผู้ตรวจค้น
- ลงชื่อ..... ผู้ตรวจค้น/บันทึก/อ่าน
- ลงชื่อ..... พยาน (ถ้ามี)
- ลงชื่อ..... พยาน

ได้รับสำเนาบันทึกการตรวจค้นนี้ไว้แล้ว
ลงชื่อ..... ผู้ครอบครอง /ผู้นำการตรวจค้น
(.....)
...../...../.....

ป.จ.ว.ชื่อ.....เวลา.....น.
คดีอาญาที่.....
บัญชีของกลางลำดับที่.....

บันทึกจับกุม

สถานที่บันทึก.....

วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก.....

วัน/เดือน/ปี ที่จับกุม.....

สถานที่จับกุมที่.....บ้านเลขที่ หมู่.....

ซอย แขวง/ตำบล.....เขตอำเภอ.....

จังหวัด.....

นามเจ้าหน้าที่ผู้ทำการจับกุม.....(ระบุ ยศ ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง สังกัด ของเจ้าพนักงาน
ตำรวจที่ทำการจับกุม ทุกคน).....

ได้ร่วมกันจับกุมตัว(ระบุ นาย/นาง/นางสาวหรือ Mr./Miss/Mrs./Ms.)

..... (ชื่อ นามสกุล อายุ สัญชาติ หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน /Passport ID)

.....(ภูมิลำเนา/ที่อยู่ปัจจุบัน)

..... (หมายเลขโทรศัพท์)(ถ้ามี

มากกว่าหนึ่งคน (ผู้ถูกจับกุมที่ ๑,๒,๓))

พร้อมด้วยของกลางมี

ตำแหน่งที่พบของกลาง (บรรยายให้เห็นภาพ เช่น ในกระเป๋ากางเกงด้านขวา
มือของผู้ต้องหา/ บริเวณลิ้นชักด้านขวาของสะพานเดินเรือ/ให้ผู้ต้องหาชี้จุดที่พบของกลาง / บันทึก
ภาพถ่าย/ภาพเคลื่อนไหวทุกครั้ง)

พฤติการณ์การจับกุม(บรรยายกล่าวถึงการสืบสวนก่อนนำไปสู่การจับ/ได้รับแจ้ง
เบาะแสว่ามีกรกระทำผิด/กรณีเป็นความผิดซึ่งหน้า/ภายหลังการตรวจค้น ลงรายละเอียด
ข้อความนำไปสู่การจับกุม เช่น มีพินิจ บรรยายลักษณะพฤติกรรมพินิจที่แสดงให้เห็นประจักษ์ (แตก
ต่างจากปกติวิสัยอย่างไร)/พฤติการณ์ของผู้กระทำความผิด อากัปกริยาท่าทาง ทิศทางที่มา ร่องรอย
เปราะเปื้อน คราบสี กลิ่น เสียง ซึ่งแสดงออกว่ามีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด เป็นต้น)

โดยกล่าวหาว่า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกจับทราบด้วยว่า

1. ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้
2. ถ้อยคำของผู้ถูกจับนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นพิจารณาคดีได้
3. ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ
4. ถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติ หรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการการจับกุม

ที่สามารถดำเนินการได้โดยสะดวกและไม่เป็นการขัดขวางการจับหรือการควบคุมผู้ถูกจับ หรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด เจ้าพนักงานสามารถอนุญาตให้ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตามสมควรแก่กรณี ขณะจับกุมผู้ถูกจับรับทราบข้อกล่าวหาและสิทธิของผู้ถูกจับดังกล่าวข้อต้นแล้วและให้การว่า..... (เป็นความจริงตามความในบันทึกจับกุม)

.....

เหตุเกิดที่.....

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

อนึ่งในการจับกุมครั้งนี้ เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับมิได้ทำให้ทรัพย์สินของผู้ใดเสียหาย สูญหาย หรือเกิดความเสียหายแต่ประการใด และมีได้ทำให้ผู้ใดได้รับอันตรายแก่กาย หรือจิตใจแต่อย่างใด

เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับได้อ่านบันทึกให้ผู้ถูกจับฟังแล้ว รับว่าถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....ผู้ถูกจับ

ลงชื่อ.....ผู้ถูกจับ

ลงชื่อ.....ผู้จับ

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้จับ

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้จับ

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้จับ/บันทึก/อ่าน

ตำแหน่ง.....

ป.จ.ว.ชื่อ.....เวลา.....น. คดีอาญาที่..... บัญชีของกลางลำดับที่.....
--

บันทึกการจับผู้ต้องหาที่เป็นเด็กหรือเยาวชน

สถานที่บันทึก.....

วัน/เดือน/ปีที่บันทึก.....

วัน/เดือน/ปี ที่จับกุม.....

สถานที่จับกุม ที่.....บ้านเลขที่.....หมู่.....

ชอย.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....

จังหวัด.....

นามเจ้าหน้าที่ผู้ทำการจับกุม.....(ระบุ ยศ ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง สังกัด ของเจ้าพนักงาน
ตำรวจที่ทำการจับกุม ทุกคน).....

ได้แจ้งแก่ผู้ที่ถูกจับตามรายชื่อข้างล่างว่าเขาต้องถูกจับ

เจ้าหน้าที่ผู้จับได้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบ ว่า

ได้แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบด้วยว่า

1. ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้
2. ถ้อยคำของผู้ถูกจับนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นพิจารณาคดีได้
3. ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ
4. ถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติ หรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการการจับกุม ที่สามารถ

ดำเนินการได้โดยสะดวกและไม่เป็นการขัดขวางการจับหรือการควบคุมผู้ถูกจับ หรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด เจ้าพนักงานสามารถอนุญาตให้ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตามสมควรแก่กรณี

ผู้ถูกจับรับทราบสิทธิแล้ว

- () ไม่ขอดำเนินการตามข้อ 4
- () ขอดำเนินการตามข้อ 4 และดำเนินการเรียบร้อยแล้ว
- () ขอให้การรับว่าเป็นบุคคลตามหมายจับ และยังไม่เคยถูกดำเนินคดีนี้มาก่อน ในการ

จับกุมผู้ต้องหาครั้งนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุมได้กระทำไปตามอำนาจหน้าที่ โดย

- () มีหมายจับ
- () มีคำสั่งศาล
- () กระทำความผิดซึ่งหน้าตามบัญญัติไว้ในวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 80

() มีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้ขึ้นน้ำจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมีเครื่องมือ อาวุธหรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้กระทำความผิด หรือมีไว้ในครอบครองเป็นความผิด

() เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้นตามมาตรา 66 (2) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจรอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้ (เช่น ผู้ต้องหากำลังหลบหนีออกนอกประเทศ ทางน้ำ/ทางบก)

() เป็นการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยตัวชั่วคราวตาม มาตรา 117 (ป.วิ อาญา)

การปฏิบัติของเจ้าพนักงานผู้จับต่อเด็กและเยาวชนผู้ถูกจับ กระทำโดย (มาตรา 69)

() แจ้งแก่เด็กหรือเยาวชนว่าเขาต้องถูกจับ

() แจ้งข้อกล่าวหาพร้อมทั้งสิทธิตามกฎหมายให้ทราบ

() กรณีหมายจับได้แสดงต่อผู้ถูกจับ

() นำตัวไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับทันที

() แจ้งเหตุแห่งการจับกุมให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การ ซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย กรณีอยู่ด้วยในขณะจับกุม/ในโอกาสแรกเท่าที่สามารถกระทำได้

() การทำบันทึกจับกุม โดยแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบ และได้กระทำต่อหน้า ผู้ปกครอง บุคคล หรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอยู่ด้วยในกรณีที่ขณะทำบันทึกมีบุคคลดังกล่าวอยู่ด้วย)

ในการจับกุมและควบคุมได้กระทำ โดยละมุลละม่อม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และไม่เป็นการประจานมิได้ใช้วิธีการเกินกว่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันการหลบหนี หรือเพื่อความปลอดภัยของเด็กหรือเยาวชน ผู้ถูกจับหรือบุคคลอื่น และ มิได้ใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็ก

เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับได้อ่านบันทึกให้ผู้ถูกจับฟังแล้วและผู้ถูกจับได้อ่านด้วยตนเองแล้วรับว่าถูกต้อง และได้มอบสำเนาทันที การจับกุมให้แก่ผู้ถูกจับเรียบร้อย จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ..... ผู้ถูกจับ

ลงชื่อ..... ผู้ปกครอง (ถ้ามี)

ลงชื่อ..... ผู้จับกุม

ลงชื่อ..... ผู้จับกุม

ตำแหน่ง.....

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ..... ผู้จับกุม

ลงชื่อ.....ผู้จับกุม/บันทึก/อ่าน

ตำแหน่ง.....

ตำแหน่ง.....

บัญชีของกลางในชั้นจับกุม

บัญชีของกลางลำดับที่.....ตามบันทึกจับกุม
ของสถานีตำรวจน้ำกองกำกับการ.....กองบังคับการตำรวจน้ำ กองบัญชาการตำรวจ
สอบสวนกลาง

ชื่อ.....นามสกุล..... ผู้ถูกจับ
ฐานความผิด.....

จับกุมวันที่.....ป.จ.ว.ข้อ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ราคา	ยึดจากใคร	วันเดือนปีที่ยึด	หมายเหตุ
			บาท			

ข้าฯ ขอรับรองว่า ทรัพย์สินตามบัญชีของกลางที่เจ้าพนักงานตำรวจได้จัดทำขึ้นนี้ เป็นทรัพย์สิน
ที่ยึดได้จากที่เกิดเหตุ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของผู้ถูกจับ ถูกต้องและเป็นความจริง อ่านให้ฟังแล้ว
รับว่าถูกต้อง

ลงชื่อ..... ผู้ถูกจับ

ลงชื่อ..... พยาน (ถ้ามี)

ลงชื่อ..... ผู้จับกุม/บันทึก/อ่าน

